

Seja ZIS

Izpopolnitev predpisov o stanovanjih

Po spremembi zakona ne
bo zaokroženja zneskov
v novih dinarjih

BEOGRAD, 18. dec. (Tanjug). Na današnji seji ZIS pod predsedstvom Petra Stambolice so obravnavali in sprejeli več predpisov s področja financ, zdravstva in stanovanjske reforme ter iz tekočega dela sveta.

Ker so med pripravami temeljnega zakona o prometnem davku in zakona o tarifi zveznega prometnega davka v minulih štirih mesecih ugotovili nekatere pomanjkljivosti, so na seji sprejeli predlog zveznega sekretariata za finance o spremembah in dopolnitvah teh zakonov, s katerimi se spreminjajo stopnje davka na promet za nekatere proizvode in določijo enostavnejši način obračunavanja tega davka. Predložena zakonska osnutka vsebuje predloge za ureditev ugotovljenih pomanjkljivosti, ki naj zagotovijo pravilno uporabo tega davka.

ZIS je sprejel dopolnitve zakona o določanju obresti v gospodarstvu, s katerimi je predvideno, da gospodarska organizacija, ki je dobila za kritje izgub po zaključnem računu poseben sanacijski kredit, pa je dolžna plačevati obresti na poslovni sklad, plača te obresti od zneska poslovnega sklada, zmanjšane za tisti del dobljenega posebnega sanacijskega kredita, ki presega znesek obveznega rezervnega sklada.

Na seji so sprejeli tudi spremembe zakona o izdaji novih bankovcev in kovancev, s katerimi je predvideno, da ne bo izdan nov kovinski denar po 1 in 2 pari, marveč se bo namesto tega uporabljal stari denar po 1 in 2 din, in da se briše člen 9. tega zakona, v katerem je bilo predvideno zaokroženje cen navzgor ali navzdol.

Spremembe uredbe o izdatkih za potne in druge stroške določajo, da se največji znesek dnevnice, priznanih zveznim organom za materialne stroške, poveča do 6000 din. Na seji so obravnavali tudi osnutek temeljnega zakona o strokovni izobrazbi, strokovnem izpopolnjevanju in specializaciji zdravstvenih delavcev, ki pride v javno razpravo, preden bo končno sprejet in poslan zvezi ni skupščini. Določbe tega osnutka predvidevajo enotno ureditev nekaterih osnovnih vprašanj s tega področja. Med drugim dobi staz zdravnikov, zobnih zdravnikov in farmacevtov značaj rednega odnosa, zasnovanega za dolocen čas. Predvideno je nadomestilo za njihovo delo, ker med stazem opravljajo dolocene posle na račun zdravstvenih zavodov.

ZIS je sprejel tudi več osnutkov zakonov s področja stanovanjskega gospodarstva in stanovanjskih odnosov ter proučil poročilo o dosedanjem izvajanju stanovanjske reforme. S predloženimi spremembami zakona o stanovanjskih odnosih je zagotovljeno nemoteno funkcioniranje sistema gospodarjenja s stanovanjskim skladom. V režimu urejanja podnajatniških odnosov niso predvidene nobene spremembe. Na drugi strani bi sodili vsi

• Nadaljevanje
na zadnji strani

Danes v »Delu«

2. stran:
Letni izvozni plan
Slovenije presezen

3. stran:
Univerze na dva
načina

4. stran:
»Jugoslave je le
uspel

5. stran:
»Pozor pred
Olimpijo«

6. stran:
Podelitev nagrad
literarnega razpisa

8. stran:
V petek kar tri
smrtne žrtve

BUMEDIEN V BEOGRADU — Huri Bumedi, predsednik alžirske republike, ki je bil pet dni na uradnem obisku v Moskvi, se je na poti domov danes s člani alžirske delegacije ustavljal na beograjskem letališču. V imenu predsednika Tita so ga pozdravili podpredsednik republike Aleksandar Ranković in druge ugledne osebnosti. Bumedi bi bil moral po prvotnem programu danes potovati v Baku ob Kaspijskem jezeru, kjer naj bi ostal dva dni. Na sliki: Aleksandar Ranković in visoki gost iz Alžirije na beograjskem letališču. Ko to poročamo, je letalo z alžirsko delegacijo že pristalo v Alžiru. Telefoto: Tanjug

Seja izvršnega sveta SR Slovenije

Proračun republike 41 milijard

Obravnavali so tudi predlog zakona o dopolnilnih sredstvih občin

LJUBLJANA, 18. decembra. Na današnji seji je izvršni svet obravnaval več zakonskih predlogov, med njimi predlog zakona o proračunu SR Slovenije za leto 1966 ter ustrezne spremljevalne zakone kot tudi predlog nekaterih zakonov s področja družbenih služb in druge akte.

Predlog zakona o proračunu SR Slovenije za leto 1966 predvideva usklajen dohodkovni in izdatkovni proračun. Zin-

Ulbricht za neposredne pogovore z bonško vlado

V NDR sekretariat za splošnonemška vprašanja

BERLIN, 18. decembra (Tanjug). Pri vladi NDR bodo ustanovili državni sekretariat za splošnonemška vprašanja. To je povedal predsednik državnega sveta NDR Ulbricht na plenurni CK SED, ki je bil končan sinoči. Kakor je rekel, so s tem ustvarjene možnosti za neposredne stike z zahodnonemško vlado.

Tudi v Zahodni Nemčiji imajo ministrstvo za splošnonemška vprašanja, ki ga vodi podkancler Mende. Ulbricht je dejal, da bo NDR nadaljevala politiko mirne sodelave, ki jo je izjavila leta 1963. NDR nadaljevala politiko mirne sodelave, ki jo je izjavila leta 1963. NDR nadaljevala politiko mirne sodelave, ki jo je izjavila leta 1963.

Brzojavka Ajubu Kanu
BEOGRAD, 18. dec. (Tanjug). Predsednik republike Josip Broz Tito je poslal predsedniku Pakistana Ajubu Kanu naslednjo brzojavko: »Globoko pretresen sprico vesti o katastrofalnih posledicah ciklona, ki je prizadel pacifično vzhodnega Pakistana in približno ostoja ter povzročil velike človeške in materialne izgube, pošiljam Vam izrazljive čestitke in srčno prizadevanje v imenu jugoslovanskih narodov in v svojem osebnem imenu izraze globokega sožalja.«

Titova čestitka Johnsonu
BEOGRAD, 18. dec. (Tanjug). Predsednik republike Josip Broz Tito je poslal predsedniku ZDA Lyndonu Johnsonu naslednjo brzojavko: »Ob velikem uspehu vesoljskih ladij »Geminii« in »Geminii 7«, ki pomeni nov izredni dosežek ameriških znanstvenikov, pošiljam Vam izrazljive čestitke in srčno prizadevanje v imenu jugoslovanskih narodov in v svojem osebnem imenu izraze globokega sožalja.«

Fejsal potuje
BEJRUT, 18. dec. (Tanjug). — Saudski kralj Fejsal, ki se je nedavno vrnil iz Irana in Kuvejta, se spet odpravlja na obiske v Turčijo, Afganistan in Pakistan.

Vojna v Vietnamu

Pred pogajanjmi za mir?

Bivši florentinski župan La Pira in predsednik generalne skupščine Fanfani posreduje med Hanoi in Washingtonom — V ZDA objavili pisma

POSEBEN DOPIŠ ZA »DELO«
NEW YORK, 18. decembra. Eden izmed dramatičnih zapletiljev diplomatske vojne zastran Vietnamu je znova prodrl v javnost. Hanoi je navezal posreden stik z Washingtonom in navedel svoja gledišča o možnostih, da bi se začeli pogajati. Washington je odgovoril z zahtevom, da je treba pojasniti »nekatero dvomnost«. Toda preden je prišlo kakršnokoli pojasnilo, so ZDA sklenile objaviti posredovalno korespondenco, s čimer je postala poglavitna poanta v tem nenavadnem dopisovanju uganka: zakaj so ZDA pretrgale tajnost, ki so jo sprva same zahtevale? Ali zato, da v resnici nadalje »utirajo« pot k pogajanjem, ali pa da vse skupaj prekinemo, v prepričanju, da to ne bi pripeljalo do takšnih pogajanj, kakršna si zamišljajo in želijo?

Vse skupaj se je začelo v Hanoi 11. novembra, ko sta se dva italijanska profesorja pogovarjala s Ho Si Minhom in Phan Van Dongom. Vsebinsko pogovora sta sporočila svojemu ministru in sedanemu predsedniku generalne skupščine Amintore Fanfani, ki je vse to strnil in 20. novembra poslal poročilo po veleposlaniku Goldbergerju v Washington. Predsednik Johnsonu. Od tam je 6. januarja prispel Ruskov odgovor, zajet v petih točkah, ki ga je Fanfani po nemani zvezi poslal naprej v Hanoi in nato spet v pismo z dne 13. decembra obvestil Washington, da je, kolikor ve, Ruskovo pismo prispelo na »neznane« naslove.

Šest dni pozneje pa je Washington navzlic temu, da je sprva zahteval od Fanfani, naj vse ostane »najstrožje zaupno«, javno objavil (spet ob Fanfanijevem soglasju) celotno korespondenco, ne da bi čakal na nov odgovor Hanoi.

Kaj beremo v tej korespondenci in kakšno so ugotovitve, ki jih lahko povzamemo iz razvoja tega nenavadnega dogodka? V stekleni palači v New Yorku je stvar najprej zbudila presenečenje, takoj nato pa je prevladalo prepričanje, da se niti ne zbuja novi niti ne oživljajo stari.

Izmenjava gledišč med Hanoi in Washingtonom se je nanašala na tole:

Previdni komentarji v OZN

Sodijo, da o bistvu problema ni sprememb, bese-
do ima Washington

NEW YORK, 18. decembra (Tanjug). Na sedežu ZN je slišati previdne komentarje o objavljenih dokumentih v zvezi z razvojem vietnamske krize. Komentarji se gibljejo od ene do druge skrajnosti, to je od previdnega optimizma do popolnega pesimizma in skepticizma.

V izjavi za tisk je predsednik generalne skupščine Amintore Fanfani pojasnil, da je o iniciativi strogo molčal, ker so to zahtevali ZDA. Ognil se je slehernemu komentarju o razvoju iniciative ali o njenih perspektivah.

Generalni sekretar OZN U. Tant v zvezi z objavo teh dokumentov ni hotel dati nobene izjave. Njemu blizu stoji večji krogi pa trdijo, da je bil obveščen o tej iniciativi že v tistih zadnjih dneh. V pogovoru z ameriškim podpredsednikom Humphreyem in podsekretarjem Georgeom Ballom pa ta pobuda sploh ni bila omenjena. Ameriški predstavniki v OZN Goldberg pravi, da ameriški podpredsednik Humphrey ni bila znana izmenjava pism in informacij, ki so prispale prek italijanskih osebosti.

Zelo dobro obveščeni vir v OZN pravi, da je ameriški State Department prejel obširno spomencio o pogovoru, ki sta ga imela bivši župan

••••• Nadaljevanje
na zadnji strani

Pojasnilo Hanoi

HANOI, 18. dec. (AFP).

Vietnamska časopisna agencija je danes uradno demantirala to, kar je večeraj razglasila ameriško zunanje ministrstvo, da je namreč hanojska vlada pripravljena pogajati se o miru, ne da bi se čete ZDA poprej umaknile iz Južnega Vietnamu. Agencija citira večerajšnje sporočilo State Departmenta o pismu predsednika generalne skupščine Fanfani ameriškemu predsedniku Johnsonu, ki govori o pripravljenosti Hanoi na miroljubna pogajanja.

Nadalje pravi vietnamska agencija, da so voditelji DR Vietnamu v pogovoru z bivšim firenškim županom La Pira pojasnili, da je politična ureditev vietnamskega problema možna samo tedaj, ko bo vlada ZDA sprejela štiri pogoje vlade DR Vietnamu in to pokazala s praktičnimi koraki.

London je ustavil dobavo petroleja Južni Rodeziji

Z Veliko Britanijo je pretrgal stike tudi Sudan

LONDON, 18. decembra. Na zahtevo britanske vlade je družba »Shell« sinoči zaustavila tanker »Staberg« s tovorom 13.000 ton nafte. Tanker je bil oddaljen komaj za nekaj ur plovbe od Mozambika, kjer naj bi izkrcal nafto za Južno Rodezijo. To je hkrati tudi prvi tanker, ki ga so zaustavili, odkar je britanska vlada večeraj razglasila embargo na uvoz nafte v Južno Rodezijo.

Današnji londonski listi podarjajo, da je to doslej najostrejši ukrep proti Smithovemu režimu. Računajo, da ima Južna Rodezija za nekaj mesecev zalogo nafte. Britanija zahteva tudi od vseh drugih držav, ki izvažajo nafto, naj se pridružio embargu.

Britanski konservativni tisk pa napada ta ukrep. Vojda konservativne stranke Heath je takoj sinoči zahteval od vlade, naj natančno pojasni, zakaj je to ukrenila.

Po vesteh AFP je britanska vlada v okviru sankcij proti Smithovemu režimu objavila, da bo razorožila ali drugih možna plačevati uvoza iz Britanije s funt sterlingi.

Reuter poroča iz Washingtona, da so ZDA prejele obščine britanske vlade o embargu za izvoz petroleja v Južno Rodezijo. Od ameriških družb je State Department zahteval, naj ne bodo dobavljali Rodeziji petroleja, čeprav je hkrati pojasnil, da ameriška vlada sicer nima zakonite pravice prepovedovati družbam, da dobavljajo nafto Rodeziji.

Agencija MEN poroča, da je tudi Sudan pretrgal diplomatske stike z Britanijo. Hkrati Sudan zahteva od sekretariata OAE, naj skliče izredno konferenco afriških držav.

Tunizijska vlada pa je sklenila pretrgati vse odnose z rasistično Smithovo vlado.

Wilson končal obisk v ZDA

WASHINGTON, 18. dec. — Predsednik Johnson in premier Wilson sta večeraj končala dvodnevne pogovore v Washingtonu. Ker je veljal obisk britanskega premiera za »neuradno delovni obisk«, komunikacija niso objavili, sporočili pa so, da sta Johnson in Wilson obravnavala napore vlad ZDA in Velike Britanije ter drugih držav v smeri iskanja miru v jugovzhodni Aziji.

Ukinjena oporišča ZDA

NEW DELHI, 18. dec. (Tanjug). — Po vesteh iz indijskih diplomatskih krogov ZDA zdaj proučujejo možnost, da bi morebiti ukinile ali pa premestile svoja vojaška oporišča v Pakistanu. Američani zdaj ocenjujejo strateško važnost teh oporišč in proučujejo možnost, da bi jih prestavili kam drugam.

Nelepi obrazi v ogledalu vsakdanjosti

Nogometna in hokejska tekma ali športna prireditev kake druge vrste ter na njej včasih tudi po nekaj tisoč gledalcev. Ko pa se »športni duhovci« razburjenih navijačev, včasih tudi igralcev, razvnamejo do vrhunca, se neznankam izgubi tudi pravi športni duh, ostanejo pa izbruhi kletvic in psov, zmerjanje in zasmehovanje slabšega, prevroča kri se razliva v pretepu in bilanca športne prireditve je nemalokrat tudi krvavo obračunavanje.

Ce dobro premislimo, pa se zadnja leta takole vse prepegostno zaključujejo tudi premmogne zabave s plesi, celo študentskega brucovanja. Pri vsem tem pa marsikomu ni niti več nerodno, ni ga sram, če je bil udeležen pri takšnem junastvu ki smo ga včasih imenovali — podivjanost. Nasprotno, zdi se, da so postali nerediti in pretepi navada, čeprav res ne množična, a vendar vse obsojeda vredna.

Vendar pa ne dolžimo za vse take pojave — nedvomno gre res samo za pojave — samo mladih, ko tudi nekateri starejši in zato zrejši v izkušenejši včasih ne dajejo boljših zgledov. Saj ni tako redko, da se že nekoliko širša razprava na kakem sestanku spreveže v babilon vsrečeh glasov, živčanja in zmerjanja. Tako je bilo, kakor smo slišali, pred kratkim na eni izmed prireditve, ki je nosila kar se da seriozen naslov: simpozij. A raven tega simpozija je bila vse prej kot seriozna in razprava niti najmanj akademika.

So se v besednjaku naše vsakdanjosti posamezniki nemara res že dokončno odpovali besedam kultura, vzgojenosti, taktičnost, spoštovanje človekove osebnosti, tovarštvo, strpnost, razumevanje in bonton? Ali taki pojavi ne pričajo o tem, da te besede vsak dan manj cenimo? Naši medsebojni odnosi so postali, milo rečeno — čudni, navadili pa smo se že, da take izpade opravičujemo z razpravami živci, ki da so posledica nevajenega in prehitrega tempa današnjega časa. Ali mar ne tudi grobe, prenekaterikrat brezobzirne tekme za dobrinami standarda, standarda za vsako ceno in ne tistega, ki naj ga ustvarita le delo in trud, da merimo človeške vrednote že vse preveč skozi dinar? Očtod nemara pojavi brezdušnosti, neprizadetosti, netaktičnosti in nevezgjenosti, ki jih čedalje pogostejše srečujemo vsespod v takšni ali drugačni obliki. Pa se jim ne upremo dovolj.

Vendar — ne očitajmo samo mladim. Ne kaže namreč prezreti dobrih starih resnic, da se mlad človek navadno ravna po zgledih.

Morda bi ne bilo odveč, če bi nam spet kdaj postalo nerodno, če bi se nad zgledi, ki jih dajemo, zamislili in kdaj pa kdaj tudi od sramu zardeli!

VANDA ŠKODNIK

••••• Nadaljevanje
na zadnji strani

Nobene bombe na DR Vietnam

SAIGON, 18. dec. Ameriško vojno letalstvo danes ni nobenkrat napadlo DR Vietnam. Ameriški vojaški predstavnik je rekel, da »je bilo slabo vreme edini razlog, da danes ni prišlo do zračnih napadov«.

Policijska ura za vojaštvo v Saigonu

SAIGON, 18. dec. Ameriška komanda v Južnem Vietnamu je uvedla policijsko uru za vojske in oficirje v službi v Saigonu. Associated Press poroča, da se bodo morali pripadniki oboroženih sil ZDA umakniti v svoja stanovanja in vojskovalci od 7 zvečer do 6 jutraj. Agencija pripominja, da so policijsko uru uvedli zaradi povečanih akcij pripadnikov rednih enot osvobodilne fronte v Saigonu.

OZN: o Omanu samo z navadno večino

Precedens, da bi tudi druge važne odločitve sprejemali na ta način

NEW YORK, 18. dec. — Generalna skupščina OZN je sinoči s 63 proti 37 in pri 12 vzdržanih glasovih sprejela predlog skupine afriških in azijskih držav, naj bi o umiku britanskih čet iz Omana odločala samo nadpolovična, ne pa dvotretjinska večina. Takšen sklep je precedens, ki omogoča, da bi v prihodnje lahko važna vprašanja miru reševali brez dvotretjinske večine. V krogih OZN menijo, da bi lahko načela nadpolovične večine v prihodnje sprejeli tudi pri glasovanju o sprejemanju LR Kitajske v OZN, o razorožitvi ali drugih važnih problemih, ki jih ni bilo mogoče pozitivno urejati zaradi obvezne dvotretjinske večine.

Reuter poroča, da je generalna skupščina sprejela resolucijo, ki zahteva od Južnoroafriške republike, naj ne ukinja ukine vsa svoja vojaška oporišča v Južnoroafriki.

Po vesteh AFP je generalna skupščina OZN zahtevala od zmanjševanja odpora, ki proučuje vpliv atomskemu sevanju, naj nadaljuje delo. Romunski delegat v OZN je sinoči predlagal, naj svetovna organizacija podpira in pospešuje sodelovanje zahodnoevropskih držav in evropskih socialističnih držav. Kot poroča Reuter so romunsko resolucijo podprli Avstrija, Belgija, Bolgarija, Danska, Finska, Jugoslavija, Madžarska in Švedska.

Proračunska komisija generalne skupščine je večeraj odobrila proračun v znesku 2.570.000 dolarjev za vzdrževanje in razširitev osebja misije opazovalcev OZN v Kašmiru v letu 1966.

Varnostni svet OZN je sinoči soglasno sprejel resolucijo, po kateri se mandat sil OZN na Cipru podaljša za tri mesece.

General Thimaya umrl

NIKOZIJA, 18. dec. (Reuter). — Poveljnič sil OZN na Cipru, indijski general Thimaya je davi nemadoma umrl v svojem stanovanju. Nema doma ga je obšla slabost in so ga odpeljali v bolnišnico, a je že med potjo izdihnil. Verjetno ga je zadela srčna kapi.

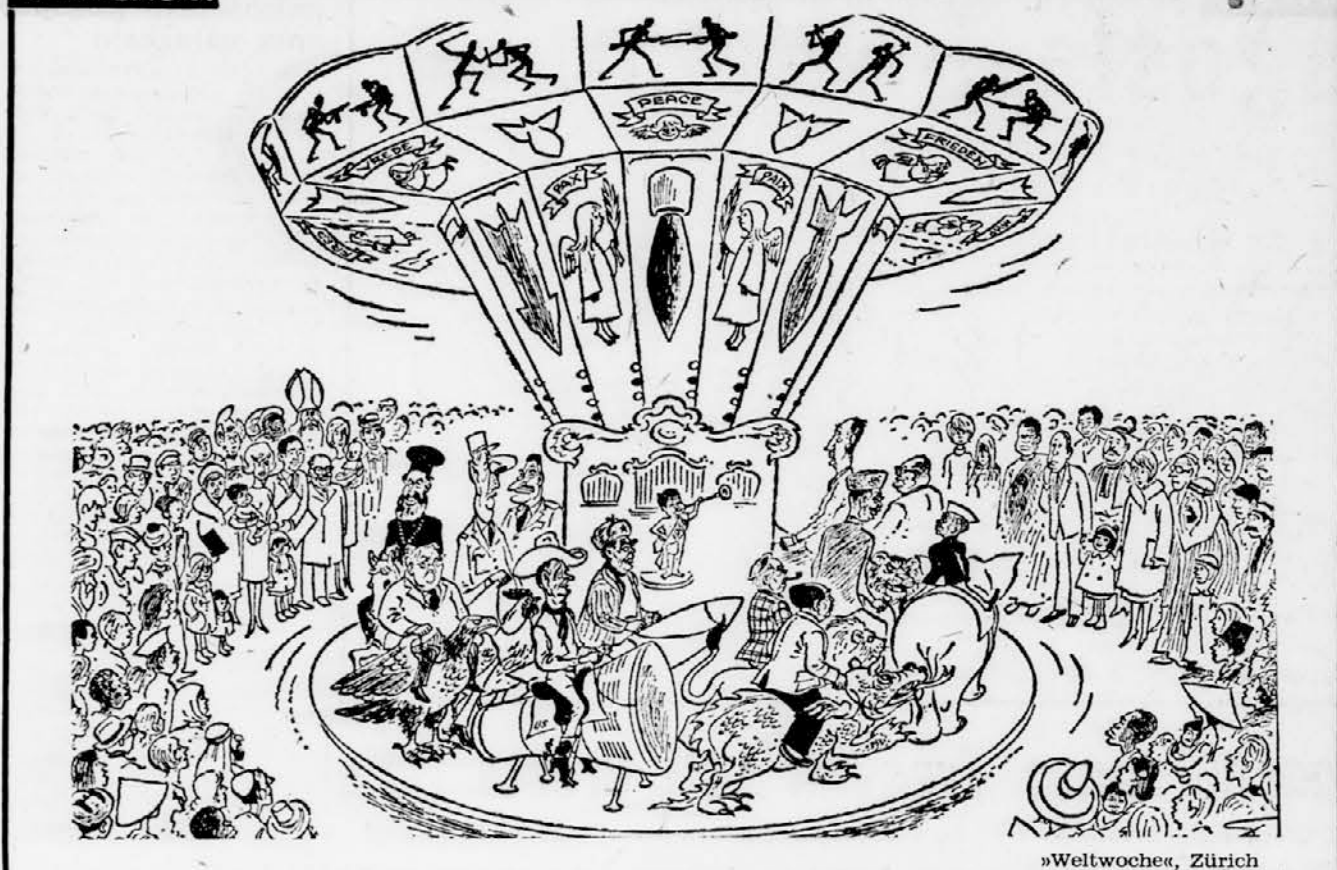
10829

BEHRENDT: PRIPRAVLJENI ZA NASLEDNJO VOŽNJO

»Weltwoche«, Zürich

Spomini Gordona Lonsdala

Prva žrtev pri pisanju takih spominov je najbolj verjetno — resnica

OD NAŠEGA STALNEGA DOPISNIKA

Gordona Lonsdala so »nekega sivega jutra« maja 1964 zamenjali Britanci na mejnem prehodu v Berlinu za svojega vojuna, posrednika Penkovskega, Grevilla Wynna. Do zamenjave je prišlo po dolgi, zapleteni in skrivnostni pogajanju, na katerih Britanci — vsaj uradno — niso hoteli priznati, da je Greville Wynne njihov vojuna ali da je sploh vojuna.

Uradno je bil Wynne žrtev sovjetskih intrig. Britanci pa je skupele, da so morali zamenjati »mlajši ribok« za dosti »večji ribok«. V tem primeru je bil »večja riba« Gordon Lonsdale alias Konon Trofimovič Molodt. Pri tej zamenjavi je igral pomembno vlogo ameriški odvetnik James B. Donovan, ki je že prej posredoval pri zamenjavi enega najpomembnejših sovjetskih vohunov na zahodu Abela za sestrjenega ameriškega pilota izvidniškega letala U2 Garyja Powersa.

Ze Lonsdalova osebnost je sporna. Na Zahodu trdijo, da ni res, da bi se bil rodil kot Gordon Arthur Lonsdale v Ontario v Kanadi 1. 1924, da bi bil leta 1932 odpotoval iz Kanade s svojo finsko materjo in očimom na Finsko, da bi bil dospel na Poljsko v Lwow, da bi se bil pozneje pridružil poljskemu odporniškemu gibanju in podobno. Skratka, da Gordon Lonsdale ni bil nikoli Gordon Lonsdale, ampak čisto drugi Rus Konon Trofimovič Molodt. Toda to ni tako zanimivo, kakor je zanimivo pisanje tega vojuna, nekdanjega pomočnika polkovnika Abela v ZDA, o razmerah na zahodu, predvsem o odnosih in krogih zahodnih obveščevalnih služb.

Očitno je, pravijo zahodni komentatorji, da bi Lonsdale (oziroma tisti, ki so pri njegovih spominih botrovali) rad diskreditiral zahodne obveščevalne službe in zasedel razdor med Američani in Britanci, Britanci in Nemci, Nemci in Američani itd. Lonsdale zaničljivo piše o ameriški FBI (zvezni preiskovalni urad). Trdi, da sicer zna preganjati gangsterje in tihotapce.

SGP »ZASAVJE« — Trbovlje

proda na JAVNI DRAŽBI dne 27. decembra 1965 ob 9. uri pri obratnih prostorih podjetja:

tovarni avtomobil
KIPER »CSEPEL« — 3,5 t
tovarni avtomobil
KIPER »CSEPEL« — 4,2 t

Oba avtomobila sta dobro ohranjena in vozna. — Avtomobila prodamo najugodnejšemu ponudniku. Prednost do nakupa imajo podjetja. Če teh ne bo ob napovedanem času, bomo prodali avtomobila od 10. ure dalje tudi drugim interesentom. Vozila so interesantna tudi ogledajo vsak delavnik od 6. do 14. ure pri zgoraj navedenih prostorih. 10832

ANTILOP

industrija zaščitnih sredstev pri radu
ZAGREB, Trg Žrtava fašizma 1
telefon 413-712, 410-855

VABI NA ZAKLJUČITEV POGODE
za pošiljke v 1966. letu

ZA VSA SREDSTVA
POTREBNA ZA HIGIENSKO-TEHNIČNO
VARNOST PRI DELU,
UZAKONJENA IN PREDPISANA
PO JUS

Opozorjamo cenjene kupce in potrošnike, da smo uspešni po modernem načinu proizvodnje izboljšali kakovost, razširili asortiman in na vaše zadovoljstvo znižali cene.

Izkoristite priložnost za zaključitev celoletnih pogodb v 1966. letu, ker vam takšne pogodbe zagotavljajo prioriteto naših pošilk in omogočajo odobritev ustreznega rabata in cassa sconta. 10611

„Jugoslav“ je le uspel

Inž. France Mežan je spravil alžirsko farmo »El Alija« na noge — Prej je bilo 8 krav in 60 ovac, zdaj je 80 krav, 76 telet in 230 ovac

POSEBEN TANJUGOV DOPIS

ALŽIR, decembra. — Mladi francoski agronom je krepko stisnil roko starejšemu jugoslovanskemu kolegu inž. Francetu Mežanu, ki mu je te dni na alžirskem poljskem posestvu »El Alija« zapustila razvito in dobro urejeno posestvo.

Ko je Mežan 15. marca leta 1963 prišel iz ljubljanskega »Agrokombinata« na strokovno delo v Alžirjo, na posestvu, ki so mu ga zaupali, ni našel več kot 8 krav, 60 ovac in 2 konja. Velik del zemlje (posestvo meri kakih 200 ha) je bil močvirnat in poraščen s plevelom. Kakih 30 alžirskih delavcev, ki so tu stanovali in delali, se je komaj prehranilo. Mežana so neupljivo ogledovali, ko je začel sam pokladati kravam mešano, mleto krmno, obogateno z vitamini. Zadrževali so mu, da bodo krave poginile, saj so se do njegovega prihoda pasle na večno zelenih alžirskih pašnikih. Toda »Jugoslav« je bil vztrajen in s pomočjo svojega tovariša, jugoslovanskega veterinarja Horvatića, je kmalu dosegel kar največjo plodnost živine.

Od dohodkov, ki so si jih na posestvu pridobili s prodajo mleka, žita, vrtnin in sadja, so kupili nove krave. In ko so te dni izročili novega posestva, kjer ni bilo nobene strokovnjake, so v zapisniku ugotovili, da se je število živine v dveh letih Mežanovega dela na »El Alija« povečalo od 8 krav in 60 ovac na 80 krav, 76 telet, ki jih poprej sploh niso imeli, in 230 ovac. Požrtovovalno delo našega strokovnjaka in alžirskih delavcev ter pozornost in zaupanje, ki so ju delavci in funkcionarji »El Alija« ministrstva posvečali Mežanu po prvih uspešnih rezultatih, so pokazali, kakšne velike možnosti ima alžirsko kmetijstvo. V tem je največja zasluga Mežanovega dela. Pomembne uspehe v skrbni za razvoj alžirskega

Inž. FRANCE MEŽAN — alžirski kmetijski ministrstvo mu je ob odhodu odobril 106 dni dopusta. Foto: Kaše

kmetijstva pa je dosegel še nekaj naših agronomov. Inž. Mežan je torej dve leti delal na školskem posestvu, kjer ni bilo nobene strokovnjake. Dela je bilo zelo veliko, zato je Mežan le redkokdaj odšel v mesto Alžir. Spal in hranil se je kar na posestvu in vsak delavec je ob vsaki uri podnevi in pomoči vedel, kje Mežana lahko najde.

V dveh letih so se plače delavcem podvojile. Zato ni čudno, če so se mnogi izmed njih navede prisrčno in tovarško poslovali ob agronomu, ki ima pri tem uspehu levi delček.

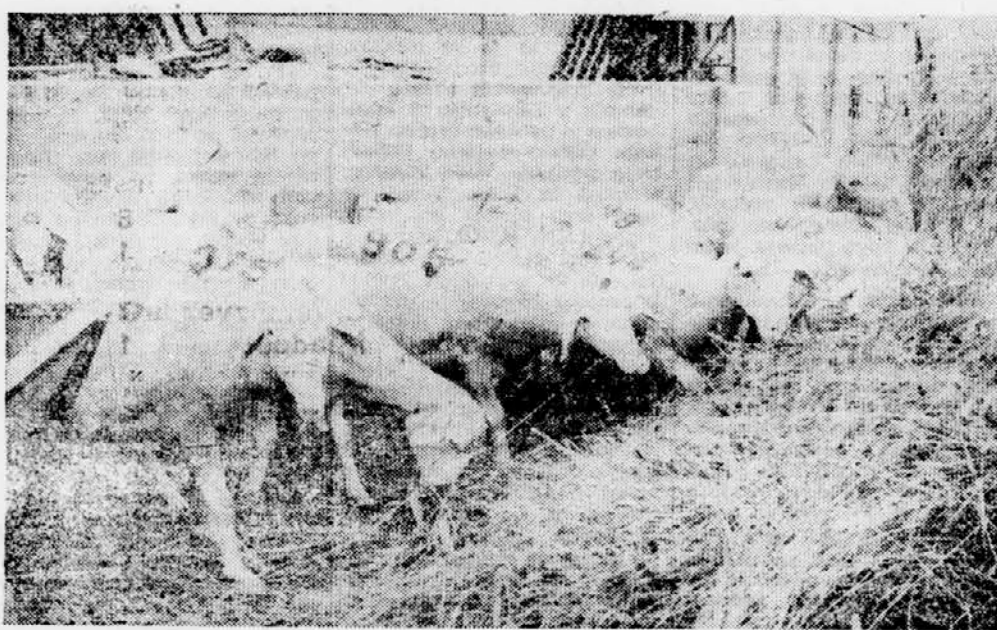
Mežan je s svojim delom ovrgel vse tendenciozne teorije, češ da je to »novarska zemlja«, da v Alžiriji ni možnosti za razvoj goved in za

gojitev najrazličnejših kmetijskih kultur. Če so koloni rajši gojili vinograde in artičoke, pomaranče in zgodnje vrtnine, ker so te pridelke lahko dobili prodajali na francoskem trgu, se ne pomeni, da lahko alžirsko kmetijstvo danes živi zgolj od tega. Alžirija drago plačuje svojo dosedanj vlogo »zimskega vrta« Francije. Iz te države morajo uvažati mleko, meso in še veliko drugih pridelkov, čeprav ima 7 milijonov hektarov prvorazredne obdelovalne zemlje in le 12 milijonov prebivalcev.

Kmetijstvo je poglaviti vir dohodkov ne le za štiri petine Alžircev, temveč tudi za mlado državo. Zato je razumljivo, da je revolucionarni svet, na enem svojih najpomembnejših zasedanj obravnaval zgolj kmetijstvo. Vrsta ukrepov, ki jih je sprejel, se ne nanaša le na povečanje proizvodnje, temveč tudi na zmanjšanje proizvodnih stroškov in boljšo organizacijo dela. Tistim, ki so hoteli a narhijo na posameznih nacionaliziranih posestvih napraviti delavskemu samoupravljanju, so jasno povedali, da napake ne izvirajo iz tega, temveč iz malomarnosti administrativnih organov, ki puščajo delovne kolektive brez kadrovske, strokovne in finančne pomoči. Tudi pri tem se navajajo za zgled posestva »El Alija«, saj so na njem delali odgovorni ljudje, ki so dobili za svoje vestno delo največje priznanje. Njehovo delo je bilo zares trdo, saj si na primer inž. Mežan vedel, da je bil prisiljen niti enega samega dneva od diha — niti ob nedeljah ali drugih praznikih.

Alžirsko kmetijsko ministrstvo je izmenjujuju Francetu Mežanu priznalo pravico do 106 dni plačanega dopusta. Mežan je odgovoril v Slovenijo na zasluženi oddih.

M. DZABIĆ

NA ALŽIRSKI FARMI »EL ALIJA« — Križanke domače »ladmita« rase »merinos« ovni. Foto: inž. Mežan

Po gorah srednje Azije

O pravicah republik in bombažu

Priznati je treba, da je storil srednjeazijski sovražnik marsikaj dobrega

OD NAŠEGA STALNEGA DOPISNIKA

Predsednik gosplana Tadžik SSR, štirinajsetletni rudarski inženir Mahkanov Kahar, je izredno radodaren s podatki. Pripoveduje, da Tadžikistan do revolucije ni vedel, kaj je industrija, zdaj pa je v republiki 260 podjetij šestnajstih industrijskih vej — premogovne, nafte, elektroenergetike, tekstilne, obutvene, prehrambene... Naštevka, da je pred revolucijo živelo v mestih samo 9 odstotkov prebivalstva, zdaj pa že 35. Vrstijo se podatki o graditvi novih vasi in mest, o razvoju solstva in zdravstva.

Zlasti ti zadnji podatki so izredno zanimivi, tako da za služijo posebno obdelavo. Pogovor z enim izmed voditeljev republike pa je morda bolj zanimiv s stališča brememb, ki se zadnje leto bdi-gravajo v Sovjetski zvezi, in ocene, ki jo to dogajanje dobiva zunaj centra.

»Kako ocenjujete razpustitev sovražnikov, zlasti pa ukinitvev srednjeazijskega sovražnika v začetku letosnjega leta?»

»Gospodarski razvoj je dosegel stopnjo, ko sovražniki niso bili več kos paraščajočim nalogam. Niso imeli niti pregleda nad vsim gospodarskim dogajanjem niti dovolj možnosti. Celotno vodstvo jim je uhajalo iz rok in zato so se izgubljali v drobnjarijah. Njihova ukinitvev je bila nujna. Kar se tiče srednjeazijskega sovražnika, je treba priznati, da je storil precej dobrega, zlasti na področju kooperacije, specializacije

in boljše gospodarske povezave med srednjeazijskimi republikami. Toda tudi zanj velja isto kot za vse ostale.

»Ob ukinitvi srednjeazijskega sovražnika je bilo slabo, da je dal potuho lokalnim težavam. Ali ste pri vas opazili kaj podobnega?»

»V naši republiki za lokalnim ni objektivni osnov. Gospodarsko zveznem merilu Tadžikistan ne pomeni mnogo.

»Septembrski plenum je napovedal razširitev pravic zveznih republik. Kakšne so konkretne novosti?»

»Za prejšnjo republiko imela velike pravice, odslej pa bodo imele še večje. Konkretno na primer bodo zdaj lahko samostojno odločale tudi o novih gradnjah, katerih vrednost presega 200 milijonov rubljev in za katere je doslej morala dati pristaneke zveza.

Pogovor je nanosel tudi na to, da so v preteklosti pogosto prevladovale gledali na gospodarski razvoj posameznih republik, kar je povzročalo nezdružljive pojave. Tadžikistan je pomemben proizvajalec bombaža, zlasti sort s tankimi vlakni, ki v vsej Sovjetski zvezi uspevajo edino v vročih dolinah južnega Tadžikistana. Zednja leta s tem ni šlo vse gladko. Mislim, da bistvo nezdružljivosti, ki je v zvezi s tem nastajalo, lahko najbolje po-

sredujem z izvečkom iz govora prvega sekretarja CK KP Tadžikistana Rasulova na letošnjem marčnem plenumu.

»Moram reči, da je delal Rasulov, da so neprimernosti in od življenja odtrgane naloge, ki so jih iz leta v leto zadajali republikam, spravile gospodarsko, ki se ukvarjajo z bombažem, v zelo težaven položaj. Priljena bila zlorabiti za sejanje bombaža več kot 80 odstotkov namakanih površin, kar je šlo na škodo drugih kultur. Lani na primer so posevki bombaža v 17 najvažnejših med 22 bombažnimi rajoni republike sestavljali od 75 do 87,5 odstotka površin. V bistvu je to pripeljalo do monokulture bombaža. Mislim, da se ne morem, če pravim, da je podoben položaj komaj še mogoče srečati v katerikoli drugi republiki, ki goji bombaž. To povzroča, da ni mogoče izvajati kolobarnosti (v najboljšem primeru je mogoče govoriti le o potujočem polju trav), vodi k množnemu boleovanju bombaža in širokemu razširjanju rastlinskih škodljivcev. Zaradi tega v mnogih kolhozih in celih rajonih iz leta v leto padajo hektarski donosi, vrtačije se obiranje bombaža in zmanjšajo roki jesenskega in zimskega dela. To govorim, da je zaradi tega, ker je velika večina obdelovalnih površin posajena z bombažem, čedalje manj površin za zelenjavo in krmno, kar vse skupaj povzroča težave v preskrbi z zelenjavo in krompirjem, to pa tudi slabo vpliva na razvoj živinoreje.

Te podatke citiram zato, ker zelo zgovorno kažejo, kje je bil del vzrokov za nezdružljivost s kmetijsko politiko Hruščova in do kakšnih pojavov so vodili pogledi in nasode, ki jih zdaj označujemo kot subjektivizem in s katerimi so obračunali na marčnem plenumu.

JANEZ STANIČ

Prihodnjič:

Srednja Azija in revolucija

Sedem dni

Presihanje Smithovih naftovodov

15. decembra je mimo. Sedem afriških držav je pretrgalo diplomatske stike z Veliko Britanijo. Med njimi sta dve članici Commonwealtha. Sedem je seveda daleč od šestinideset, kolikor je vseh članic organizacije afriške enotnosti. Toda celo v Londonu so prepričani, da s tem procesa še ni konec, zato praktično računajo, da se bo prvih sedmih pridružila še marsikatera afriška država.

Morda se je Wilson prav zato, da bi bil ustavljen takšno verzično operacijo, napovedal odločiti prepovedati uvoz petroleja in petrolejskih derivatov v Rodezijo, hkrati pa je pozval tudi druge države, naj ga posnemajo. Wilson pa je verjetno odlašal s tem ukrepom — zato, ker si je moral — še zaradi odpora konservativcev — tudi zaradi večje nemarnosti — zagotoviti Johnsonovo, soglasje in obljubo, da se bodo tudi ZDA držale te prepovedi. Tako obljubo je v Washingtonu tudi dobil, saj si jo je zaslužil s tem, da je zvesto podpiral ameriško politiko v Vietnamu, in to navzlic nevarnosti za obstoj laburistične vlade. Nezdružljiva levica v njegovi stranki mu je poslala kar na pogovore v Belo hišo brzojavko s sedemdesetimi podpisi. V njej je zahtevala od Wilsona, naj se zavzame za takojšnjo ustavitev vojne v Vietnamu. Wilson tega seveda ni storil. Prav gotovo pa mu ni prijetno, da je sporočilo State Departmenta o novih možnostih za pogajanja prav v tem času demantiralo njegove nedavne izjave, da je treba pripisati krivdo Hanoi, Pekingju in južnovietnamski fronti, če ni mogoč napredek v zvezi z dosegom miru. Konec tedna je namreč State Department objavil, da je letošnji predsednik generalne skupščine Fanfani natanko pred mesecem dni obvestil Johnsona, da bi bil Hanoi pripravljeno pogajati se, ne da bi ameriške enote morale pred tem zapustiti osemletje Južnega Vietnamu.

Toda povrtno se k problemu Rodezije. Britancem prav gotovo ni bilo potrebno kairojsko pojasnilo, da bi se zavedali, da zmanjšanje števila njihovih diplomatskih predstavstev v Afriki zgolj za sedem, ne prica o tem, da druge afriške države ne obsojajo režima v Salisburyju. In če niso prekinile odnosov z Veliko Britanijo, je to verjetno posledica subjektivnih ocn, češ da si tega moraa ne morejo privoščiti zaradi različnih političnih, še bolj pa gospodarskih čintiljev.

Tolikaj manj pa bi si to lahko štel v aktivni politični saldo Ian Smith. Razen najbolj kompromitiranih režimov v Afriki mu nihče kjerkoli na svetu ne kaže ljubeznivega obraza. Njegovega ravnanja ne odobravajo niti tisti mednarodni krogi, ki niso niti najmanj naklonjeni resnici afriški emancipaciji. Njegov ekstremistični korak je namreč moral izvesti afriške državnike, ki bi bili izdati sami sebi, če ne bi bili reagirali. Kaj takega pa se seveda ne bi, bilo zgodilo, ko bi se bil Smith zadovoljil s tem, da bi skušal ohraniti položaj pred 11. novembrom, ki v bistvu ni bil drugoben od sedanjega, vsaj kar zadeva pravice naroda Zimbabve — le da je takrat veljavna ustava dopuščala Afričanom vsaj teoretično možnost za enakovredne odnose. Večno tako sicer res ne bi moglo ostati, toda niti enostranska razglasitev neodvisnosti ni ovira, ob kateri bi se ta naravni razvoj lahko trajneje ustavil. S tem dejanjem pa je Smith svoj konec samo pospešil ter si nakopal sovraštvo skoraj celotne mednarodne javnosti.

Ni potreben prepričljivejši dokaz, kot je ta, da je tradicionalno nevtralna Svica — ki živi razen od turizma tudi od bančništva in ki si je skozi desetletja utrjevala sloves, da so v zakladnicah njenih bank varne vse tuje naložbe — da je torej ta in takšna Svica blokirala vse rozičske sklade v državnih bankah, privatnikom pa priporočila naj rozičskim državljanom ne odpirajo novih računov. V Bernu so odločno zavrnili Smithovo ponudbo o povečanju trgovinske izmenjave, prepovedali so vsa izvoz orožja v Rodezijo in kar najbolj omejili trgovino s to državo.

Kakšne udarce se pripravlja Smithu prihodnost, tega za zdaj še ni mogoče reči. Afriški obrambni ministri bi se morali sestati 18. decembra. Ko to pismo, še ni znano, ali so ta načrt morda odložili zaradi predloga iz Katra, naj bi se vnovič sestali zunanji ministri članice OAE. Zaradi tega predloga nekatere afriške države morda tudi še odlašajo s tem, da bi pretrgale diplomatske stike z Londonom. To velja nemara tudi za Alžirijo, ki za zdaj še molči. Mogoče pa bo Bumedienova večeršnja vrnitev pospešila odločitev. Napoved je tu še Baledou načrt za sklicanje izrednega zasedanja Commonwealtha v Lagosu 10. januarja. Sastru in Ajub Kan se zaradi sestanka v Taškentu ne bi mogla udeležiti te konference, zaradi česar bi jo utegnili preložiti. To zagotavlja Londonu nov mesec dni časa. Ali bodo medtem »saprte pipe« naftovodov le omajale Salisbury?

Nerazvozlana indonezijska uganka

Od dramatične noči 30. septembra so minili že skoraj trije meseci, in vendarle se zmeraj ni razjasnilo ozadje takratnih dogodkov. General Suharto sicer trdi, da je v vojaškem smislu upor zadaj fizično likvidiran. S to formulacijo je morda hotel pokazati, da se v politični plati likvidacije puka vso, ki ni mogoče, kar je prepušča pradedniku Sukarnu — na čigar rešitev vsi čakajo — kot je, kaj simptomatično, nedavno izjavil Nasution.

V teh osmidesetih dneh smo prebrali nič koliko Sukarnovih izjav, pogosto protislovnih, največkrat pa je bil njihov ton takšen, da so prebralci vtis njegove nemoci, kot pa nas obveščale o odločno zastavljeni akciji z določnim ciljem.

Sukarno je šel celo tako daleč, da je javno priznal, da pritiskajo nanj in mu skušajo diktirati, kako naj usmerja to tako imenovano politično rešitev. Ti neimenovani viri pritiska ne morejo biti drugi kot predstavniki vojske, ki so si medtem, kot kaže, popolnoma podredili, da sestavna člana NAKAKOM — osnove indonezijske politike, kot še vedno zahteva Sukarno — tretjega, komunističnega stranka, pa so če že ne posrjem razbili pa vsaj resno oslabil in ga potisnili v ileglnost.

Odkod naj bi se v takšnih razmerah Sukarno nadejal opore, ki bi mu pomagala upreti se pritisku? Krog njegovih najbližjih sodelavcev mu je medtem vojska razredila, ali pa jim je odvzela doberšen del funkcij. Po Sukarnovih pravicah vojska sicer ni posega, toda kadar se spreminja temelji, na katerem te pravice slonijo, tedaj lahko postanejo te pravice zgolj nominalne, predsednikova osebnost pa zgolj figura, za katero se — dokler je to nemara še potrebno — skrivajo pravi nosilci oblasti.

Morda je takšna analiza preveč črnogleda in morda je za pretes, ki ga je doživela Indonezija, 80 dni res prekratek rok, da bi se uredile in ustalile. Toda opravičilo za svojo črnogledost črpano iz kaj močnega občutka, da vsi dosedajni ukrepi niso bili namenjeni odkrivanju resničnih vzrokov, niti ne krivcev, in to ne za udar ne za krivdo. Priznanja atreiranih nam zvene nekako neprepričljivo. Ali smemo upati, da bodo vsaj sodbe izrednega sodišča pridično kaj bolj neovrone — ali pa bo resnica o 30. septembru ostala še dolgo nepojasnjena?

VIDA HRESCAK

UPRAVNI ODBOR

Tovarne obutve »PEKO« - Tržič

razpisuje prosto delovno mesto

vodje nabavnega sektorja

POGOJI:

— visoka strokovna izobrazba ekonomske smeri in dve leti prakse ali —

— višja strokovna izobrazba ekonomske smeri in pet let prakse.

Nastop službe po dogovoru. — Prijave sprejema kadrovski oddelček delovne organizacije do 31. decembra 1965. 10817

DUSANBEE — pogled na glavno ulico »Prospekt Lenina«

Novice

LJUBLJANA: retrospektivna razstava Zorana Musiča v okviru razstave Trigon 66 — Prireditelji te pomembne likovne manifestacije, ki združuje razstave sodobne avstrijske, jugoslovanske in italijanske umetnosti, so se odločili, da bodo v bodoče redno pripravili po eno retrospektivno razstavo najpomembnejših umetnikov. Kot prva naj bi bila retrospektiva Zorana Musiča. Pri pripravi razstave in kataloga sodelovala Moderna galerija v Ljubljani. Razstavo bodo kasneje prenesli v Ljubljano, odtod pa bo potovala po raznih evropskih galerijah. Zaradi čim popolnejše evidence umetniškega opusa naproša Moderna galerija vse lastnike zgodnjih del Zorana Musiča, da le-te prijavijo Moderni galeriji v Ljubljani (Tomišičeva 14, ali po telefonično 21-709).

LJUBLJANA: predavanje o slovenski slovnici — V okviru dela ljubljanske podružnice Slavističnega društva Slovenije bo v sredo 22. XII., ob 19.30 na filozofski fakulteti, Askerčeva 12, predaval dr. Jož Toporiščič o novostih v slovenski slovnici.

LJUBLJANA: glasbeni pouk v občini Moste-Polje — Glasbena šola Moste-Polje je zaradi svoje aktivnosti in ustreznih oblik dela postala središče organiziranja glasbene vzgoje v občini. Ko so pred nekaj dnevi člani aktivna glasbenih pedagogov močnejše občine na svoji konferenci ugotovljali, da je razvoj glasbene vzgoje v tem delu Ljubljane pozitiven, so se zavzeli za to, da bi občina v svojem proračunu tudi za prihodnje leto predvidela potreben del

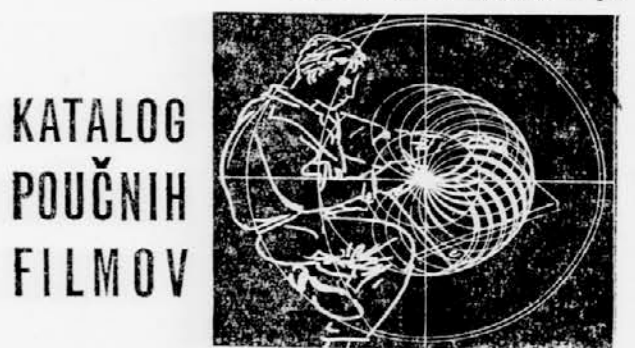

sredstev. Aktiv je sklenil, da bo se naprej skrbel za čim boljše delovno povezavo med glasbenimi pedagogi. Obravnavali so tudi glasbeni pouk v vzgojnovrstnih ustanovah, osnovnih šolah in gimnazijah ter sklenili storiti vse, da bi te izobraževalno-vzgojne ustanove čimprej prišle do vseh potrebnih učbenikov. Na sliki: učenci glasbene šole na enem izmed svojih letošnjih nastopov.

BEOGRAD: samostojno financiranje filmskega centra JLA — Spremembo v letošnjem načinu dela filmskega centra JLA Zastava filma predstavlja prehod na nov način poslovanja, to je na samostojno financiranje. Načelnik centra, polkovnik Božo Štanić je opozoril, da kot resen korak naprej in pripravi, da sprejetih pravilnikov šola ni mogoče obravnavati kot dokončnih, so pa vendarle pomemben stimulativni faktor za ves kolektiv. To se med drugim vidi tudi v letošnji proizvodnji, ki je bila rekordna: dokončali so 40 filmov iz prejšnjih let ter posneli 30 učnih in vzgojnih dokumentarcev. (Film »Solze na licu«, ki ga je Stjepan Zanimović posnel v proizvodnji tega centra, je razen domačih priznanj dobil tudi prvo nagrado na mednarodnem festivalu v Moskvi.) Prihodnje leto bodo med drugim posneli 30 učnih in vzgojnih dokumentarnih filmov ter se bolj razvili sodelovanje s televizijo in »Filmskimi novostmi«. Razen drugih dobro dokončanih Zanimovićevih film »Zastavljeni likovi«, posvečen osvoboditeli Beograda, film »Adio mami« Branka Kalužića, film o življenju vojaškega kolektiva »Hito bih da govornica Branka Kalužića in film o junastvih vojaka »Pogani korenje« Mica Miloševića.

SKOPJE: 20 let Makedonske filharmonije — Letos praznuje Makedonska filharmonija dvajsetletnico obstoja. V tem času je imel ta ansambl 500 koncertov v Skopju ter na številnih gostovanjih doma in po svetu. Filharmonija je bila med prvimi glasbenimi institucijami v Makedoniji, ki je takoj po vojni naprej razvijala bogato glasbeno kulturo v tej republiki. Za to slovesnost je bil v Skopju v dvorani Narodnega teatra slaven koncert, na katerem so člani te najuglednejše makedonske glasbene institucije pod vodstvom Todorja Skalovskega izvedli dela Nikolajevskega, Mozarta in Beethovna. Solistka je bila beogradska pianistka Ljiljana Kostić-Topalovska. Publiko je z dojetnimi aplazi pozdravila skopske filharmonike. Koncert je med drugim poslušal tudi predsednik izvršnega sveta SR Makedonije Nikola Minčev.

LJUBLJANA: nov katalog 16 mm poučnih filmov — Sava film — zavod za solski in poučni film — je izdal lepo urejen katalog svojih poučnih filmov. Katalog namenjen predvsem šolam in drugim vzgojnim ter izobraževalnim organizacijam, obsega poučne 16 mm filme, ki jih posoja Sava film. Filmi so po snovi razdeljeni v glavne skupine, te pa

na predmetna področja. Pri vseh filmih je navedena kratka vsebina, prav to pa so naročniki v dosedanjem seznamu filmov najbolj pogrešali. Na sliki del naslovne strani kataloga.

KOLN: Jakijeva razstava — V razstavnih prostorih »Kunstvereina« v Kölnu je bila 26. novembra odprta razstava slik, risb in keramik Jožeta Horvata-Jakija. Razstava, ki je v Kölnu zbudila izredno zanimanje in obisk, bo odprta do 16. januarja 1966. Jakij razstavlja v Kölnu 69 slik, 20 risb in 3 keramike. Ob razstavi je bil v Kölnu izdan katalog s številnimi barvnimi in črno-belimi reprodukcijami Jakijevih del. Uvodno študijo je za katalog napisal prof. Zoran Kržišnik, bibliografsko gradivo pa je zbrala prof. Ljerkja Menase, kustos Moderne galerije v Ljubljani.

Naš preTVornik

Ne da bi ob programu tega tedna ravno spali, narobe, pridno smo se učili. V češkoslovaškem serijskem filmu o moderni kriminalistiki smo zvedeli poleg tega, da je Poirot bolj popularen kot Shakespeareov Richard III., tudi marsikaj je poglavja fotografije in antropologije. Tisti, ki se obregujejo ob »navadnih« kriminalnih, so prišli na svoj račun: tu je bila navadna kriminalna storija zavita v poljudno znanost in sleherna možnost za zbujanje tako imenovanih nizkih instinktov je sprico forsiranega občutka državljanske varnosti a priori odpadla.

Izredno pomemben dogodek je bil v petek prenos operacije očesa, združen z intervjuji na ljubljanski očesni kliniki, oddajo je brezhibno vodila Mirjam Levstikova — fenomen spornika.

Med poučne oddaje stejem tudi Nepozabne sekvence zvočnega filma iz arhiva Jugoslovanske kinoteke. Zbrane po načelu štirih strani sveta, opremljene s podatki iz leksikonov in učnih knjig, so spominjale na reklamno oglaševanje. Gledalci bi si bolj želeli en sam film iz kinoteke — pa cel. Najbrž tak dogovor s kinoteko ne bi bil prehud problem, razen če kinoteka sama ni zainteresirana zgolj za pokušino.

Za dušno pašo so v tork skrbeli Miroslav Poljaki v lutkovni izvedbi (Crt Skodlar). Iz kuhinjskih in kopalniških rekvizitov izdelane jutke so bile za nas podelene uspešne posebnosti in nemara je bila predstava zaradi njih res »strogata, stacionarna in čista«, kot je bilo napovedano, zato pa tudi duhumarna sprico svoje statističnosti in mestoma slabo interpretiranega besedila.

Petkov film Otok Largo z enkratno igralsko zasedbo je bil ponovno doživljati za vse, ki smo ga nekoč po vojni že videli. In navsezadnje je bilo majcen doživljati se srečanje z zagrebščino polno mladino. Zabuvalo glasbeno oddajo je simpatično resnobno vodil mentor Nikica Kalogjera, zbuvalo pa režiral Anton Marti. **OLGA RATEJ**

Podelitev nagrad literarnega razpisa

V Mariboru se je končal tretji festival »Kurirček«

Sinoči je bila v Domu JLA sklepna prireditve III. tradicionalnega festivala Kurirček »šest republik pionirje«, ki je tako kot druge prireditve te vsejugoslovanske politične in kulturne manifestacije zelo dobro uspela. Književniki iz posameznih republik so brali iz svojih del in želi priznanje mladine. Nastopili so Mirko Petrović (Srbija), Grigor Vitez (Hrvaška) — njegove pesmi je prebral Anton Petje, Vida Brest (Slovenija), Aleksander Popovski (Makedonija), Aleksa Mikić (Bosna in Hercegovina) in Dušan Djurišić (Crna gora). V programu so sodelovali tudi člani Centra za glasbeno vzgojo Maribor z glasbenimi točkami.

Član žirije in tajnik festivalnega odbora prof. Jože Filo je razglasil odlične žirije. Prvo nagrado za krajši prozni sestavek, primeren za otroke do 10 let, je dobil Mirko Vujačić, književnik iz Beograda, za črto »Priča nije o krokodilu«. Druge nagrade niso podelili.

Prve nagrade za prozni sestavek, primeren za otroke do 14 let, niso podelili. Drugo nagrado v tej kategoriji do 14 let so dodelili Marjanu Kolarju z Raven na Koroskem za prispevek »Prvo berilo«.

Prve nagrade za pesem, primerno za otroke do 10 let, niso podelili, drugo nagrado so dodelili Dušanu Djurišiću iz

JOŽE HORVAT-JAKI: IZ KEREMPUHA

Titograda za pesem »Maleni spomenik«. Drugo nagrado za pesem, primerno za otroke do 10 let, so dodelili za prispevek »Ivčin tenka« in »Zaseda« avtorju, ki se je podpisal s šifram »Sole« in »Be-la rada«.

Prve nagrade za pesem, primerno za otroke od 10 do 14 let, niso podelili, drugo nagrado pa so dodelili Vladimiru Cerkezju iz Sarajeva za pesem »Pismo mladog graničara«. Drugo nagrado za pesem, primerno za otroke od 10 do 14 let, so dodelili Mileni Batić iz Maribora za pesem »Beli otroški vozički«. Drugo nagrado za pesem, primerno za otroke od 10 do 14 let, dobi za pesem »Vojnate gi zede igriv avtor iz Skopja, ki ima šifro »Nadež«.

Prvo nagrado za dramske prizore oziroma skeče so dodelili Bori Oljačiću, književniku iz Beograda, za prispevek »Opasan stražar« in »Dva vesela skeča«. Drugo nagrado je dobil Djordje Radišić, književnik iz Beograda, za prispevek »Snadji se družje«.

Prve nagrade za roman niso podelili, ker rokopisi niso popolnoma ustrezali predložitelj. Žirija je dodelila drugo nagrado v višini 300.000 din Mirku Petroviću iz Beograda za roman »Mostovje«. Dve tretji nagradi po 200.000 din je žirija dodelila Ivi Zornanu iz Ljubljane za roman »Na senčni strani mesta« in Dušici Lukić iz Beograda za roman »Na novom frontu«.

Žirija je predlagala založbam, naj dajo v svoj založniški program tudi naslednja dela: Gabro Vidović »Bjelkane«, Mirko Vujačić »Kad zvezde postanu igračke« in Gojko Kravčević »Uvijek u obratuncu«. Založbi »Obratuncu« so predložili naj bi tiskala romana Vane Marinovića »Jedna noć u jednom selu«.

Knjižne nagrade so prispevali, Mlado pokolenje Beograd, Mladinska knjiga Ljubljana, Male novine Sarajeva in Mladost Zagreb. Po sklepu žirije jih prejmejo Erna Starovinski iz Poljana, Gabrijela Krmelj iz Kranja, Milovan Filipović iz Osječka pri Dobruju, Radmila Lučić iz Radovca v Srbiji, Alda Hafner iz Maribora, Bogdan Krajišnik iz Gornje Sanice pri Ključu, Anto Cigeljević iz Husina pri Tuzli in Cvetka Kmetić iz Ljutomeru.

Nagrada za dokumentarno prozo in dramo niso podelili. Posebna komisija žirije je namreč ugotovila, da nobeden od priloženih tekstov ni ustrežal.

M. K.

Glasbeni dogodki

Violončelist Jakob Slobodkin

(Sporod petkovnega recitala je obsegal štiri sonate za violončelo in klavir: Haydnovo v C-duru, Boccherinijev v A-duru št. 6, Weber-Pjotirgorskijev v A-duru in Sostakovičevo v d-molu op. 40.)

Pri recitalu moskovskega celista Jakova Slobodkina bi se človek resnično ne strinjal edino z obliko sporeda. Poneti strani je gotovo pogumno dejanje koncertirati po Beethona in Beethovna. Vendar mislim, da je to mogoče storiti tudi na drugačen način, ne z uvajanjem del, ki gotovo pomenijo koncesijo tistim, morda danes že latentnim tihim željam poslušalcev pri nas, ki nedvomno sodože že v preteklosti. Pri tem pa je pri izvajalcu, ki tako virtuozno in tenkočutno obvlada glasbeni material kot Slobodkin, razumljiva želja, da bi se spoprijel tudi s takim delom, kot je transkripcija Weberovih treh skladb za klavir, ali z virtuozno Boccherinijev sonato. In če izvajalec nato ta dela — in z njimi vred še nekatere podobne dodatke, da na primer Chopinov nokturno — res interpretira iz izredno muzikalnosti in s pravim meškim okusa, če mu uspe, da dela ne izvenjajo kot dražljivi salonski intermezji,

samo recital celista, temveč da saj sta bila Jakob Slobodkin in njegov klavirski spremljevalec Vladimir Šrajbman toliko odlično uigran par, ob tem pa vsak zase tehnično virtuozno in izrazno protnjivo poustvarjalec. Zato je tudi bil s stališča poustvarjanja njun celoten recital enkratno doživljati. S stališča poslušalčevega doživljanja del pa predvsem izvedbe Haydnove in Sostakovičeve sonate. Pri obeh je poseben zanimiv njegov ton, ki je — deloma je to povezano tudi s karakterjem njegovega instrumenta — nekoliko bolj trd, raskav, kot je to običajno pri solistih na violončelu. Vendar ravno to daje njegovi igri resen, moški značaj, ki se je zlasti dobro prilagajal značaju obeh omenjenih sonat. Interpretacija sta oba izvajalca gradila pretežno v romantičnem duhu, kar se je bolj skladalo s Sostakovičevim kot s Haydnovim delom. Vendar pa to ni bila sentimentalna romantika. Bila je res čustvena, ob tem pa intenzivna, odlična, klena interpretacija.

KRISTJAN UKMAR

omedleti. Posodo odnese v kuhinjo, vendar ji tako drsi v rokah, da si je ne upa pomivati. Pomisli, da mora sleči haljo in obleči kakšno obleko, toda ko napravi tistih nekaj korakov v spalnico, pozabi, zakaj je prišla tja, in začne pospravljati posteljo. Toda nekaj, česar prisotnost čuti na zmečkani postelji, jo tako prestraši, da se umakne in odide v drugo sobo. Kjer je lahko skupaj z otrokoma. Ker jima je povedala, da se bo Harry vrnil kot ponavadi, je tako, kot bi v stanovanje spustila pošast. Toda druge osebe ne čuti kot Harryja, temveč kot roparja, dražega roparja, ki pred njo pleše iz sobe v sobo.

Kot spet dvigne dojenčka, začuti njegove močre noge in pomisli, da ga mora previti, potem pa se bistro zave, da je pijana in da bi ga lahko zbodla z zaponkami. Zelo ponosna je sama nase, da je lahko to doimila, in si reče, da se stiskanje ne sme več dotakniti, če hoče previti dojenčka čez eno uro. Becky položi v zibelko in tokrat, pravo čudo, je ne sliši zajokati. Z Nelsonom sedeta in gledata zadnji del oddaje o Davu Garrowayu, potem pa oddajo o Elizabeth in njenem možu, kako povabita njegovega prijatelja, ki vedno hodi na izlete, ker je samski, potem pa se izkaže, da je boljši kuhar kot Elizabeth. Iz neznanega razloga je ob gledanju tega sporeda postala tako živčna, da že kar iz stare navade vstane, gre v kuhinjo in si zmeša malo pižame, večnoma iz ledenih kock, samo da bi držala zaprti veliko praznino, ki grozi, da se bo v njej spet odprla. Naredi samo požirek, pa je že tako, kot bi požrla modro svetlobo, ki vse razjasni. Mora si postaviti most čez to praznino, konec dneva pa se bo Harry po delu vrnil domov in nihče ne bo ničesar zvedel, nihče se ne bo posmehoval Harryju. Počuti se kot mavrica, ki se boči nad Harryem in ga štiti, zdi se ji, da je pod njo ne- skončno majhen kot kakšna otroška igračka. Janice pomisli, kako lepo bi bilo, ko bi se igrala z Nelsonom; to mu škoduje, da ves dopoldan gleda televizijo. Izključni televizor, poisce njegovo slikanico in barvice, potem pa sedeta na preprogo in barvata vsak po eno stran.

Janice ga večkrat objame in ga spravlja v smeh in je zelo vesela, da lahko barva. V šoli se edino pri likovnem pouku ni bala in vedno je imela prav domob. Smehljaje se od veselja, medtem ko barva svojo stran, ker ji gre tako dobro od rok, ko barva skečnjak in čuti, kako drobne barvice pod njenimi prsti delajo tako lepe, vzporedne črte, zraven sebe pa ima drobno telo svojega sina, ki se stiska k njej in tako pozorno spremlja njeno delo. Jutranja halja se razprostire po tleh okrog nje in njeno telo je videti lepo in široko. Premakne se, da si ne bi delala senco, tedaj pa zagleda, da je nekega piščanca pobarvala deloma zeleno, da sploh ni barvala točno do črte in da je njena stran grda; zajoka; to ni lepo, kakor da bi ji kdo, ki bi stal za njo in ne da bi razumel, za kaj gre, rekel, da to ni grdo. Nelson dvigne pogled, obraz se pripravlja zakrčiti: »Ne, ne, mama!« Janice se pripravljala, da mu bo naredila prostor, da bi ji skočil v naročje, on pa plake pokonci in steče z enakomernimi, skoraj po- habljenčevimi koraki v spalnico, se vrže na tla in začne brcati.

Janice vstane s tal z mirnim nasmehom in odide v kuhinjo, kjer se ji zdi, da je pustila pižamo. Zdi je važno, da dopolni most do večera, da ni niti požirka več, ki bi ji pomagal zdržati do takrat. Pride iz kuhinje in reče Nelsonu: »Mamica ne joka več, ljubeček. To je bila samo šala. Mamica je zelo ve-

me s področja financiranja izobraževanja v skladu s svojimi možnostmi in potrebami. Menili pa so, da naslov zakon o izobraževanju ni najbolj ustrezen in da mora za celotno vzgojno-izobraževalno dejavnost.

V skladu z duhom zakona, ki je res splošen in širok, so člani predsedstva poudarili, da ni potrebno, da se v merilu splošnega zakona o financiranju šolstva določa maksimalen možen prispevek iz osebnega dohodka (čl. 5). Prav bi bilo, da se tudi ta konkretna rešitev prepusti republikam.

Vir sredstev za financiranje izobraževanja morajo biti po novem osnutku zakona stalni, kar bo nedvomno velik korak naprej v razvoju šolstva. Predsedstvo meni, da bi bilo bolje, če bi se v zakonu ločili stalni in obvezni viri od neobveznih — fakultativnih. To bi preprečevalo eventualne kasnejše nejasnosti pri oblikovanju sredstev vzgojno-izobraževalne dejavnosti.

V členu 17, ki govori o tem, katere dejavnosti naj bi se financirale na osnovi tega zakona, meni predsedstvo, da bi bilo prav, če bi se predloška vzgoja izrecno omejevala; ali morda že to, da bi se na neki način določilo, ki kakšnemu razmerju med sredstvi za osnovno šolanje in sredstvi za predšolsko vzgojo naj bi težili. Prav tako sodi, da mora biti financiranje skladu z izobraževanjem tudi vsa druga vzgojno-izobraževalna dejavnost otrok v prostem času, ki jo organizirajo šole in druge vzgojne institucije, pionirski domovi, pionirske knjižnice, klubi, družbene organizacije itd. Ne glede na to, ali bo zvezi zakon vse te dejavnosti konkretno omenjal, je važno, da to konkretizira republikanski zakon o financiranju vzgojno-izobraževalne dejavnosti.

Predvidevanje osnutka, naj bi s sredstvi, namenjenimi izobraževanju, zagotavljali in jih delili tisti, ki sredstva prispevajo, in tisti, ki sredstva trošijo, se ujema s težnjami po demokratizaciji in decentralizaciji na vzgojno-izobraževalnem področju. Zdi se pa, da je 23. člen preveč nejasen in da so pristojnosti izobraževalnih skupnosti preobsežne. Tudi sestava teh

skupnosti je preobsežna, pristojnosti nejasne in delo teh skupnosti bi bilo predrago (sestajanje, aparat, administracija).

O financiranju izobraževanja v nezadostno razvitih občinah je razpravljalo mnogo članov, predvsem tisti, ki delajo v občinah. Menili so, da mora biti splošni zakon, predvsem pa republiški, takšen, da bo načelno rešil to vprašanje. Poudarjeno je bilo, da je nujno treba izdelati norme o minimalnih pogojih, ki morajo biti zagotovljeni sleherni šoli, vedno postopoma. Samo pod takšnimi pogoji bo mogoče uresničiti ustavno določilo, da imajo vsi otroci enake pravice do osnovnega šolanja.

Ko govori o osnutku o delitvi sredstev iz skladov za financiranje izobraževanja, omejanje kot enega izmed kriterijev za delitev sredstev tudi kvaliteto dela vzgojno-izobraževalnih ustanov. Izražena je bila misel, da bo treba takoj vsaj do izida republiškega zakona, izdelati enotne kriterije za ocenjevanje kvalitete dela vzgojno-izobraževalnih ustanov, sicer bo ta delitev zopet podvržena subjektivnim ocenam oziroma subjektivnim čimteljem.

Osutek zakona zahteva, da se oslodi tudi v vzgojno-izobraževalnih ustanovah odvajanja 1,5-odstotna amortizacija od nepremičnin. Ker se ta amortizacija doslej ni odvajala, bo pri izračunavanju sklopne prispevkov za financiranje izobraževanja treba računati na toliko povečana sredstva, kot znaša povečanje na amortizacija nepremičnin, sicer sredstva za osnovno dejavnost ne bodo zadostovala.

Kot že rečeno, bo že spomladi v razpravi osutek republiškega zakona o financiranju vzgojno-izobraževalne dejavnosti. Tudi organizacija Zveze prijateljev mladine, od republiške zveze do društva prijateljev mladine, se bo vključila v to razpravo, predvsem pa v uresničevanje načel in ukrepov, ki jih bo ob zakonodajalca predvidela. Zato naj organizacija ZPM pozorno spremlja vse razprave o tem, predvsem o osnutku republiškega zakona, in aktivno sodelujejo pri njegovem oblikovanju ter kasneje pri njegovem uresničevanju. I. L.

Srečanje z Giacocom Scottijem

Nedavno se je mudil v Ljubljani kot gost Društva slovenskih književnikov in njegove komisije za kulturne zveze s tujino Giacomo Scotti. S seboj je prinesel veliko število svojih prevodov iz slovenske poezije, gradivo, s katerim dobiva čvrste oblike nova italijanska antologija slovenske lirike, v tem primeru omejena na njene sodobne dosežke. Nekatere Scottijeve prevode smo zasledili na straneh »Le Litte slovene« najnovejši prevodi pa pričujejo, da se poudarjalnost tega sorazmerno s mladost italijanskega pesnika čedalje pogostje razgleduje po slovenskem Parnasu.

Prevedel je že okrog sto naših pesmi.

Primer Giacoma Scottija je nenavaden tudi v krogu ne več zelo redkih italijanskih prevajalcev slovenskega slovstva. Njegov prijatelj je po rodu iz Neaplja ali natančneje: iz kraja, ki sodi na obod tega mesta in leži v bližini Vezuva. Brdki doživljaj v drugi svetovni vojni, pod nemško zasedbo, so takrat še mladeniškega Giacoma usmerili tja, odkoder je pričakoval rešitev človeštva: v vrste komunistov. Tako je na poti antifašističnega boja dospel tudi na slovenska tla. Reorganizacija italijanske manjšine v Istri in na Reki je potrebovala tudi sodelavce, kot je bil Giacomo Scotti, pa se je ustabil na Reki in dobil uredniško mesto pri dnevniku »La voce del popolo«, kjer je še danes politično zasidran, ukvarja pa se na veliko z literarnim delom v italijanski in srbskohrvaški. Pesmi v obeh jezikih, živijo tako rekoč v dveh svetovih: tu in tam se počuti enako doma. Človek s dvema domovinama, pri čemer mu je Jugoslavija »patrie d'elezione«, kakor bi rekel Stendhal.

Na mene kot izrazitega Mediteranca, mi je priporočal, aje globoko vplivala slovenska mentaliteta. V tem pogledu sem pač izjema med vseh svetovno znanih pisateljev. V meni žari življenjska svetovnost, preteklost me vsemirno vleče v rodni kraj, v Italijo, sedanjost pa me krepko veže z jugoslovanskimi tlemi.

Pripovedoval mi je o svojem prvem romanu, katerega italijanski izvirnik ni še izšel, medtem ko srbskohrvaški prevod pripravljajo v Sarajevu. Roman se imenuje »Sova na razpelju« (v Scottijevem domačem kraju je med kmeti razširjena naveda, da imajo pred vzhodom v hišo razpeto sovo — to je po starem pravljici sredstvo zoper uroke). »Tudi jaz sem nekako razpet«, je rekel Giacomo Scotti, »in sicer med dve ljubimi: do Italije in Jugoslavije. Zato se ta roman, ki vsebuje marsikatero avtobiografsko potezo, dogaja na pol v Italiji, na pol v Jugoslaviji — v tem pogledu mu menda ni primere v vsej italijanski literaturi«.

Po vsaj prvi smemo z zanimanjem pričakovati prvi večji prozni tekst avtorja, ki je prvenstveno pesnik. Izdal je štiri pesniške zbirke v italijanski, tri pa v srbskohrvaški, med slednjimi je »Obala«, kišeno izšla iz Krusevca. »Bosna beskrajna« pa letos v Zagrebu. O značaju in namenu svoje lirike mi je dejal:

»Moj veliki problem je v tem, kako vrniti pesniški besedi njen prvotni pomen in dati poeziji njeno primarno funkcijo. Kar zadeva tematiko, se le-ta vedno znova vrača, samo da dobiva drugačno osvetlavo in nove probleme ter tako spreminja tudi svoj formalni izraz. Pri meni tudi ritem in melodija težita k fabulativnemu izražanju; resnice o življenju bi hotel povedati z najpreprostejšimi besedami, a prav to je zelo težko, ker se mora pesnik najbolj izogibati, da ne postane banalen, vendar pa naj na se da preprosti način doseže najvišji raven izražanja. Posebno vlogo ima v moji poeziji morje, ki je zame kakor živo bitje. V zvezi z njim izrekam svoje misli o človeku, o njegovi nemoci, a tudi o njegovi moči. Verujem, da se mora človek po vseh tavanjih in poskusih heroizma vedno znova vračati k svojim prvinskim nalogam v življenju.«

Potem sva prešla k pomenu o Scottijeve prevajalstvu in dejavnosti, posebej se k njegovim simpatijam do slovenske literature. »In še makedonske«, je pristavil in povedal, da je nedavno izšla v Italiji njegova antologija makedonske poezije, prva te vrste v tujini. Zajemal okrog 30 pesnikov od prepovedi do današnje upoštevata tudi ljudsko pesem. Z njeno je spisal obsežen slovesni zgodovinski uvod, kot ga pripravljajo tudi za slovensko antologijo v italijanski. »Navzven se običajno navede malih narodov, konkretno Slovencev in Makedoncev«, je dejal Giacomo Scotti. »Običujem jih, da so vsi moji navključ ohranili svojo samobitnost in da še nadalje razvijajo to, kar označuje njihovo narodno individualnost. Toda ta moj odnos ni samo v tem, da jih ljubim in občudujem; zadnjih deset let se redno in sistematično ukvarjam s slovensko in makedonsko književnostjo. Tu odkrivam marsikaj, kar me navdušuje, in to bi hotel tudi prevesti, zato sem postal prevajalec. Zanimalo vas bo, da je prvi sicer, ki sem ga sploh spisal, posvečen Prešernu (1853). Pozneje sem pridobil v italijanskih časopisih vrsto esejev o slovenski literaturi; o njej sem spisal tudi v čimsljkih«.

Spomnila sva se Salvinjevega izbora slovenske poezije »Sempreverde e rosmarino«; to so bili prevodi jezikoslovca, ki ni pisal izvirne poezije. Scottijevi prevodi novejših pesnikov potekajo iz pesniško-ustvarjalnega navdiha, seveda pa se prevajalec pri tem čedalje bolj poglablja v naš pesniški jezik in skuša zadostiti tudi formalnim, ne samo vsebinskim kvaliteta posameznih pesmi.

Beseda je nanesla na italijansko slavistiko. Starejši slavisti so premalo poudarjali izvirnost naših pesniških in pripovednih dosežkov; iskali so predvsem italijanske vplive nanje. Dejansko pa je npr. hrvaška literatura vplivala tudi na tega ali onega italijanskega ustvarjalca; tako srečujemo npr. celo pri Goldoniju dalmatinske elemente. Z zadovoljstvom pa sva oba ugotovila nove prednejše prijeme v Merigjevih zgodovinskih slovenskih književnosti.

Giacomo Scotti se je udeležil in se bo udeleževal tudi v prihodnje književniške srečanje v Statogradu, lahko pa pričakujemo, da bo tudi sicer razširil svoje literarno sodelovanje s Slovenci. **BOZIDAR BORKO**

„DENTAL“

podjetje za promet z zobarskimi potrebščinami

LJUBLJANA, Titova c. 25 a

obvešča cenjene stranke, da bo zaradi INVENTURE od 27. do vključno 31. decembra 1965 za stranke zaprto.

10816

John Updike

TECI, ZAJČEK

70. nadaljevanje

Zaloputnejo se vrata na drugi strani hiše in srce ji začne utripati močneje, vendar je kajpak samo drug stanovalec, mogoče stari gospod Cappello, ki nikdar ne reče prijazne besede, kadar odhaja na delo po ropotajočih stopnicah. To zbudi Nelsona in za nekaj časa ima polne roke dela. Ko njemu in sebi pripravljata zajtrk, razbije kozarec oranžnega soka, kar zdrsne ji iz rok v lijak. Ko se nagne nad Nelsona, da mu postreže z ovsenimi kosmiči, jo pogleda in zavina nos; deček zavoha žalost in zaradi tega znanega vonja postane boječ. »Očka šel proč?« Tako priden fantek je, da je to rekel, ker ji je hotel malo olajšati, njej bi bilo samo treba pritrčiti.

»Ne«, mu reče. »Očka je šel že zgodaj na delo, preden si ti vstal. Domov pride večerjat kot vedno.«

Deček jo pogleda z namršnim čelom, potem pa jo z režim upanjem posmeha: »Kot vedno?« Zaradi zaskrbljenosti je njegova glava drgnjena visoko, tako da je videti njegov vrat kot pekel, ki je pretenak, da bi lahko nosil okroglo glavo. »Očka bo prišel domov,« mu je ponovila. Ker je sprejela nase breme laži, potrebuje za okrepitev še malo viskija. V njej je temna kepa, katere barvo mora spremeniti v svetlejšo ali pa

omedleti. Posodo odnese v kuhinjo, vendar ji tako drsi v rokah, da si je ne upa pomivati. Pomisli, da mora sleči haljo in obleči kakšno obleko, toda ko napravi tistih nekaj korakov v spalnico, pozabi, zakaj je prišla tja, in začne pospravljati posteljo. Toda nekaj, česar prisotnost čuti na zmečkani postelji, jo tako prestraši, da se umakne in odide v drugo sobo. Kjer je lahko skupaj z otrokoma. Ker jima je povedala, da se bo Harry vrnil kot ponavadi, je tako, kot bi v stanovanje spustila pošast. Toda druge osebe ne čuti kot Harryja, temveč kot roparja, dražega roparja, ki pred njo pleše iz sobe v sobo.

Kot spet dvigne dojenčka, začuti njegove močre noge in pomisli, da ga mora previti, potem pa se bistro zave, da je

KRKA - TOVARNA ZDRAVIL - NOVO MESTO

vabi k sodelovanju:

I. za delo v inštitutu za antibiotike, farmacijo in tehnologijo:

več INŽENIRJEV KEMIJE za raziskovalno delo;
ZDRAVNIKA za raziskovalno delo na področju farmakologije;
FARMACEVTA za raziskovalno delo na področju farmakologije;
ZDRAVNIKA za delo na področju mikrobiologije in parazitologije;
ZDRAVNIKA za raziskovalno delo na področju rentgenologije;
FARMACEVTA za toksikološke raziskave;
več moških KEMIJSKIH TEHNIKOV.

Pogoji: ustrežna izobrazba, znanje vsaj enega tujega jezika, urejena vojaščina.
Za izpolnjevanje je omogočena praksa doma in v tujini.
Kandidati s prakso in veseljem za raziskovalno delo imajo pri izbiri prednost.

II. za delo v komercialnem sektorju:

SAMOSTOJNE REFERENTE za zunanjetrgovinsko dejavnost s sedežem v Ljubljani.
Pogoji: visokošolska ali srednješolska izobrazba z daljšo prakso, aktivno znanje vsaj enega svetovnega jezika, zunanjetrgovinska registracija.
SAMOSTOJNEGA KORESPONDENTA za angleški in nemški jezik.
Pogoji: praksa v zunanjetrgovinski dejavnosti. Osebnih dohodkov po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov.

Pismene ponudbe, ki naj vsebujejo vse pomembnejše podatke iz življenjepisa in dosedanjega strokovnega dela, pošljite splošnemu sektorju. Prijave pošljite do 4. januarja 1966. 10801

LUKA KOPER

razpisuje za 24. december 1965
JAVNO DRAŽBO

osebne avtomobile »ZASTAVA« - FIAT 1300 in terenskega avtomobila »ZASTAVA« CAMPAGNOLA

Avtomobila sta vozna in dobro ohranjena.
Dražba za družbeni sektor bo od 8. do 9. ure in če ne uspe, bo ob 9. uri za zasebni sektor.
Informacije daje splošni oddelek (sekretar) podjetja »Luka Koper« v Kopru, Nabrežje Jugoslav. Mornarice Stev. 1a, tel. št. 21-920. 10800

NOVOLETNE KNJIŽNE NOVOSTI

DRŽAVNE ZALOŽBE SLOVENIJE

Lepa knjiga - najprimernejše darilo za dedka Mraza!

Državna založba Slovenije je izdala nekaj pomembnih knjižnih novosti, ki bodo razveselile vsakogar.

Izvirna dela domačih avtorjev:

- France Prešeren: ZBRANO DELO I. - zbirka »Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev«, pl. 2500 din.
- Prežihov Voranc: ZBRANO DELO VIII - zbirka »Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev«, pl. 2900 din.
- Ignac Koprič: POT NE PELJE V DOLINO - roman, pl. 2600 din.
- Gregor Strniša: ZVEZDE - pesniška zbirka, pl. 1500 din.
- Janez Menart: SEMAFORI MLADOSTI - pesniška zbirka, II. izdaja, pl. 2400 din.
- Jože Stiglar: LONČNICE - opis, vzgoja in uporaba, II. izdaja, pl. 2800 din.

Kultura in zgodovina:

- Van Tieghem: VELIKI LITERARNI TOKOVI V FRANCII - pl. 2400 din.
- C. Wright Mills: ELITA OBLASTI - pl. 3200 din.
- Bogo Grafenauer: ZGODOVINA SLOVENSKEGA NARODA II - kart 2000, pl. 3000 din.

Leposlovje - prevodi:

- Alberto Moravia: RIMLJANKA - roman, pl. 3900, pus. 4800 din.
- Alberto Moravia: ZAKONSKA LJUBEZEN - roman, pl. 1900, pus. 2700 din.
- André Maurois: TEMNO HREPENENJE - roman o francoski pisateljici Georges Sandovi, pl. 3400, pus. 4000 din.

Vse knjige so tiskane na brezlesnem papirju, vzorno opremljene, po svoji snovni tehnosti in privlačnosti pa izredno primerne za novoletno obdaritev.

Založba vam pošlje knjige na dom, če ji pošljete izpolnjeno naročilnico na naslov: DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE, LJUBLJANA, MESTNI TRG STEV. 26. Knjige dobite tudi v knjigarnah.

NAROCILNICA

Obratno naročam naslednje knjižne novosti DZS:

Znesek za naročene knjige bom poravnal: — takoj po prejemu — v mesečnih obrokih *

* Podatke za ustrezne pogoje plačila in navedbe pri knjigah, prošim, tudi vezavo.

Kraj in datum

Naslov naročnika: _____

Ime in priimek: _____

Kraj: _____

Ulica: _____

Uslužben pri: _____

TRGOVSKO GROSISTIČNO PODJETJE TEKSTIL

Ljubljana, Moše Pijadejeva cesta 3

o b v e š č a cenjene poslovne prijatelje in stranke, da bo v prodajnih skladiščih izvedlo

LETNO INVENTURO od 20. XII. do 31. XII. 1965

Stranke prosimo, da gornje upoštevajo ter se tudi v prihodnje priporočamo.

10848

Obveščamo vse cenjene potrošnike, da imamo v zalogi SANITARNE ARMATURE IN »LUTZ« PEČI

Hkrati sporočamo, da sklepamo pogodbe in sprejemamo naročila za leto 1966, in sicer za:

- sanitarne armature
- »Lutz« peči
- odlitke v pesek in kokile ter kovance barvastih kovin

Za cenjena naročila se priporočamo!

KOVINSKO PODJETJE

UNITAS

LJUBLJANA, CELOVŠKA CESTA 244

10838

OBVESTILO TELEFONSKIM NAROČNIKOM

Obveščamo vse naročnike avtomatskega telefonskega omrežja, da bomo dne 18. t. m. pričeli preključevati naročnike ATC Kamnik na novo avtomatsko telefonsko centralo. Zato kličite od 20. decembra t. l. dalje za naročnike v Kamniku telefonske številke, ki so v telefonskem imeniku navedene v oklepaju.

Prosimo vse telefonske naročnike, da oprostijo morebitne motnje, ki bi nastale v zvezi s preključitvami.

PODJETJE ZA PTT PROMET LJUBLJANA

10794

CARINARNICA RIJEKA

BO PRODALA NA JAVNI LICITACIJI

dne 28. decembra t. l. na Reki, Trščanska Obala 8
(dvorana Transjuga) ob 8. uri spodaj navedena
MOTORNA VOZILA IN MATERIAL

Zap. št.	Opis vozila in materiala	Leto proizvodnje	Začetna cena
1.	Avtomobil »PEUGEOT 404«	ni brezhuben	1962 1.500.000.—
2.	Avtomobil »CITROEN«	ni brezhuben	1960 1.500.000.—
3.	Avtomobil »JAGUAR«	ni brezhuben	1962 400.000.—
4.	Avtomobil »FIAT 1400«	ni brezhuben	1962 200.000.—
5.	Avtomobil »FIAT STEYER 1800«	ni brezhuben	1959 500.000.—
6.	Avtomobil »OPEL REKORD«	ni brezhuben	1954 600.000.—
7.	Avtomobil »FIAT 1100«	ni brezhuben	1956 500.000.—
8.	Avtomobil »ALFA ROMEO«	ni brezhuben	1959 500.000.—
9.	Avtomobil »FIAT 1300«	brezhubno	1963 1.600.000.—
10.	Kolo »TIP TOP«	brezhubno	1965 25.000.—

MATERIAL ZA SIROKO POTROŠNJO:

11.	Sladkor za prehrano	9.000 kg	1.350.000.—
12.	Sladkor za prehrano čebel	2.000 kg	200.000.—
13.	Betonsko železo, 8 mm, v palicah	22.000 kg	3.520.000.—
14.	Razne bombažne tkanine	340 metrov	302.400.—
15.	Gume gračnice za traktorje	100 kosov	500.000.—
16.	Razni železni profili	6.200 kg	320.500.—
17.	Zebliji raznih velikosti	1.113 kg	178.000.—
18.	Bela pločevina	770 kg	154.000.—
19.	Motorno olje Talpa in Schel 30	1.412 kg	220.800.—
20.	Električni prevodniki — razni	9.100 kg	12.740.000.—
21.	Zenske svilene rute	2.493 kosov	1.495.800.—
22.	Zenske najlon nogavice	1.845 parov	922.500.—
23.	Cigaretni papir	19.600 knj.	490.000.—
24.	Inozemske cigarete — razne	15.000 kosov	225.000.—
25.	Britvice — razne	869 kosov	17.380.—

in drugi material za široko potrošnjo v večjih in manjših količinah: transistorski sprejemniki, fotoparati, moške in ženske obleke, karte za igranje, čajni pladski, kava v zrnju, vžigalniki, električni aparati za britje, steklenice in vreče za vodo, jeklene steklenice za pline, šamot v prahu, rabljene vreče iz jute in papirja, surove goveje kože in drugo.

Vozila in material si lahko ogledate dne 27. decembra 1965 od 8. do 13. ure pri Carinarnici Rijeka, kjer bodo sprejemali kavicjo. Pravico do sodelovanja pri licitaciji imajo vse pravne in fizične osebe, ki bodo položile kavicjo 10 odstotkov od začetne cene.

Vsa pojasnila o licitaciji dobite v Carinarnici — Rijeka, telefon 232-37 in 242-63.

IZ CARINARNICE RIJEKA ST. 14618/1
10851

UPRAVNI ODBOR

Industrije bombažnih izdelkov — Kranj

razpisuje prosto delovno mesto

VODJE KADROVSKEGA SEKTORJA

POGOJI:

1. visoka šolska izobrazba in najmanj 2 leti prakse na odgovornejših delovnih mestih v tekstilni stroki,
  2. srednja šolska izobrazba in najmanj 5 let prakse na odgovornejših delovnih mestih v tekstilni stroki.
- Razpis velja 15 dni od objavljenega razpisa.
Kandidati, ki izpolnjujejo pogoje, naj pošljejo ponudbe v kadrovske sektor podjetja. 10802

Kadrovska komisija

Kinematografskega podjetja - Ljubljana

razpisuje prosto delovno mesto

BLAGAJNICARKE s delnim delovnim časom

Pogoji: končana osemletka in vsaj 2 leti prakse na enakem delovnem mestu. — Pismene ponudbe pošljite upravi podjetja Nazorjeva 2, do 22. decembra 1965. 10776

TOVARNA POHIŠTVA NOVA GORICA

razširja svojo prodajno mrežo in zato razpisuje delovno mesto

TRGOVSKEGA POTNIKA

- a) za območje HRVATSKE in BIH
- b) za območje SRBIJE, MAKEDONIJE in ČRNE GORE

POGOJI:

1. srednja ali nepopolna srednja šola
2. tri leta prakse v trgovskih poslih s pohištvom
3. pripravljen nastop
4. znanje srbohrvatskega jezika
5. starost najmanj 25 let, a ne več kot 50 let
6. lasten avtomobil

Pismene prijave s kratkim življenjepisom in opisom dosedanjega dela sprejema kadrovska služba podjetja do zasedbe delovnih mest. 10665

Razpisna komisija uprave

skupščine občine

LJUBLJANA-CENTER

razpisuje
prosta delovna mesta za:

1. šefa službe za gradbeništvo in komunalno
2. šefa službe za družbene dejavnosti
3. vodjo sanitarne inšpekcije
4. vodjo knjižnovodsko-računovodske službe
5. svetovalca za proračun
6. vodjo sprejemne in glavne pisarne
7. izterjevalca
8. razmnoževalca

Za delovna mesta se zahteva:

pod 1.: ustrežna tehniška ali pravna fakulteta in 8 let prakse; pod 2.: visoka strokovna izobrazba in 5 let prakse ali višja strokovna izobrazba in 10 let prakse (na odgovornih delovnih mestih v organizacijah družbenih služb); pod 3.: zdravnik specialist in 5 let prakse; pod 4.: visoka strokovna izobrazba in 8 let prakse ter temeljito poznavanje tehnike strojne knjižnice; pod 5.: visoka strokovna izobrazba in 5 let prakse ali višja strokovna izobrazba in 10 let prakse; pod 6.: višja upravna šola in 5 let upravne prakse; pod 7.: nepopolna srednja šola in 10 let prakse; pod 8.: kvalificiran delavec s poznavanjem dela na razmnoževalnih strojih.

Osebnih dohodkov je določen po pravilniku.

Ponudbe, kolkovane s 50 din državne takse, kratkim življenjepisom, dokazili o strokovni izobrazbi in opisom dosedanjih zaposlitev, pošljite upravi skupščine občine Ljubljana-Center, Ljudsko nabrežje 2.

Kresitja, v 15 dneh po objavi razpisa.
Razpis velja do zasedbe delovnih mest. 10782

Razpisna komisija pri podjetju

TEHNO UNION ZASTOPSTVO INOZEMSKIH TOVARN LJUBLJANA, Vošnjakova 5

vabi k sodelovanju:

2 SAMOSTOJNA REFERENTA

šolska moč, z zunanjetrgovinsko registracijo in popolnim znanjem nemškega jezika, po možnosti z znanjem še enega tujega jezika; šolska izobrazba: ekonomska ali tehniška fakulteta in 3-letna praksa ali ekonomska srednja šola in 7-letna praksa;

2 KORESPONDENTKI

s popolnim znanjem nemškega jezika; šolska izobrazba: filozofska fakulteta in 1-letna praksa ali ekonomska srednja šola in 3-letna praksa z znanjem stenografije in strojeписа;

ŠEFA SERVISA

s srednjo tehniško šolo — strojni tehnik in znanjem nemškega jezika in 3-letna praksa;

PRODAJALCA

KV, trgovec, stroke — avto-, tehnične ali železnarske stroke, s prakso;

KVALIFICIRANEGA SOFERJA

za osebni avtomobil z večletno prakso.

Zaželeni so mlajše moči, urejena vojaščina, osebni dohodki po pravilniku o OD, nastop službe takoj ali po dogovoru.

Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

Pismene ponudbe s kratkim opisom dosedanjega dela pošljite komisiji za delovna razmerja pri Tehno Union. 10768

DELOVNA SKUPNOST

ELEKTROINSTALACIJSKEGA PODJETJA »ELEKTROMONTAŽA«

Ljubljana, Rožna dolina c. VI-36

razpisuje prosta delovna mesta:

- elektroinstalaterjev VKV, KV
- in PKV električarjev

za delo na objektih in delavnicah

Razpis velja do zasedbe delovnih mest. 10788

Razpisna komisija za imenovanje direktorja

»OPTIKE«, Ljubljana, Trg revolucije 8

razpisuje po drugem odstavku 112. člena temeljnega zakona o volitvah delavskih svetov in drugih organov upravljanja v delovnih organizacijah delovno mesto

DIREKTORJA

Kandidati morajo imeti poleg splošnih še naslednje pogoje:

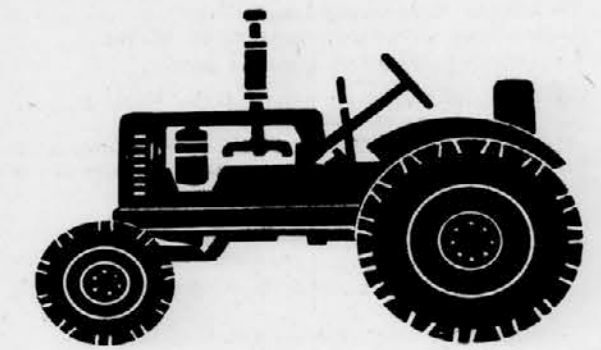
1. visokokvalificiran delavec optične stroje;
2. da je politično gospodarsko razgledan;
3. da je delal v optični stroki najmanj 5 let.

Ponudbe s kratkim življenjepisom, dokazila o izpolnjevanju gornjih pogojev, dokazila o delu v drugih delovnih organizacijah ter o neizpolnjevanju naj kandidati pošljejo razpisni komisiji do 31. XII. 1965 v zaprti ovojnici z oznako »za razpisno komisijo«. 10770

INDUSTRIJA MOTORA I TRAKTORA

BEOGRAD - TOŠIN BUNAR 268

obveščam

vse kmetovalce, da prodaja svoje izdelke individualnim uporabnikom za tujo valuto po cenah feo tovarna, in sicer:

Cena v USA \$

1. Traktor IMT-533	2.044,36
2. Traktor IMT-555	2.659,33
3. Prikolice 3 t, kiper	681,87

OBVEZNA OPREMA

1. Pokrivalo za traktor IMT-533	6,42
2. Pokrivalo za traktor IMT-555	7,62
3. Vložek za sedež iz gume	8,18

NEOBVEZNA OPREMA

1. Traktorsko dvigalo IMT-533	16,85
2. Traktorsko dvigalo IMT-555/551	27,28
3. Stabilizatorska vzmet za IMT-533	9,63
4. Stabilizatorska vzmet za IMT-555/551	18,45
5. Avtomatična ključka za IMT-533	38,51
6. Avtomatična ključka za IMT-555/551	41,72
7. Utegi za prednja kolesa	96,27
8. Utegi za zadnja kolesa IMT-533	68,19
9. Utegi za zadnja kolesa IMT-555/551	116,32
10. Jermen	96,27
11. Košara za nakladač	96,27

PRIKLJUČNI STROJI

1. Plug za oranje, 40 cm, enobrazdni	128,35
2. Plug za oranje, 30 cm, dvobrazdni	158,84
3. Plug za obračanje 40 cm, enobrazdni	288,79
4. Krožna brana 2,1 m z navadnimi diski	260,72
5. Krožna brana 2,1 m z nazobjenimi diski	288,79
6. krožna brana 2,4 m z komb. diski	324,89
7. Težka klinasta brana, 4-delna	132,36
8. Težka klinasta brana, 5-delna	144,40
9. Motorni prekopalniki	681,87
10. Sejalnik 13-redni, univerzalni	633,74
11. Razsipalnik umetnega gnojila	236,65
12. Bočna kosilnica, 1,6 m	260,72
13. Žaga za les (cirkular)	128,35
14. Kmetijski nakladač	300,83

KMETOVALCI z nakupom naših izdelkov za tujo valuto boste imeli tri brezplačne servisne preglede, KAKOVOST naših izdelkov, strokovna popravila in rezervni deli vam zagotavljajo, da boste imeli najbolj ekonomične in najbolj rentabilne traktorje v vaših zadrugah.

Za vsa podrobna pojasnila pišite na naslov: Industrija motora i traktora, Tošin bunar 268, telefon 601-651, lahko pa se zglasite tudi osebno. 10642

PODJETJE

OBRTNIK LJUBLJANA

MASARYKOVA c. 34

razglašam dve prosti delovni mesti

trgovskega

potnika

za območje Vojvodine

in za območje Makedonije

**JUGOSLOVENSKI INSTITUT ZA
EKONOMSKA ISTRAŽIVANJA —**
BEOGRAD, Zmaj Jovina 12
telefon 622-357

razpisuje NATECAJ

**ZA EKONOMISTA, ki bo odšel v ZDA na
magistarski študij s področja gospodarskega
razvoja, in sicer v šolskem letu 1966/67**

POGOJI:

- končana ekonom. fakulteta z odličnim uspehom;
- aktivno znanje angleškega jezika;
- kandidat ne sme biti starejši od 28 let;
- natečaj je razpisan samo za moške.

V pošte pridejo tudi kandidati, ki bodo diplomirali do aprila 1966.
Kandidati, ki jih bodo izbrali, bodo morali priti na svoje stroške v Beograd zaradi razgovora z ameriškim univerzitetnim profesorjem.

Ponudbi priložite:

- obširen življenjepis;
- prepis diplome s spiskom o opravljenih izpitih in ocenah;
- priporočilo dveh znanstvenih delavcev.

Prijave pošljite do 10. januarja 1966.

10767

Bolnica za duševne bolezni IDRIJA

razpisuje

prosta delovna mesta za:

ZDRAVNIKE SPECIALISTE NEVROPSIHIIATRE
ZDRAVNIKE z opravljenim strokovnim izpitom
z možnostjo specializacije iz nevropsihiiatrije
DVE VIŠJI MEDICINSKI SESTRI
DESET BOLNIŠKIH SESTER (zdravstveni delavec
III. vrste)

STROJEPISKO z znanjem stenografije in da ob-
vlada deseterprstni sistem pisanja na pisalni stroj

Osební dohodki po pravilniku o delitvi osebnih
dohodkov bolnice.

Za zdravnike so zagotovljena družinska stanovanja.
Kandidati naj k svoji vlogi prilože kratek življenje-
pis z navedbo doseženih službovanj.
Razpis velja do zasedbe delovnih mest.
Kolkovane ponudbe sprejema uprava Bolnice za
duševne bolezni Idrija.

10763

»JUB« — TOVARNA BARV Dol pri Ljubljani

razglasa naslednja prosta delovna mesta:

- 2 skladiščnih delavcev
- 4 delovna mesta v proizvodnji

POGOJI: da je delavec star najmanj 18 let, da
stanuje v bližini tovarne, ker tovarna nima sta-
novanj. Sprejemamo samo moške.

Na delovnih mestih po a) in na enem delovnem
mestu po b) je nastop službe mogoč takoj, tri
mesta po b) pa je mogoče zasedeti v mesecu
februarju.

Ponudbe pošljite na naslov: JUB — tovarna barv,
Dol pri Ljubljani.

10765

ELEKTROTEHNA

trgovsko uvozno in izvozno podjetje
z elektrotehničnim materialom —
LJUBLJANA, Titova 39

razpisuje

PRODAJO

naslednjih osnovnih sredstev:

osebni avtomobil znamke AMI CV-6
leto izdelave 1962, vozen, prevoženih 110.000 km, iz-
ključna cena 1.250.000 din;

osebni avtomobil znamke AMI CV-6
leto izdelave 1962, vozen, prevoženih 100.000 km, iz-
ključna cena 1.200.000 din.

Licitacijska prodaja bo 23. decembra 1965 na dvo-
rišču Kotnikove 12, Ljubljana in sicer od 8. do
9. ure za družbeni sektor, od 9. ure dalje pa za
zasebnike.

Ogled avtomobilov je na istem mestu dne 22. de-
cembra 1965 od 8. do 12. ure.

10818

Razpisna komisija

**ZAVODA ZA OTROŠKO VARSTVO
DOMŽALE — Savska 3**

razpisuje delovno mesto

DIREKTORJA

Kandidat, ki se prijavlja za to delovno mesto, mora
izpolnjevati naslednje pogoje:

- končana višja pedagoška šola in najmanj 3 leta
prakse
- končana vzgojiteljska šola in 5 let prakse
- končano učiteljske in najmanj 5 let prakse
- kandidat mora imeti tudi voljo in sposobnosti
za vodenje in organizacijo vzgojno varstvenega
dela in upravnega poslovanja.

Ponudbe z dokazili o zahtevani izobrazbi pošljite
na naslov zavoda. Razpis velja do zasedbe delovne-
ga mesta. Osební dohodki po pravilniku. Stanovanje
ni zagotovljeno.

10839

Komisija za delovna razmerja EE tovarnega
prometa prometnega podjetja

LJUBLJANA-TRANSPORT

razglasa

**več prostih delovnih mest
za voznike**

Pogoji: voznik C-E kategorije s kvalifikacijo in
vsaj 3 leti prakse na delovnem mestu voznika v
špediciji.

Stanovanje v Ljubljani ali bližnji okolici.

Poskusni rok bo 2 meseca.

Kandidati naj ponudbe pošljijo ali osebno oddajo
do 27. decembra 1965 v kadrovsko-socialni službi
podjetja Ljubljana-Transport, Celovška c. 164.

10823

ŽELEZNIŠKA TISKARNA — Ljubljana

PRODA:

**AVTO-COMBI IMV-1000, letnik 1961 in
KOVINSKO STRUŽNICO, stružna površina
150 x 750 cm**

POJASNILA v Železniški tiskarni po tel. 313-044.
10843

Kadrovska komisija pri gradbenem podjetju

OBNOVA

LJUBLJANA, TITOVA 39

razpisuje

naslednja prosta delovna mesta:

- šefa centralnih obratov
- strojnega tehnika
za strojno remontno službo
- gradbenega inženirja
za operativno delo
- gradbenega inženirja — statika
- več KV zidarjev in tesarjev
za gradbišča v Ljubljani, Istri in
v inozemstvu
- več delavcev
za priučevanje montažne gradnje stanovanj

Zelimo, da kandidati izpolnjujejo naslednje pogoje:
pod 1. strojni inženir, strojni tehnik ali gradbeni
tehnik z daljšo prakso; pod 2. strojni tehnik, lahko
začetnik; pod 3. gradbeni inženir s prakso; pod 4.
gradbeni inženir z ustreznimi pooblastili; pod 5.
ustrezna kvalifikacija; pod 6. fizična in umska
sposobnost za navedena dela in veselje za priučitev.

Pismene ponudbe s podatki o šolski izobrazbi in
praksi ter opisom doseženih službovanj naj kan-
didati pošljejo kadrovske službi podjetja.

Nastop službe po dogovoru.

10837

Upravni odbor

GOZDNEGA GOSPODARSTVA — POSTOJNA

razpisuje prosto delovno mesto

**šefa
gozdnega obrata Cerknica**

POGOJI: visoka, višja ali srednja izobrazba gozdar-
ske smeri z najmanj 5-letno prakso v stroki ter
strokovne in organizatorske sposobnosti.

Pismene ponudbe sprejema splošni odsek do 27. 12.
1965. Vse prijavitelje bomo v 30 dneh obvestili o
izidu razpisa.

10853

Natečajna komisija

DJEČJEG LJEČILIŠTA v Cavtatu

razpisuje NATECAJ za izpolnitev
delovnih mest

dveh otroških negovalk

Splošni pogoji: dokončana dveletna šola za otroške
negovalke.

Posebni pogoji: obvezno poskusno delo dva meseca.
Za stanovanje in prehrano bosta prejeli nadome-
stilo, osebni dohodek po pravilniku o razdelitvi
osebni dohodkov zdravilišča.

O izidu natečaja bodo kandidatke obvestili pisme-
no do 15. januarja 1966.

Potne stroške bo poravnalo zdravilišče.

Ponudbe z opisom o službovanju, kolkovane s
50 din, pošljite gornjemu naslovu.

Natečaj velja do izpolnitve delovnih mest. Vsa
podrobna pojasnila lahko dobite v upravi zdra-
vilišča.

10831

Nenadoma nas je za vedno zapustil naš ljubljani mož, oče, sin in brat

TONE ERŽEN

uslužbenec Tekstilnega šolskega centra — Kranj

Pokojsnik leži v prostorih Krajevine skupnosti Zlato polje.

Pogreb dragega pokojnika bo v ponedeljek, 20. decembra 1965, ob 15.30
izpred križišča na kranjsko pokopališče.

Prosimo tihega sožalja!

Zena Slavka, otroci Dušan, Boris in Metka, mama, ata, bratje
in drugo sorodstvo.

Ob bridki izgubi našega nepozabnega očka

dr. STANKA PUŠENJAKA

zdravnika v Cerknici

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so dragemu pokojniku kakorkoli izkazali
zadnjo čast in ga z ganljivo pieteto spremenili na zadnji poti.

Posebna topla zahvala direktorju dr. Borisu Kravanju, sestri Tildi in vsemu
kollektivu Zdravstvenega doma Cerknica, prof. dr. Stanku Mahkoti, dr. Majdi
Mazovčevi, doc. dr. Jožetu Saterlju, dr. T. Pichlerju, sestri Majdi, sestri
Veri, zdravnikom in vsemu osebju interne klinike v Ljubljani; skupščini
občine Cerknica, pred. g. župniku dr. Janezu Jenku in spremstvu; prijatelju
Jožetu Kristenu, lovski družini Cerknica in vsem lovskim organizacijam;
odborom Rdečega križa, odboru SZDL Cerknica, Gasileckemu društvu Cer-
knica; KZSZ Cerknica; AMD Cerknica; ravnateljstvu, učiteljskemu zboru in
učencem osnovne šole v Cerknici; vsem darovalcem prekrasnega cvetja,
pevcem ter prijateljem, ki so nam v najtežji uri z vso požrtvovalnostjo
nudili pomoč.

Globoka zahvala za izraženo sožalje.

Zalujoča družina dr. Pušenjakova.

Cerknica, 17. decembra 1965.

Upravni odbor
ZD ŠIŠKA

razpisuje
prosto delovno mesto

— **stomatologa**

Pogoji: opravljen staž
in nekaj prakse. Nastop
službe po dogovoru. De-
lovno razmerje je začasno
(1 leto). Razpis velja do
zasedbe delovnega mesta.
Ponudbe pošljite na na-
slov: Zdravstveni dom
Ljubljana-Šiška, Zvezna
ulica.

10815

DIMNIKARSKO

PODJETJE

v Ljubljani

sprejme takoj

— tri mlajše trezne,
kvalificirane
DIMNIKARJE,
neporočene.

Prenočišče zagotovljeno.

10811

Razpisna komisija pri

**Splošnem gradbe-
nem podjetju —
GROSUPLJE**

razglasa naslednja
prosta delovna mesta:

- gradbenega inženirja
za operativno delo
- tehnika lesne stroke ali
obratovodja z ustrežno
šolo, lesno-mizarske
stroke
- kovinostrugarja

Kandidati morajo poleg
splošnih pogojev izpolnje-
vati še naslednje pose-
bne pogoje:

- pod 1.: gradbeni inženir
s prakso v operativni;
- pod 2.: tehnik lesne stro-
ke ali obratovodja lesne-
ga oziroma mizarskega
obrata s prakso v tej
stroki;
- pod 3.: kovinostrugar z
najmanj 5-letno prakso.

Razglas velja do zasedbe
delovnih mest.

Ponudbe z dokazili o
strokovnosti in praksi naj
interesenti pošljejo upra-
vi podjetja.

Nastop službe takoj ali
po dogovoru.

10760

**Svet osnovne šole
JANKA — PREMILA —
VOJKA v Kopru**

razpisuje

delovno mesto

računovodje

(3 ure dnevno)

Pismene ponudbe pošljite
do 25. 12. 1965.

Nastop službe 1. 1. 1966.

10850

Razpisna komisija za imenovanje direktorja
podjetja

PEKARNE CENTER

Ljubljana, Poljanska 19

razpisuje po drugem odstavku 112. čl.
Temeljnega zakona o volitvah DS in drugih
organov upravljanja v delovnih organizacijah
delovno mesto

DIREKTORJA

Kandidati morajo poleg splošnih izpolnjevati še na-
slednje pogoje:

- mojstrski izpit iz pekarske stroke in 10-letna
praksa, da je delal na vodilnih delovnih mestih,
najmanj 5 let;
- da ni bil kaznovan po zakonu proti ljudstvu in
društvu, proti narodnemu gospodarstvu in proti
službeni dolžnosti;
- da mu ni s sodbo sodišča prepovedano oprav-
ljati dolžnosti direktorja podjetja.

Ponudbe s kratkim življenjepisom, dokazilom o iz-
polnjevanju gornjih pogojev, dokazila o delu v
drugih delovnih organizacijah ter o nekaznovanju
naj kandidati pošljejo razpisni komisiji 15 dni po
razpisu v zaprti ovojnici z oznako »za razpisno
komisijo«.

10780

V 81 letu starosti je tiho odšla od nas naša nepo-
zabna mama, stara mama, prababica, teta, gospa

Jožefa Šušteršič

rojena SUŠNIK

upokojenka Tobačne t-arne

V poslednji dom jo bomo spremenili v ponedeljek,
20. decembra 1965, ob 14. uri izpred pokopališča na
Viču. Do pogreba leži na svojem domu v Zg. Šiški,
Scopolijeva 79.

Zalujoči:

sin Fran z družino, hčerka Lojzka por. Merčun
z družino, vnuki in pravniki ter drugo sorodstvo
v Ljubljani, 17. decembra 1965

Po kratki in mučni bolezni je doživel naša ljuba
žena in mama

Anica Pelcar

roj. HUMAR

Pogreb nepozabne bo v torek, 21. decembra 1965, ob
15.30 iz Franciskove vežice na Zalah.

Zalujoči:

mož Stefan, hčerka Silva, sin Stefan ter drugo
sorodstvo
Ljubljana Gorica, 17. decembra 1965

V 83 letu starosti je doživel naš dober, nadvse ljub-
ljeni mož, oče in stari oče

Edmund Bevc

železniški inšpektor v pokoju

Draga pokojnika bomo spremenili na njegovi zadnji
poti dne 20. decembra 1965, ob 14.30 iz Petrove mrl-
ške vežice na Zalah.

Zalujoči:

žena Hana, sinova ing. Edo in Feder z družinama
ter drugo sorodstvo
Ljubljana, 17. decembra 1965

Nenadoma je tragično preminil član osnovne orga-
nizacije ZK

Vladimir Kramar

računovodja

Pogreb bo dne 21. decembra 1965, ob 15. uri iz hiše
žalosti v Vodcah.

Aktivnega delavca in dobrega tovariša
bomo ohranili v trajnem spominu.

**OSNOVNA ORGANIZACIJA ZK
MELODIJA — MENGES**

V PROMETNI NESREČI JE TRAGIČNO PREMINIL
NAŠ SODELAVEC IN ČLAN

ANTON ERŽEN

TEKSTILNI TEHNIK — VODJA DELAVNIC ZA PRAKTIČNI POUK

POGREB BO V PONEDELJEK, 20. DECEMBRA 1965, OB 15.30
IZPRED KRIŽIŠČA NA KRANJSKO POKOPALIŠČE

DELOVNEGA IN POZRTVOVALNEGA SODELAVCA IN TOVARIŠA
BOMO OHRANILI V TRAJNEM IN LEPOM SPOMINU

**TEKSTILNI ŠOLSKI CENTER KRANJ
ZVEZNI CENTER ZA INSTRUKTORJE
TEKSTILNE STROKE KRANJ
OSNOVNA ORGANIZACIJA ZK
IN SINDIKALNA PODRUŽNICA**

KRANJ, 19. DECEMBRA 1965

ZAHVALA

Vsem sorodnikom, znancem in prijateljem,
ki ste pokojnega

Janeza Lipuščka

počastili, mu darovali cvetje in ga spremenili
na njegovi zadnji poti, iskrena hvala.

Njegovi najbližji sorodniki.

Obveščamo vse znance in prijatelje, da je tragično
preminil naš ljubljani mož, oče, sin, brat

Vlado Kramar

Pogreb draga pokojnika bo v torek, 21. decembra
1965, ob 15. uri na pokopališče v Vodcah nad
Ljubljano.

Zalujoči:

žena Mara, hčerka Mojca in sin Jure, oče, mama,
brat Jože in sestra Dana z družinami
in drugo sorodstvo.

Vodice nad Ljubljano, 18. decembra 1965.

DELOVNA SKUPNOST TOVARNE GLASBIL
IN UCIL MELODIJA — MENGES

sporoča žalostno vest, da je tragično preminil član
kollektiva

Vladimir Kramar

računovodja

Pogreb bo dne 21. decembra 1965, ob 15. uri iz hiše
žalosti v Vodcah.

Smrt vestnega in marljivega tovariša nas je hudo
prizadela.

DELOVNA SKUPNOST MELODIJA — MENGES

Obveščamo, da je umrla naša mama

in stara mama

Uršula Jezeršek

roj. PONIČVAR

SMUČINE NA PLAZU

46. Po večerji je vodja tečaja začel dolgo pričakovani sestanek.

»Torej, saj že vsi veste, za kaj gre,« je začel. »Iztok prosim, da ga sprejmemo nazaj v tečaj. Jaz vnaprej povem, da nisem za to. Ne le da smo ga celo noč iskali po hribih — nazadnje je še sam odšel v dolino. Če je nekdo tak, ne moremo več resno delati. Ne moremo smučati. Če bi imeli pa več takih, lahko ali takoj dobimo petdeset policajev, da bomo vsak trenutek pazili na vas — ali pa moramo zapreti tečaj in nazaj v dolino. No, to je moje mnenje.«

Dolgo so vsi molčali. Potem je Iztok prosil za besedo — vsi so se začudili, ko je dvignil roko. »Dobro vem, kaj sem napravil,« je rekel. »Ne le skrbi in težave vam vsem, zlasti še smučarskim učiteljem in reševalcem, ki so preiskali vse tja do Bogatina, tudi stroške očetu, ki je povrnil reševalni službi, kar je imela izdatkov z menoj, in me je zdaj pripeljal nazaj sem. Drugega ne morem, kakor da priznam, da sem ga hudo polomil. In da obljubim, da česa takega ne bom napravil nikoli več. Oče me je pripeljal

nazaj in hoče, da ostanem do konca tečaja tu. Jaz, da po pravici povem, rajši ne bi šel nazaj. Ampak nisem se mu upiral. Če me vzamete nazaj, bom do konca tečaja najboljši, najbolj discipliniran tečajnik.«

Potem so se oglašali fantje in dekleta. Brž ko je bil kdo za to, da Iztoka vzamejo nazaj, ga je drugi z nasprotnim mnenjem pobil. In tako so govorili dve uri, ne da bi prevladalo katero od obeh nasprotujočih si mnenj.

Vrtimo globus

PARIZ — V pariškem predmestju Conflans-Saint-Honorine se širi tifoidna mrlzica. Zdravniki so ugotovili devetnajst primerov, med drugimi je zbolelo enajst otrok. Bolezen nastopa v blagi obliki. Oblasti raziskujejo vzroke, hkrati pa svetujejo prebivalstvu, naj ne pije nerazkužene vode, kar obstaja sum, da je kanalizacijska odplaka vdrla v pokvarjene vodovodne cevi.

DALLAS — Okoli 100 tisoč dolarjev bo stal spomenik, ki ga nameravajo postaviti v Dallasu na kraju, kjer je pred dvema letoma padel predsednik Kennedy kot žrtev atentata.

NEW YORK — Medicinsko-statistične raziskave v ZDA kažejo, da levkemija ni nalezljiva. Pri 876 poročenih ljudeh, ki so umrli za levkemijo, je bilo samo sedem zakonitih drugih (družic), ki so trpeli za isto boleznijo. To ustreza osmim promilom in s tem vsaj približno tudi povprečni pogostosti levkemije med prebivalstvom.

PHOENIX — Na cesti pri Phoenixu (Arizona) se je vnel motor pokritega tovornjaka, ki prevažal mleko. Ko so prihiteli gasilci, je bilo že opravljeno: sofer je bil z mlekom pogasil ogenj; porabil ga je dvajset litrov.

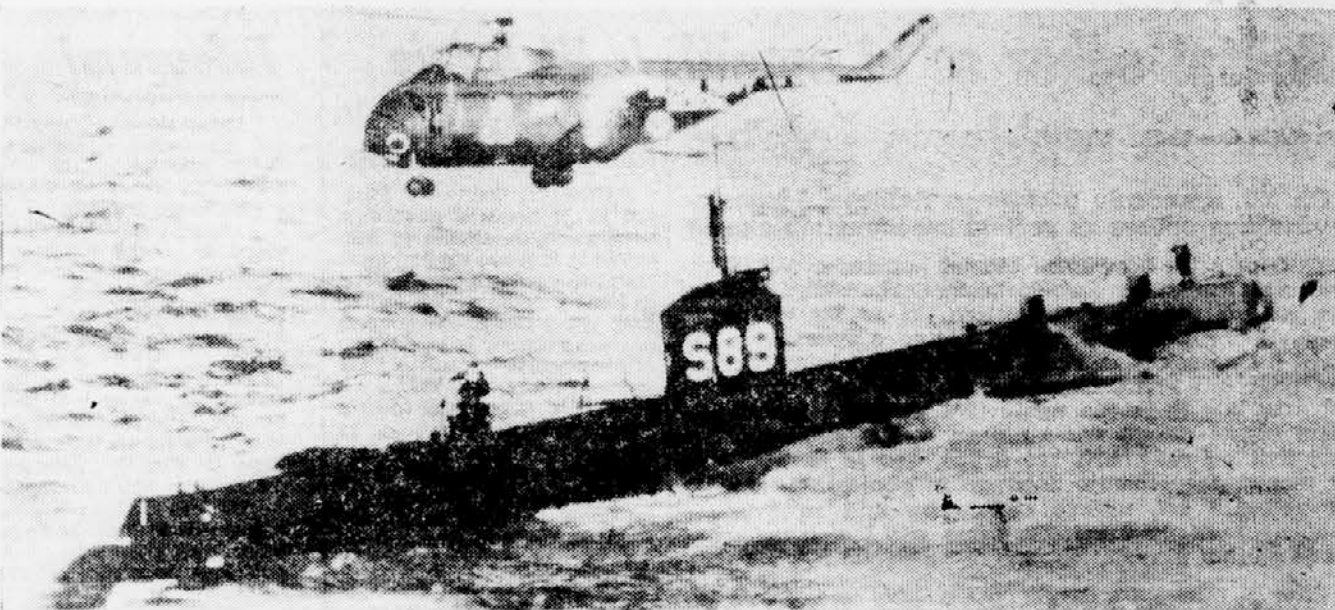
CANBERRA — Avstralska raziskovalca, ki sta doživela brodolom na reki v avstralski džungli, sta se tri dni hranila z mesom pitona. Ko ju je našla avstralska patrulja, sta zjavila, da je kaka velikanška še kar užita. Raziskovalca se nameravata čimprej vrniti na kraj svojega brodoloma, da bi posnela dokumentarni film.

PARIZ — V pariških cerkvah si lahko verniki preberejo svariila pred filmi, ki so pohujšljivi in si jih torej ne bi smeli ogledati. Filmske družbe in uprave kinematografov niso znajo ničesar proti tem svariilom. Pravijo, da je mnogo ljudi, ki hočejo preizkusiti svojo moralno trdnost in hodijo v cerkve zato, da bi tam izvedeli, kateri filmi so najbolj nevarni.

NEW YORK — Ameriška družba Gilbert je ponudila na trgu papir, ki ima nenavadno lastnost: prej kot v eni minuti se v vodi povsem raztopi. Ta papir izdeluje tovarna iz odpadkov etilne celuloze.

DUNAJ — V Salzburgu so se zbrali avstrijski vremenoslovci in strokovnjaki za geodinamiko, da bi izdelali enotni sistem, po katerem bodo opozarjali na nevarnost plazov v zimskošportnih središčih in sploh v avstrijskih Alpah.

SAN ANTONIO — Štirje ameriški letalci so zaključili »vesoljski« poskus: 56 dni so se zadrževali v kabini s pritiskom, ki ustreza višini 8.100 m. Vdihavali so zmes kisika in helija, uživali pa so dehidrirano hrano. Pili so tekočino, podobno vaniljevemu mleku. Briti se niso smeli, lahko pa so se umivali in redno menjavali perilo. Na vprašanje, kaj so pogrešali najbolj, so povedali vsi štirje: »Resnično domače kosilo.«

PREVRNJENA PODMORNICA — Vlačilec »Cyclone« naj bi spravljal podmornico »Seraph« iz Portsmoutha v Swansea, kjer jo bodo razrezali za staro železo. Kakih pet milj od rta Cornwall se je pretrgala vlečna vrv, podmornico so v dežju premetavali valovi razburkanega morja. V močnem vetru je vojaški helikopter spustil štiri mornarje na podmornico, da so pritrili vrv in je vlačilec opravil svoje delo.

Foto: AP

Krušni očetje lačnega naselja

Švicarski kanton Ticino pomaga revni indijski vasi Kelambakam

LUGANO — »Medtem ko berete te vrstice, umira po svetu deset tisoč otrok od lakote,« piše sodelavec milanskega lista »Il giorno« iz Lugana v Švici. »Zaradi posledic lakote je v bednih četrtih Bombaja in Nagpura v zadnjih dneh milijonov na tisoče žensk. Na ulicah Kalkute ali v gozdovih ob Amazonki umira zaradi pomanjkanja hrane tisoč ljudi, mlajših od trideset let. Sprito te bede v mnogih delih sveta je v veliko uteho zavest, da se obeta lepši jutrišnji dan vsaj peščici ljudi, prebivalcem indijske vasi Kelambakam.«

»Lakota po svetu« se imenuje gibanje, ki ima v švicarskem kantonu Ticino celotno šeststo otrok pod petnajst let, za delo sposobnih je osemsto vaščanov, med njimi tristo moških; mladih ljudi nad 15 let je okoli dvesto, za delo nesposobnih (bolnikov in starcev) pa nekaj nad šestdeset.

Kelambakam ima en sam studene, pa še ta včasih usahne, zlasti če je sušna doba, daljša kot po navadi. Vaščani so praktično brez možnosti za zaslužek. Občasno delo na skromnih poljih zadošča le za nekaj prigrisov. Otročnice so preslabotne, da bi dojele svoje otroke,

zato jih pitajo z riževo vodo. Sprito česar ima mnogo malčkov hudo vodenico. Ti stih nekaj jajc, ki jih znese pol ducata kokoši, mora družina prodati, ker sicer ni denarja za vsakdanji riž. Samo cepljenje proti kozam je obvezno in zastoj, pri vsaki drugi boleznijo mora bolnik sam plačati zdravlilo.

Zdi se, ko da je podoba Kelambakama vzeta iz filma o revščini in največji bedi, v resnici pa to ni edina takšna vas v Indiji.

Poziv na nabiralno akcijo je imel v kantonu Ticino velik odmev. V nekaj mesecih so ljudje prispevali nad sto tisoč švicarskih frankov: gibanje »Lakota po svetu« je že začelo pošiljati v Kelambakam pomoč v hrani in denarju.

Prijavilo se je dvaindeset prostovoljcev iz raznih poklicev. Potem ko bodo zaključili osemmesečni tečaj na inštitutih za tropsko medicino v Baslu in Milanu (za nemško oziroma italijansko govoreče Švicare), bodo od-

potovali v Kelambakam. Gibanje »Lakota po svetu« jim zagotavlja v tej indijski vasi hrano in stanovanje, mesečne prejemke ter zdravstveno in starostno zavarovanje.

Švicarski »krušni očetje« — indijske vasi — v vsej državi in v kantonu Ticino jih je skupno 180.000 — pa imajo velike načrte. Razen trenutne pomoči predvideva program tudi zidavo sodobnih stanovanj s hišenskimi napravami. V načrtu so viri zdrave pitne vode, kanalizacija, šole in bolnišnica, razmišljajo pa tudi o možnostih za namakanje obdelovalne zemlje in o trgovski mreži, ki bi posredovala izdelke domače obrti v Kelambakamu.

F. E.

Kolobarji za letala

Vzlet na okrogli stezi

NEW YORK — Letalci ameriške mornarice so uspešno zaključili serijo poskusnih vzletov in pristankov na krožni betonski stezi neke avtomobilske tovarne. Steza s stranskim nagibom 15 stopinj ima obliko kolobarja s premerom 2.820 m.

Piloti reaktivcev in propellerskih letal so morali ob pristanku upoštevati stranski nagib steze. »Brž ko so se koleca dotaknila tal,« so piloti poročali po poskusu, »je steza poskrbela za vse potrebno. Letalo se ustavilo, la kakor krogla na ruletii.«

Prednost takih vzletnih in pristajalnih stez, ki utegnejo vnesti velike spremembe v graditev in podobo letališč, so strokovnjaki naznačili takole:

Pri različnih letalih so potrebne različno dolge vzletne steze. Kolobarjasta ni nikoli prekratka, saj je praktično neskončno dolga. Letalom ni treba vzletati in pristajati proti vetru. Na kolobarjasti stezi s premerom treh kilometrov bi lahko sočasno vzlela po tri letala, pa tudi pristajala bi jih lahko več hkrati. Z graditvijo takih letališč bi prihranili veliko prostora: v središču kolobarja bi stal kontrolni stolp, okoli pa vsa potrebna poslopja.

Naročajte

DELO

Piše R. K. — Riše S. V.

PIERRE NORD

TAJNA VOJNA V MARSEILLU

8. poglavje

(36. nadaljevanje)

V trenutku, ko je prišlo do eksplozije, je Roth spal na zgornjem ležišču, Hardt in Duchesne, ki je bil brez lasic, pa sta kladla na spodnjem. Lučka v oddelku je ugasnila in moče je vrglo z ležišč. Pokopali so jih kosi lesa in železa. Hardt je najprej zatulil, da je šlo skozi ušesa, potem pa je samo še stokal. Duchesne se je bil nagnosko skrčil in nanj se je zavalilo nekaj težkega in mehkega. To je bil Roth, mrtel ali pa onesvečen. Bil je tih in mlahav.

Ko se je vagon z lokomotivo vred iztrčil, se je okoli Duchesna vse zavrtelo. Vrglo ga je naprej, okoli njega je zopotalo, potem pa je spet obeležal. Nato je vse obmirovalo in Duchesne je slišal samo še piskanje-uhajajoče pare.

Pomisli si je: »Živ sem.« Stegnil je roke in noge. Ni bil poškodovan. Hardt je utihnil. Brčkone se je tud on onesvestil ali pa ... Duchesne se je skušal zravnavati med gomilo lesa in železa. Posrečilo se mu je. Nekje je zagledal kosček nočnega neba. Zakričal je od presenečenja in upanja. Ko so se mu oči navadile teme, je ugotovil, da je vagon obeležal na boku in da je luknja nad njegovo glavo pravzaprav ostanek vrat. Komaj se je premagal, da ni planil na prosto.

Tipaje se je priplazil do svojih stražarjev. Zdrznul se je. Bila sta mrtva. Polastil se je njunih dokumentov in trideset sekund pozneje je bil že zunaj.

Nekaj ur je pomagal reševalcem, potem pa se je dal prepičiti in zlezel je v vlak, ki naj bi prepeljal preživele v Marseille. Preden je zaspal, je s hvaležnostjo pomislil na dekle, ki jo je bil videl v Avignonu in ki je tam tudi ostala.

x x x

Tudi Falcken se je vračal v Marseille. Sedel je poleg soferja in slišal le nejasno mrmljanje namesto Strohovega pogovora z Dunkdom. Gestapovski poveljnik je kar kipel od veselja.

»Jutri zjutraj bomo zaigrali novo igro. V četr uri bom imel v rokah večino članov castilske celice od Nice do Arlesa, od Avignona do Draguignana. Brčkone to ni so vsi teroristi v jugovzhodni Franciji, nedvomno pa so najnevarnejši. Veste, kaj, Falcken? Spite? Nameraval sem vas aretirati s tolopo vred, da vas ne bi onemogočil pred Francozi. Toda zdite se mi precej prizadeti,« tako da bi bilo morda bolje, ko bi se nekoliko odpelili, kaj?«

»Kakor ukazujete, Herr Major,« je rekel Falcken. »Vseeno mi je.«

»Če je tako,« je čez nekaj časa menil Stroh, »vas bom spravil v luknjo s Francozi vred ...«

Bilo je ob osmih zjutraj, ko je Duchesne stopil iz tramvaja na križišču obeh Pradov. Bil je lačen. Suresno ga je, ko je zagledal nemškega vojaka na kolesti. Bil je le nekaj sto metrov od sedeža gestapa, od koder sta ga Hardt in Roth odpeljala dvanajst ur poprej. Katerikoli Nemec, ki bi prišel mimo, bi utegnil biti gestapovec in prepoznati francoskega ujetnika, ki je bil še vedno v isti sivi športni obleki in ki še ni niti prišel do klobuka, da bi si pokrtil ostrženo glavo.

Duchesne se je nekaj trenutkov prestopal z noge na nogo in se obotavljal. Toda močnejši od lakote, močnejši od strahu, močnejši od občutka prostosti je bil občutek vesti, da je bil zagrešil usodno napako. Zanimalo ga je, kaj je z ljudmi, ki jih je bil nehotel izdat.

Delavec je odpiral velika vrata garaže v poslopju »Prve pomoči ob zračnih napadih«. Duchesne je stopil do njega in ga nagovoril.

»Ali sprejemajo delavce?«

Delavci ga je nezaupno pogledali. Duchesne ni bil prav nič podoben brezposelnemu delavcu.

»Ne. Ne sprejemajo.«

»Oh, imel sem priporočilo. Oglasiti bi se moral pri gospodu Marchalu. Saj je on direktor, kajne?«

»Da. Vendar pride šele ob devetih, razen tega pa je njegov urad v sosedni hiši.«

»Aha ... Vrnili se bom,« je rekel Duchesne.

Zasukal se je in odšel. Pri hoji se je nekoliko upokotal, tako da bi ga marsikdo utegnil imeti za vinjenega. Polagoma se ga je polasčal dvom.

Obraz in govorica moškega, ki je odprl vrata garaže, sicer nista bila niti malo nemška, tako da je bilo nemogoče misliti na past, ki bi sicer takoj zaprla za njim. Mogoče je bilo samo eno: Nemci so oddolžili aretacijo Marchala, da bi ga lahko opazovali, da bi tako prepoznali njegove sodelavce in pozneje ujeli čimveč pripadnikov odporiškega gibanja.

Duchesne se je zdelo, da se je zgodil čudež: prišel je o pravem času, da reši rojake pred najhujšim. Ves zmuden se je skoraj celo uro sprehal po drevenih Razstaviščnega parka.

Ob devetih se je napotil iz parka proti Marchalovemu uradu. Ko je imel še petdeset metrov od poslopja, je zagledal vojskovo tovarnjaka, ki sta se ustavila pred uradom »Prve pomoči ob zračnih napadih«.

Slišal je kratko nemško povelje in s tovarnjakov so poskakali oboroženi vojaki. Bilo jih je vsaj štirideset. Stekli so in se poskrili v obe hiši. Tudi tovarnjaka sta počasi zapeljala v garažo.

ELEKTRIČNI PRALNI STROJI

REX - CANDY - BOSCH - CASTOR - INDESIT - HOOVER

ZA IZVOZ POSEBNE CENE

OD 67.900 LIR DALJE

Tehnično pomoč nudimo v katerikoli kraju Jugoslavije. Prevoz in zavarovanje na naš račun. Dostava na dom brezplačna.

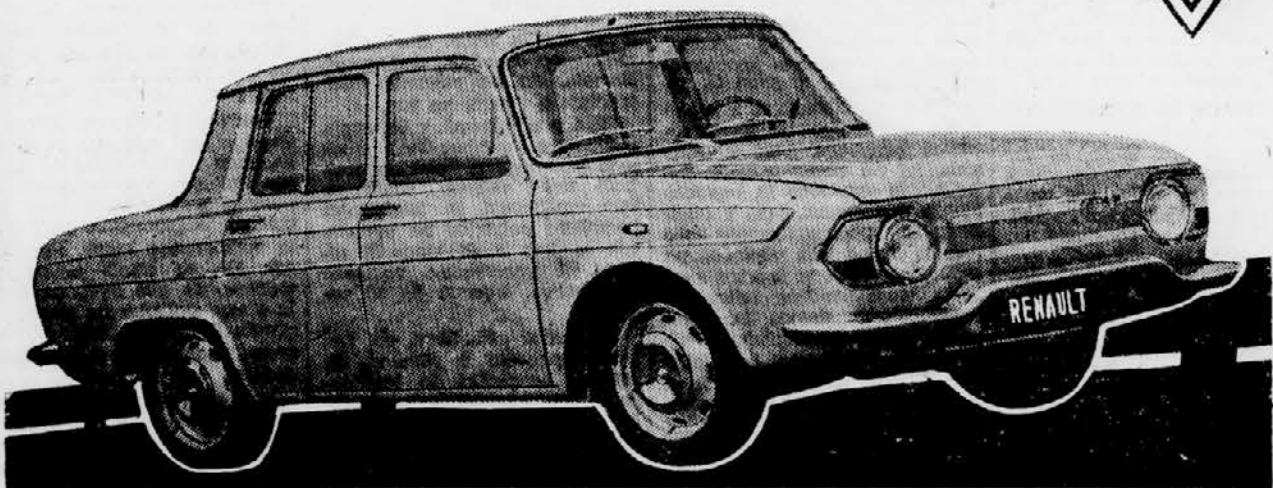
UNIVERSALTECNICA

CORSO GARIBALDI 4 TRST PIAZZA GOLDONI 1

Telefoni: 41243 - 50486 - 90191

NAJNOVEJŠI

RENAULTOV MODEL R-10-MAJOR

1108 ccm, 50 KM, 135 km/h, 7 l/100 km

ODLICEN POSPESEK — UDOBNA VOZnja — 4 SINHRONIZIRANE PRESTAVE — 4 VRATA — DISKASTE ZAVORE — MAJHNA PORABA BENCINA

samo 1.183 USA dolarjev ali 4.732 DM

in v drugih konvertibilnih valutah ter 887.000 din za carino in druge stroške

DOBAVA V 4 DNEH PO PREDLOŽITVI POTRDLILA O VPILICILU DEVIZ ZA NAS DEVIZNI RACUN COSMOS NARODNA BANKA V LJUBLJANI 502-618351-250-493

— Stalno na zalogi tudi znani R-4-L in R-4-Furgonet

ZAHTEVATE PONUDBO PRI GENERALNEM ZASTOPNIKU LJUBLJANA, CELOVSKA 34, TEL. 313-141.

COSMOS

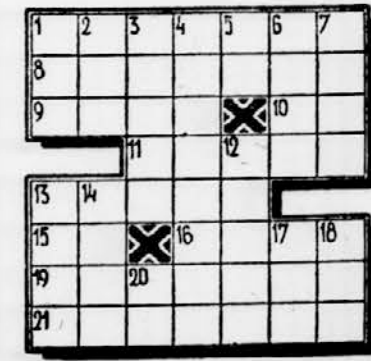
Za dobro voljo

»Mida pa res nista nikoli enakega mnenja!«

»Rada bi lepo darilo za mlado ženo — nekako mojih let ...«

Križanka

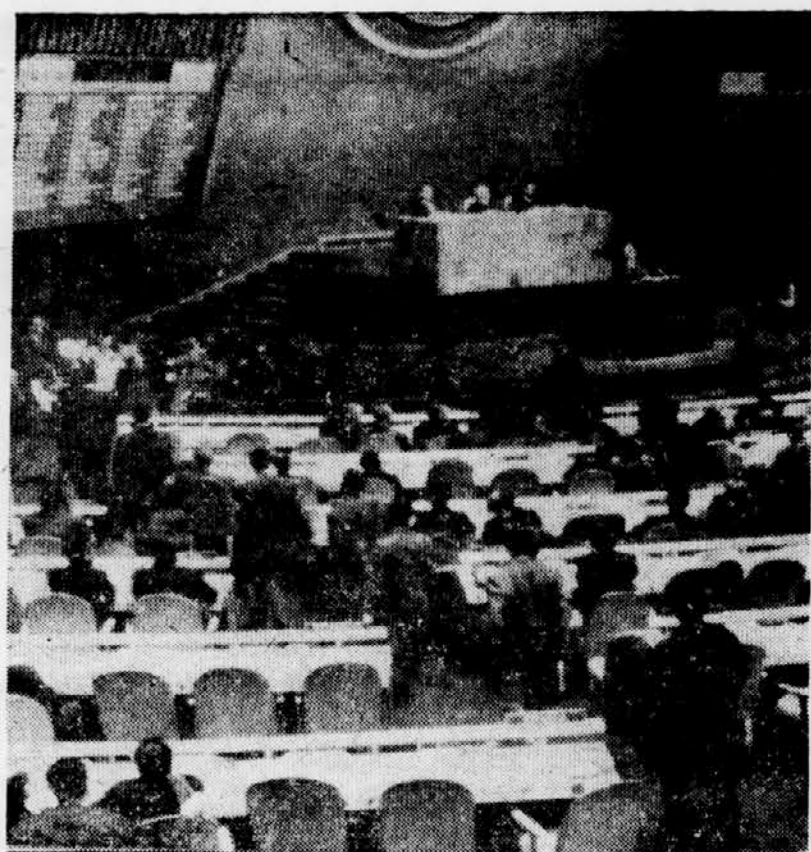
VODORAVNO: 1. Shakespearova tragedija, 8. ime ameriške filmske igralke Parker, 9. možev ali ženin oče, 10. nikalnica, 11. kraška črna, 13. reka v Posarju (naša pisava), 15. arabski žrebec, 16. muslimanski duhovnik, 19. planja za vozove, 21. letnik, zbornik.

NAVPIČNO: 1. lučaj, 2. krilo rimske legije, 3. prometna žila, 4. galvanski člen, 5. glavni stevnik, 6. tisoč kilogramov, 7. pekoča površina, 12. sodobni indijski fizik in kemik, Nobelprijatelj leta 1930, 13. vetro, 14. koralni otok, 17. ime ameriške filmske igralke Gardner, 18. niska gozdna rastlina, 20. avtomobilska oznaka Novega mesta.

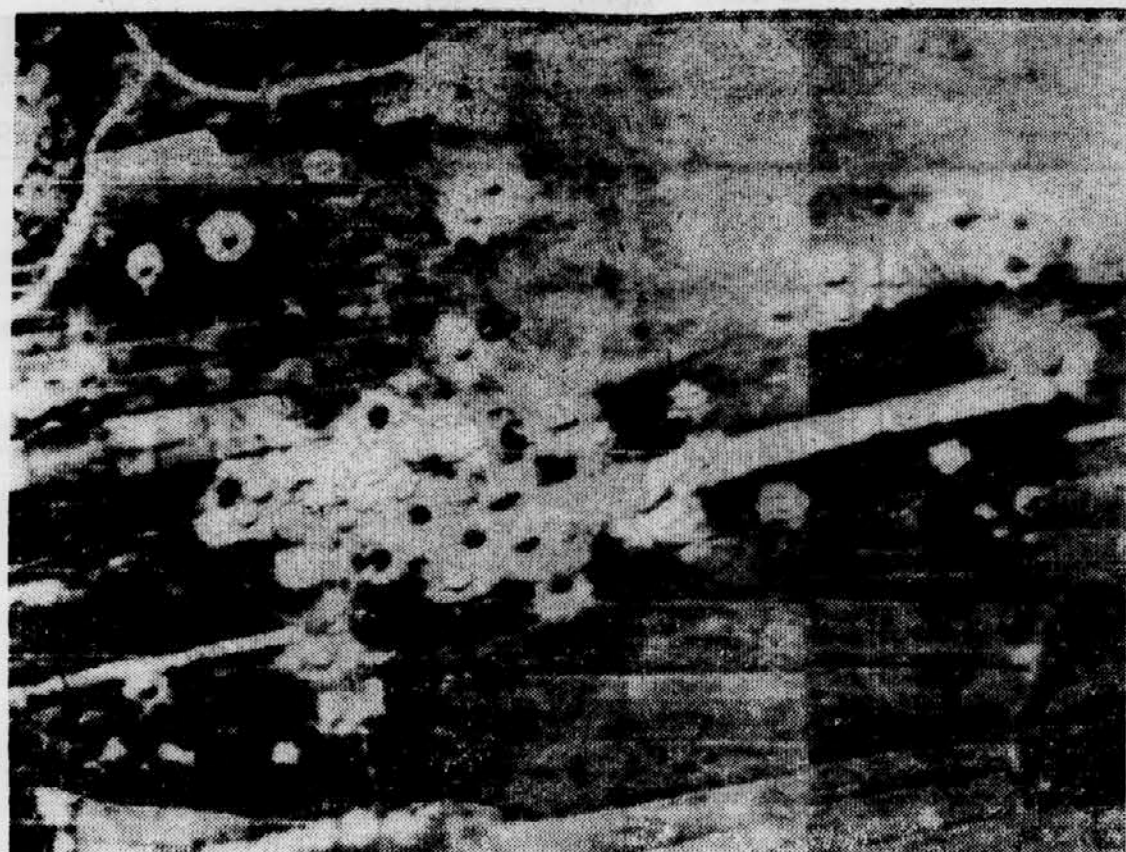
RESITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. stisk, 6. Scarpia, 8. Te, 9. Hans, 10. Ant, 12. Hem, 13. Var, 14. Ita, 15. oraz, 17. Ir, 18. kiparka, 20. Jazna.

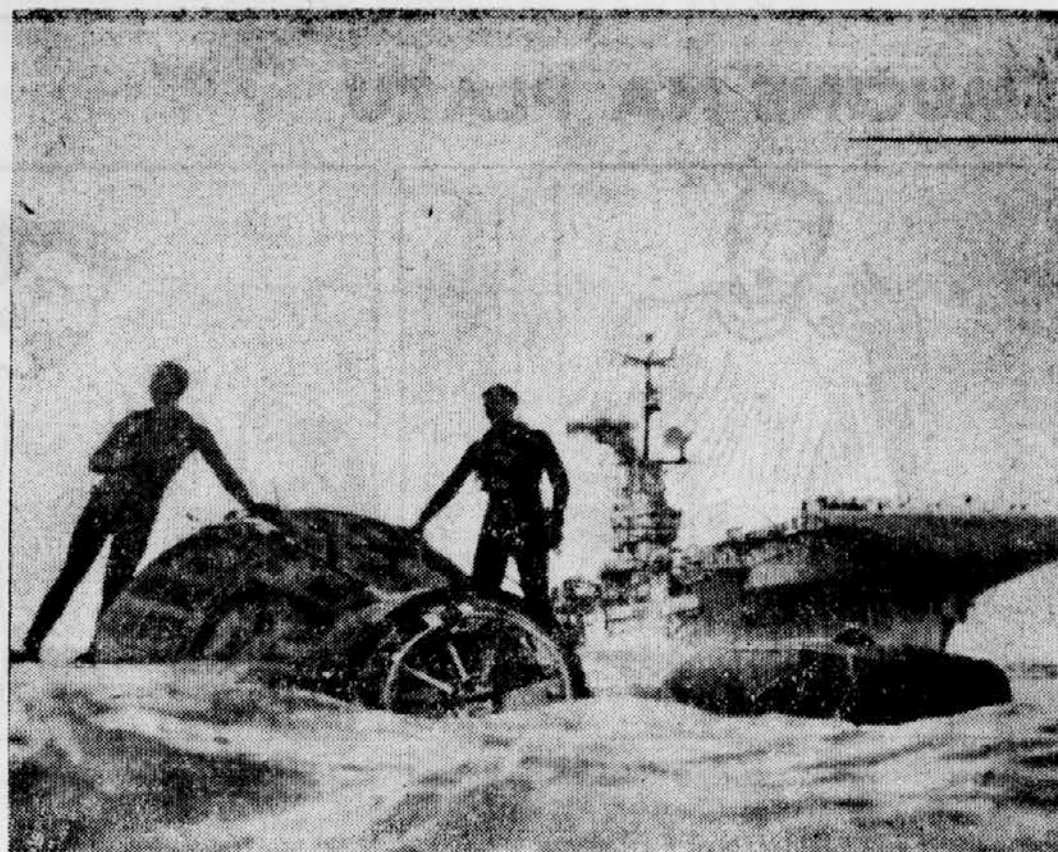

ODHOD AFRIŠKIH DELEGATOV — Predsednik britanske vlade Wilson se je včeraj vrnil z obiska v Združenih državah, kjer je med drugim doživel demonstrativni odhod vseh afriških delegatov iz dvorane generalne skupščine OZN, ko je govoril o Rodeziji. Na sliki: Afričani odhajajo iz dvorane med Wilsonovim govorom. Foto: AP

VENDARLE PREMOR? Zadnja poročila iz Vietnam povelja, da včeraj Američani niso bombardirali ozemlja DR Vietnam, kar seveda povezuje z objavo vesti o ponudbi hanojske vlade za pogajanja z Američani, vojaški strokovnjaki pa pravijo, da je vzrok le slabo vreme. Vprašanje je, če Pentagon in State Department nista z objavo vesti namenoma torpedirala poštenih prizadevanj za mir v Vietnamu. Na sliki: gostota kraterjev po eksplozijah bomb kaže, kako hudo ameriško letalstvo »obdeluje« Sever. Foto: AP

PRISTANEK »GEMINI 6« — Naša slika kaže vesoljsko ladjo »Gemini 6« takoj po pristanku na valovih Atlantika. Na njej stoji »zabarja«, v ozadju se z vso paro približuje letalonosilka »Wasp«. Slik znamenitega srečanja v vesolju do tega trenutka še nismo dobili — imamo pa zagotovilo agencije Associated Press, da nam jih bodo posredovali po telefonu, brž ko jih dobijo. Foto: AP

Nadaljevanje s prve strani

ZIS

podnajemniški spori v pristojnost rednih sodišč. Predložene spremembe se nanašajo v glavnem na režim pogodb o uporabi stanovanj. Z osnutkom zakona o lastnini na delih hiše so predvidene spremembe glede ureditve pravice in dolžnosti lastnika in nosilca stanovanjske pravice v stanovanjih v etažni lastnini. Spremembe zakona o stopnjah amortizacije osnovnih sredstev gospodarskih organizacij predvidevajo, da stopnjo amortizacije sredstev sklada stanovanjskih hiš organizacij za gospodarjenje s stanovanjskimi hišami določi občinska skupščina.

Ko je ZIS sprejel poročilo o izvajanju stanovanjske reforme, je ugotovil, da se stanovanjska reforma izvaja uspešno ob splošni podpori občanov. Glede načina določanja stanarine je ugotovil, da ni potrebe, da bi za zdaj karkoli spremenili, pač pa bo ZIS to vprašanje intenzivno spremljal tudi v zvezi z nadaljnjim gibanjem osebnih dohodkov. Izenačevanje stanarine kot posledice revalorizacije vrednosti stanovanjskih hiš poteka v skladu s planiranimi ukrepi v zvezi s stanovanjsko reformo. Revalorizacija stanarin je bila sprejeta kot nujno potreben ukrep, ugovori pa se nanašajo samo na višino akontacije na stanarine, kadar ne ustrezajo kakovosti stanovanja. Slabo stanje v vrste bodo odstranjene, ko bodo namesto akontacije določene stanarine. Občinske skupščine bodo morale določiti najvišje zneske stanarin v skladu s sklepi in gleadi, sprejetimi ob sprejetju zakonov s stanovanjskega področja in v skupščinskih debat o gospodarski reformi. Stanarine morajo biti namreč določene takoj, da se razen upravljanja, vzdrževanja in izmenjave stanovanjskega sklada omogoči stanovanjskim podjetjem odplačevanje kreditov za stanovanjske graditve. Pri ugodnejših pogojih kreditiranja stanovanjske graditve naj bi znala globalna raven stanarine letno kake 4 odstotke vrednosti stanovanjskega sklada v zakup.

Od 1. januarja 1966, ko se bodo sklepale pogodbe o novi stanarini, dobe stanovanjske podjetja pravico do subvencije za razliko med stanarino, ki jo plačujejo uporabniki, in novo določeno stanarino. Občani bodo torej v letu 1966 plačevali revalorizirano stanarino, določeno v letu 1966. Za občane bo stanarina zvišana šele s 1. januarjem 1967, in sicer za 25% letno, če gre za neekonomsko stanarine, v nasprotnem znižanje subvencije stanovanjskemu podjetju.

S sprejetjem zakona s stanovanjskega področja je zagotovljena nepretrgana izločitev sredstev za stanovanjsko graditvo v depozit pri bankah, s čimer je v osnovi vzpostavljen poseben »krog« sredstev za stanovanjsko graditve. Po goje kreditiranja bi določile banke brez zakonske intervencije federacije. S tem ni izključeno, da se po potrebi predpisejo nekateri osnovni pogoji, ali da se določi obseg izločitve, ali da se določi višina kreditov na eno stanovanje ali kvadratni meter stanovanjske površine. Dosedanje akcije zveze komunalnih bank jamčijo, da bodo pogoji kreditiranja v kratkem znani in da bodo na vsem ozemlju SFJR zelo izenačeni.

Ceprav je razširjen krog sredstev, iz katerih je mogoče kreditirati komunalno urejanje zemljišč, je ugotovljeno, da bo tudi v prihodnje treba podrobneje preučevati delovanje mestne rente z uporabo takšnih instru-

mentov, ki bodo te stroške po ekonomskih zakonih porazdeljevali na končne uporabnike. V tej luči bodo pristojni organi ponovno preučili tudi omejitve za formiranje cen komunalnih storitev. Izraženo je bilo mnenje, naj bi občine v celoti usmerile davek na hiše v te namene, t. j., da se ne bi uporabljal za kritje rednih izdatkov občinskih proračunov. Razen tega je bilo izraženo mnenje, naj bi tudi anuitete za kredite iz republikanskih skladov za stanovanjsko graditve vlagali v kreditni sklad, namenjen dolgoročnim investicijam za komunalne objekte, ker so ta sredstva tudi doslej imela pretežno ta namen.

Posebno važno bo, da Narodna banka SFJR izda svoje predpise in da z njimi usposobi akumulirana in depozitirana sredstva za dolgoročne investicijske kredite.

IS SRS

693 milijonov din ali 11% več kot v tekočem letu, sredstva za znanstveno in kulturno prosvetno dejavnost pa v višini 4 milijarde 239 milijonov din oziroma za 11% več. V okviru tega se predvideva zagotavljanje sredstev za sklad Borisa Kidriča in druge sklade. Za redno dejavnost državnih uprave in sodstva je predvidenih 16 milijard 431 milijonov din. Sredstva za takozvano imenovane gospodarske posege se nekoliko znižajo, ker je odpravljen regres za premoženje. Namenska dopolnilna sredstva občinam za graditev osnovnih šol na območju republike Slovenije naj bi znašala 1 milijardo 300 milijonov dinarjev.

Predlog proračuna za prihodnje leto je izdelan na podlagi sedanje vrednosti dinarja, vse postavke pa bodo pozneje spremenjene tudi v nove dinarje. Izvršni svet je obravnaval tudi predlog zakona o uvedbi in stopnjah republikanskih pripevkov, davkov in taks, ki uveljavlja težnjo, da se povečuje delež občinskih proračunov in skupnih proračunskih dohodkov SR Slovenije, s čimer se olajšuje družbeno-političnim skupnostim, t. j. občinam reševanje nekaterih osnovnih problemov v sedanjem obdobju. V ta namen naj bi se ob minimalnem povečanju skupnih proračunskih dohodkov povečal delež občinskih proračunov.

Hkrati je izvršni svet razpravljal o predlogu zakona o odločitvi dopolnilnih sredstev v občinah. Po sedanji oceni bo povečanje proračunskih dohodkov v SRS za leto 1966 v primerjavi z letosnjim letom znašalo za republikanski proračun 1%, v občinah, ki ne bodo prejele dopolnilnih sredstev iz republikanskega proračuna, 5%, v občinah, ki bodo prihodnje leto dobile dopolnilna sredstva, pa 6%. Prav tako je izvršni svet obravnaval predlog zakona o republikanskem davku od prometa blaga na drobno v višini 2%, s katerim se plačevanje tega davka usklaja z določbami temeljnega zakona o prometu blaga.

Pred uveljavitvijo sedanjege zakona o mestih, ki so razdeljena na občine, se še niso dokončno izločevala vsa skupna pomena za mesto. Zato je bil na današnji seji sprejet predlog za spremembe in dopolnitve tega zakona, s katerimi se podrobneje določajo zadeve skupnege pomena za taka mesta, in sicer na področju urbanizma, stanovanjsko-komunalnih zadev, kulture in prosvete, zdravstva in socialnega varstva, trgovine in preskrbe, prometa, notranjih zadev in narodne obrambe in na področju prispevkov, davkov in taks.

Nadaje je bil sprejet predlog zakona o spremembah zakona o zdravstvenem var-

stvu kmetov-borov NOV in njihovih družinskih članov, ki se usklajuje z novim zakonom o zdravstvenem varovanju.

Predlog republikanske proračuna za leto 1966 in druge navedene zakonske predpise bo izvršni svet posredoval v obravnavo republikanski skupščini.

Izvršni svet je razpravljal tudi o predlogu priporočila o začasnem financiranju strokovnega šolstva na območju SR Slovenije za čas, dokler ne bo sprejet zvezni zakon o financiranju vzgojno-izobraževalnih dejavnosti, ki se bo predvidoma začel uporabljati s 1. julijem prihodnjega leta. Po tem predlogu naj bi gospodarske in druge delovne organizacije, ki poslujejo kot gospodarske organizacije, prispevale zadostna sredstva za financiranje ugotovljenih potreb strokovnega šolstva. O predlogu priporočila bo sklepala skupščina SRS.

Izvršni svet je združenemu železniškemu transportnemu podjetju Ljubljana dal soglasje za ustavitve prevoza potnikov in blaga s 1. januarjem prihodnjega leta na naslednjih progah: Jesenice — Planica, Kranj — Trzin, Trzin — Krmelj, Novo mesto — Straža — Toplice, Brezovica — Vrhnika in Črnomelj — Slovenska Bistrica.

Ukinitve nekaterih nerednih prog na območju Slovenije je bila že predmet mnogih predhodnih posvetovanj s predstavniki občinskih skupščin ter gospodarskih in družbeno-političnih organizacij. V sklopu gospodarskih ukrepov, ki se v zadnjem času uveljavljajo tudi na področju železnice, predstavlja ukinitve omenjenih prog začetek procesa ekonomičnejšega poslovanja in modernizacije železnice, uveljavljanja tržnih zakonitosti v njihovem poslovanju in spremenjenju vloge železnice v transportu.

Glede proge Kranj — Trzin, Trzin — Krmelj in nekaterih drugih prog je potrebno gospodarskim organizacijam na njihovih območjih omogočiti, da jih, če so za to zainteresirane, prevzamejo kot industrijski tir. Kar zadeva ukinitve prog Jesenice — Planica, je bilo izraženo mnenje, da je potrebno omogočiti prevoz potnikov po železnici pri večjih mednarodnih zimsko-sportnih prireditvah. Obenem se je izvršni svet zavzel za to, da je treba ustvariti pogoje za druge oblike prevoza na relacijah, kjer bodo proge ukinitve.

Vietnam

kaže, da je tisto, kar zahtevajo, neposredna obveznost zadnja vrata, s čimer bi bila pogajanja onemogočena. Predsednik Ho Ši Minh je vztrajal pri tem, da bi predstavniki osvobodilnega gibanja Južnega Vietnam enako pravno sodelovali v vseh političnih pogajanjih o odstranitvi vietnamske krize. Predsednik Ho Ši Minh je zavrnil trditve, da gre njegova država z ene politike na drugo, in poudaril, da je Severni Vietnam neodvisna socialistična država.

Kar zadeva pisma ameriškega državnega sekretarja Deana Rusk, na sedežu ZN več diplomatov meni, da gre za izmenjavo besed, da pa o bistvu problema ni sprememb. V tem ko Severni Vietnam vztraja pri uporabi železnih prog, bi ZDA želele začeti razpravo o njih. Tudi v ameriškem stališču do osvobodilnega gibanja ni sprememb.

Več delov članic ZN, pa meni, da so privolitev v uporabo ženevskih pogodb, soglasje o sodelovanju predstavnikov osvobodilnega gibanja v pogajanjih skupaj s prenehanjem bombardiranja bistveni elementi, brez katerih je težko predvideti kakršnokoli spremembo. Menijo tudi, da je odgovor na te bistvene elemente v Washingtonu mirno ponudbo;

objava besedil naj bi pokazala nekaj povsem nasprotnega, pojasnila naj bi, zakaj je navzlic Fanfanjevemu pismu z dne 20. novembra predsednik 9. decembra na vprašanje zastran pogajanj dejal, da »odgovor Hanoja« — in se bolj Pekinga — ostane popolnoma negativne, in zakaj je istega dne Rusk izjavil, da »odgovori niso prav nič spodbudni«.

Zdaj je jasno, da so deli avtoritativne izjave v dobri veri, kot izraz resničnih dvomov o iskrenosti hanojske ponudbe. Povedali so še eno trditve, da namreč niso hoteli objaviti, da imajo kakršnekolikšne sliše s Hanoi, zato da Peking ne bi »preprečil« Hanoi nadaljnjih stikov. Vse te izjave skupaj so ustvarile precej zmede in zbeganih in na koncu niso njele zabrisati vsta, da je odgovor Washingtona negativno, ker se nadalje ostane bistvena razlika med stališči Hanoja in Washingtona — ne v tem, ali naj bi bila pogajanja »brez pogojna«, ampak v tem, s kakšnim koncem, glavnim smotrom naj bi se začeli pogajati: ali naj bi se pogajali o metodah in načinih, kako uveljavljati načela »ženevskih sporazumov«, ali pa o sporazumnih kot takšnih; ali bo vodila misel združitev Vietnam ali pa dokončna razvejava v dve ločeni ter politično in vojaško na različne konce usmerjeni državi. K tej splotni zmede je pripomoglo tudi to, da so med tem posrednim in zakulisnim navezovanjem stikov, to je 15. decembra, ameriška letala prvič bombardirala električno centralo v območju Haiphonga, kar je odprlo novo stran v bombniški vojni.

Vse skupaj pa je tudi poročila ne optimizma, pač pa nov pesimizem glede neopredeljenosti, da bi se končala ta nevarna vojna, ki ji ni videti konca.

J. VRHOVEC

Previdni komentari

Firen Giorgio La Pira in profesor Primicarić s predsednikom DR Vietnam Ho Ši Minhom in predsednikom vlade Pham Van Dongom. Predsednik Ho Ši Minh je poudaril, da je pripravljen v štirindvajsetih urah začeti pogajanja, če bi ZDA opustile bombardiranje. Potem je zahteval uporabo ženevskih pogodb iz leta 1954 in odbratve starih točk, za katere se zavzema vlada Severnega Vietnam.

Predsednik Ho Ši Minh je rekel, da bi bombardiranje Haiphonga in Hanoja zaprlo zadnja vrata, s čimer bi bila pogajanja onemogočena.

Predsednik Ho Ši Minh je vztrajal pri tem, da bi predstavniki osvobodilnega gibanja Južnega Vietnam enako pravno sodelovali v vseh političnih pogajanjih o odstranitvi vietnamske krize. Predsednik Ho Ši Minh je zavrnil trditve, da gre njegova država z ene politike na drugo, in poudaril, da je Severni Vietnam neodvisna socialistična država.

Kar zadeva pisma ameriškega državnega sekretarja Deana Rusk, na sedežu ZN več diplomatov meni, da gre za izmenjavo besed, da pa o bistvu problema ni sprememb. V tem ko Severni Vietnam vztraja pri uporabi železnih prog, bi ZDA želele začeti razpravo o njih. Tudi v ameriškem stališču do osvobodilnega gibanja ni sprememb.

Več delov članic ZN, pa meni, da so privolitev v uporabo ženevskih pogodb, soglasje o sodelovanju predstavnikov osvobodilnega gibanja v pogajanjih skupaj s prenehanjem bombardiranja bistveni elementi, brez katerih je težko predvideti kakršnokoli spremembo. Menijo tudi, da je odgovor na te bistvene elemente v Washingtonu mirno ponudbo;

Mešani odhor se ni omejil samo na probleme šolstva

Ob XII. zasedanju mešanega italijansko-jugoslovanskega odbora za zaščito narodnostnih skupin

BEOGRAD, 18. decembra. Uradni komuniké o XII. zasedanju mešanega jugoslovansko-italijanskega odbora za zaščito narodnostnih skupin, ki je bil v četrtek objavljen v Beogradu, govori največ o vprašanjih šolstva s slovenskim oziroma italijanskim učnim jezikom na področju Trsta, Kopršine in Bujšćine. Prav lahko bi zato kdo prišel do ugotovitve, da se je tokrat mešani odbor omejil res samo na šolsko problematiko, pri tem pa zanemaril vse drugo, kar je še nereseno. V resnici pa pomenijo dogovori in objektivne želje o položaju šol, učnega oseba na njih in kvalitete pouka, zlasti materinsčine, samo eno izmed nalog, ki se je z njimi ukvarjal odbor.

Sicer je razumljivo, da po sveda komuniké največ govori o šolstvu. V preteklem letu so bili namreč doseženi pomembni uspehi pri naporih za dvig kvalitete pouka. Izmenjavna sta bila dva pedagoška svetovalca, obojestransko so bili organizirani seminarji za učitelje in profesorje, pripravljene poučne ekskurzije za učence, v šole smo pričeli uvajati na obeh straneh učbenike, tiskane v drugi državi, in podobno. Odbor je moral temeljito razpravljati o teh uspehih in se dogovoriti o ukrepih za prihodnje. Prvič sta bila na zasedanju prisotna tudi dva pedagoška svetovalca, ki sta se razvila zelo zanimivo in v celoti zadovoljivo. V razpravi je bila ponovljena ugotovitev, izrečena ob nedavnih razgovorih med predsednikom jugoslovanske in italijanske vlade, da namreč londonski memorandum v Italiji ni v veljavi, pa bi bilo potrebno sprejeti posebne akte, ki bi tudi na znotraj zakonik posamezne določbe specialnega statuta. Tako je zlasti nujno zagotoviti pravne temelje za uveljavljanje pravice svobodnega uporabljanja slovenskega jezika pred uveljavljanjem sodnih oblastmi. V Italiji namreč še vedno veljajo določbe nekaterih zakonov, ki prepovedujejo uporabo slovensčine, daljše slovenskih osebnih imen in podobno, medtem ko ni bilo vse doslej sprejet še noben predpis, ki bi zagotavljal uporabo jezika v skladu z določili specialnega statuta. Neke ukrepe, ki bi pomenili prvi korak k zagotovitvi enakopravnega položaja slovenskega jezika, šele pripravljajo.

Precej podobno je tudi z obveznostjo, da morajo biti na nekaterih področjih vsi javni napisi dvojezični. Še zlasti so nujno dvojezični napisi na Trškem precej redki, izjema, medtem ko so na koprskem in bujskem področju že dolgo let pravilo. Mešani odbor je z zadovoljstvom ugotovil, da so italijanske oblasti dobile določila slovenskemu gledališču v Trstu in še dvema kulturnima ustanovama. Razveselilo je namreč priznanje načela, da imajo takšne organizacije pravico do podpora, kot to določa specialni statut. Ob skromnosti odobrenih zneskov pa ostajajo seveda tudi še naprej odprte želje, da bi bile sedanje dotacije res samo začetek, ki mu naj bi sledilo izdatnejše uveljavljanje načela, kot je to že dal časa na Koprskem in v Bujšćini. Razprava o takšnih in podobnih vprašanjih je prispevala k temeljitejšemu proučevanju še neresenih vprašanj, pri čemer je bilo poudarjeno načelo komunikéja, objavljenega ob zaključku obiska predsednika italijanske vlade MORA v naši državi, naj bi se namreč na narodnostnih skupinah zagotovilo trdnost, ki bi bil v skladu tudi z duhom, ne se-

mo s črko medsebojnih dogovorov. Se en prispevek k uresničevanju želje iz istega komunikéja, naj bi namreč bile narodnostne skupine element zbiranja in razumevanja med dreva ljudstvom namenjeni načelni dogovori mešanega odbora o bodoči izmenjavi predavateljev, ki bi objavljal kulturne organizacije narodnostnih skupin, o izmenjavi filmov za predvajanja v centrih teh organizacij, o organiziranju gostovanj gledaliških skupin in potujočih knjižnih razstav.

Ob zaključku XII. zasedanja mešanega odbora lahko torej trdimo, da je prispevalo k splošnemu poznavanju neresenih vprašanj, da je pa dalo tudi pomembne konkretne rezultate. V. H.

KP Italije in problemi kulture

LJUBLJANA, 18. dec. V dvorani Kazine je sinoči predaval urednik »Rinascita« iz Milana dr. Mario Spinella o temi »KP Italije in problemi kulture«. Predavanje je organiziral univerzitetni komite ZKS. Po uvodnem referatu se je razvila zelo živahna in poglobljena diskusija o marksističnem vplivu na razvoj kulturnih dejavnosti v Italiji in o odnosu med marksizmom in kulturo nasplo. Zanimivega diskusijskega učinka sta se mimo številnih študentov ljubljanske univerze udeležila tudi podsekretar glavnega odbora SZDL Slovenije dr. Joža Vilfan in sekretar univerzitetnega komiteja Ing. Marko Bulc. A. S.

Saudova Arabija kupuje rakete

BEJRUT, 18. dec. (Tanjug) — Saudova Arabija je sklenila pogodbo o nakupu večje količine sodobnega orožja v Veliki Britaniji in ZDA. Cenilo, da bo znala vrednost naročila okrog 300 milijonov dolarjev. Največ bo dala Saudova Arabija za britanske rakete »zemlja-zrak« in za britansko radarsko opremo.

Še en brazilski minister odstopil

RIO DE JANEIRO, 18. dec. (Tanjug) — Minister za brazilsko vojno mornarico admiral Paulo Bosisio je sinoči odstopil, ki je še peti vojni predsednik Brazila. Petrujevo, da je Bosisio odstopil zaradi preiskave, ki jo je uvedlo ministrstvo za vojno proti več oficirjem, zapletenim v zaroto proti vladi.

Čile proti načrtu »Camelot«

SANTIAGO, 18. dec. (TASS) — Spodnji dom čilskega nacionalnega kongresa je soglasno obsodil poskus, da bi v Čilu in v drugih latinsko-ameriških državah razpredli obsevalno omrežje po ameriškem programu, znanim z imenom »načrt Camelot«. Čilski poslanci so enodolno obsodili intervencijsko politiko ZDA v latinsko-ameriških državah, kar ZDA izpodbijajo suverenost in neodvisnost ter žalijo dostojanstvo latinskoameriških držav.

Iz III. izdaje

Končna volilna kampanja v Franciji

PARIZ, 17. dec. — V Franciji se je nocoj z govoroma kandidata de Gaulle in Mitterranda končala uradna kampanja za predsedniške volitve, ki bodo v nedeljo. Oba kandidata sta v današnjih govorih pozvala volivce, naj se z vso odgovornostjo odločijo, ker bo to usodno za Francijo. De Gaulle je ponovno pozval Francoze, naj glasujejo za »novo republiko«, ki je bila ustvarjena leta 1958. De Gaulle je tudi pot ostro kritiziral prejšnji sistem v Franciji, ki so imeli glavno besedo politične stranke.

Mitterrand je prav tako dejal, da volivci lahko izbirajo med politiko preteklosti, ki jo, kakor on smatra, predstavlja de Gaulle, in politiko prihodnosti, ki jo predstavlja on sam. To je izbral med posebno obilnostjo in »veliko državljanov«, v kateri bodo vsi Francozi sodelovali pri določanju svoje prihodnosti. Mitterrand je priznal, da so stranke delale napake, toda po njegovem mišljenju je obsodba strank, kakor jo je izvršil de Gaulle, protustavna.

Mitterrand je ponovno razložil politični program in poudaril, da se bo držal teh obveznosti, če bo izvoljen.

Nocoj se je končala vsaka volilna aktivnost in volivci imajo jutri čas v miru razmišljati o svoji odločitvi. V nedeljo bodo volivci izbrali samo med dvema kandidaturama, ki sta imela največ uspehov pred dvema tednoma.

Pogovori Ajub Kan-Erhard

BONN, 17. dec. (Tanjug) — Predsednik Pakistana Ajub Kan, ki se je na povratku iz ZDA mimogrede ustavil v Bonnu, se je danes dve uri pogovarjal s kanclerjem Erhardom. Ajuba Kana spremljata zunanji minister Buto in minister za industrijo Faruk.

V Bonnu pravijo, da so bili pogovori med Kanom in Erhardom zelo važni. Pogovarjala sta se o raznih mednarodnih vprašanjih. Med drugim tudi o kašmirskem sporu in gospodarskih odnosih med ZR Nemčijo in Pakistanom.

Bonski politični krogi trdijo, da je Erhardovi vladi veliko do tega, da bi prišlo do miru med Indijo in Pakistanom. Prav tako opozarjajo, da ima Bonn naslednje stališče v tem vprašanju: nobenih pošiljk nemškega orožja na področje napetosti. Odločitve zainteresiranih vlad o sporih vprašanjih bi morale biti sprejete na podlagi pravice do samoodločbe.

Erhard je s svoje strani obvestil Kana o razvoju nemškega vprašanja. Pakistanskega predsednika, ki se bo jutri dopoldne vrnil v domovino, je prav tako sprejel predsednik republike Lübke.

Izmenjava ujetnikov med Indijo in Pakistanom

KALKUTA, 17. dec. (AFP) — Indija in Pakistan bosta začela jutri izmenjavati ujetnike. Hkrati sta se obe državi dogovorili, da bodo na nekaterih mestih odprli mejo, da bi se lahko državljanji ene ali druge države vrnili v svojo domovino. Nad 14.000 Pakistancev je v vzhodnih delih Indije, nad 3000 Indijcev pa v vzhodnem Pakistanu.

Sonn San v Budimpešti

BEOGRAD, 17. dec. (Tanjug) — Rodio Košut poroča, da je v Budimpešti dopotovala karmohiška delegacija, ki jo vodi podpredsednik vlade Sonn San.

Telegrami

MAIDAR PRI BREZNEJEVU — MOSKVA. Prvi sekretar CK KP Sovjetske zveze Leonid Brežnev je sprejel včeraj člana politbiroja CK mongolske ljudske revolucionarne partije D. Maidara. TASS sporoča, da je pogovor potekal v prijetnem ozračju.

IRAKSI DEMANTI — BEJRUT. Predsednik iraške vlade dr. Abdel Rahman el Bazzaz je demantiral vesti o tem, da bo Irak obnovil diplomatske stike z Zahodno Nemčijo. »Prekinitev stikov bo ostala v veljavi in nič ne more spremeniti stališča Iraka do Bonna, vse dokler le-ta ne bo spremenil svojega do Arabcev«, je dejal iraški premier.

DAN KMETOV — BEJRUT. V Siriji so slovesno proslavili dan kmetov, ki je letos prav ob prvi obletnici ustanovitve kmečke federacije Sirije. Federacija ima sedaj že 60.000 članov in 200 združenj ter kmečkih združenj. Zastopniki so tudi v nacionalnem revolucionarnem svetu. Na proslavi so kmetom razdelili 110.000 dunumov zemlje.

IZPUSCENI — NEW DELHI. V Džamui so izpustili iz zaporov 5 ljudi, ki so bili povezani s fronto za plebsit, katero je vodil šejk Abdulah. Izpustili so jih, ker so se oblastem opravičili za svojo dejavnost. Pod istimi pogoji so pretekli mesec izpustili okrog 100 opozicijskih politikov.

SOVJETSKA DELEGACIJA V NIGERIJU — LAGOS. V petek je prispela v Lagos sovjetska delegacija, ki jo vodi član CK KPSZ in prvi sekretar CK KP Kirgizije ter poslanec vrhovnega sovjeta Usulbajev. Delegacija se bo udeležila prvega kongresa socialistične delavsko-kmečke stranke Nigerije.

KANADSKI PREMIER LESTER BROWN je preosnoval svojo vlado in zadržal pet ministrstev relativno mlajšim članom stranke. S tem je izpolnil ministrijska mesta, ki so ostali izpraznjeni po volitvah 8. novembra.

BERLINSKI OBISKI — BERLIN. Po sporazumu med predstavnikoma vzhodnega in zahodnega Berlina so včeraj odprli prehode na meji med obema deloma mesta. V prvih štirih urah je šlo čez prehode iz zahodnega Berlina v vzhodni okrog 30.000 ljudi in 3.000 avtomobilov. Dovoljenja za prehod pa je dobilo 570.000 zahodnih Berlinčanov.

POMILOSTITVE — LEOPOLDVILLE. Objavili so dekret generala Mobutuja o pomilostitvi ljudi, ki so bili obsojeni na kazni, nižje od enega leta zapor. Pomilostitve ne velja za jetnike, obsojene kaznivih dejanj »proti varnosti države«.

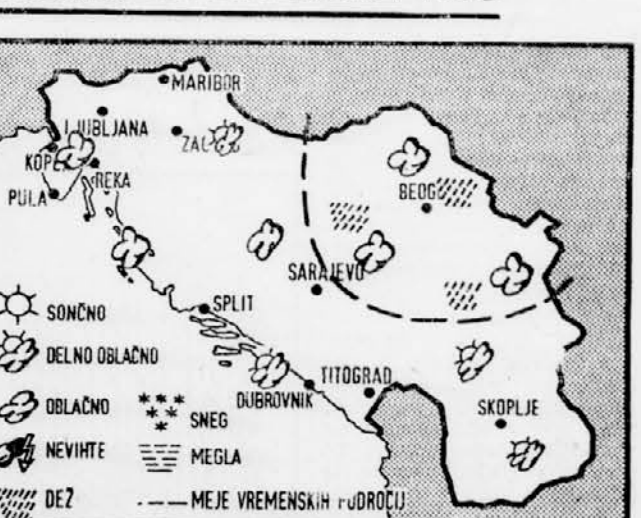
EGIPTOVSKI TISK V DAMASKU — BEJRUT. Prvič po juliju 1963 je Sirija dovolila prodajo egiptovskega tiska v Damasku in drugih sirskih mestih. TRČENJE — SALAMANCA. Petindvajset kilometrov zahodno od Salamance (Spanija) se je včeraj pripetila huda prometna nesreča, v kateri je bilo 21 mrtvih in 160 ranjenih. Trčila sta ekspresni vlak, ki vozi na progi Pariz—Irun—Lizbona, in potniški vlak, ki je pripeljal z nasprotna strani.

SUKARNO — DZAKARTA. Predsednik Sukarno je včeraj apeliral, naj bi končali spor med LR Kitajsko in Indonezijo, ter obsodil tiste Indonezije, ki žele prekinitev odnosov s Pekingom.

Pa še to:

TEORIJA IN PRAKSA — Čeprav je na pravno-ekonomski fakulteti v Nisu vpisanih več študentov kot študentov, ni bilo med 60 kandidati pri izpitu teorije in politike cene niti ene študentke. Kaže, da se ne ukvarjajo s teorijo in so bile med izpitom na praksi — na trgu.

Vreme 18. DECEMBRA 1965

Temperature		Prognoza	
	ob 07	13	VREMENSKA SLIKA:
Ljubljana	-1	4	Nad južno Evropo je področje visokega zračnega pritiska. Atlantske frontalne motnje potujejo preko srednje in severne Evrope. Nad naše kraje doseka od zahoda tokovi in vlažen zrak.
Planica	-2	3	
Brnik	-1	3	
Maribor	2	8	
Slov. Gradec	-5	0	
Novo mesto	3	6	
Koper	7	8	
Krčevica	-1	1	
Reka	9	10	
Pad	8	9	

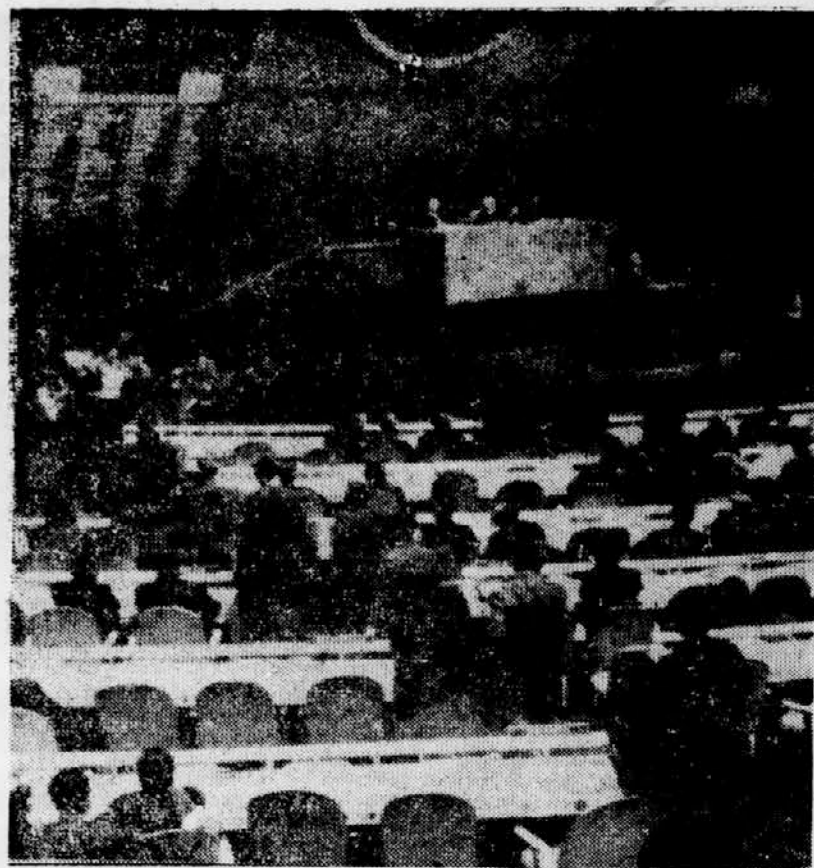

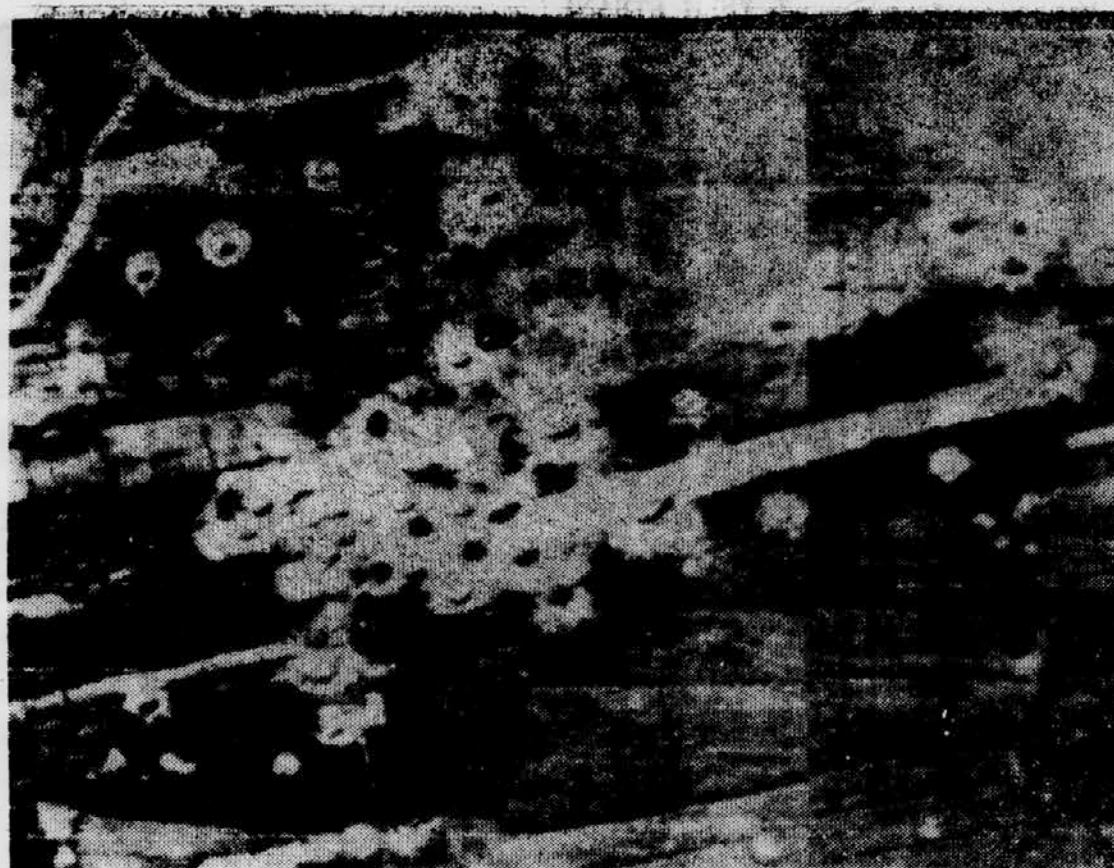

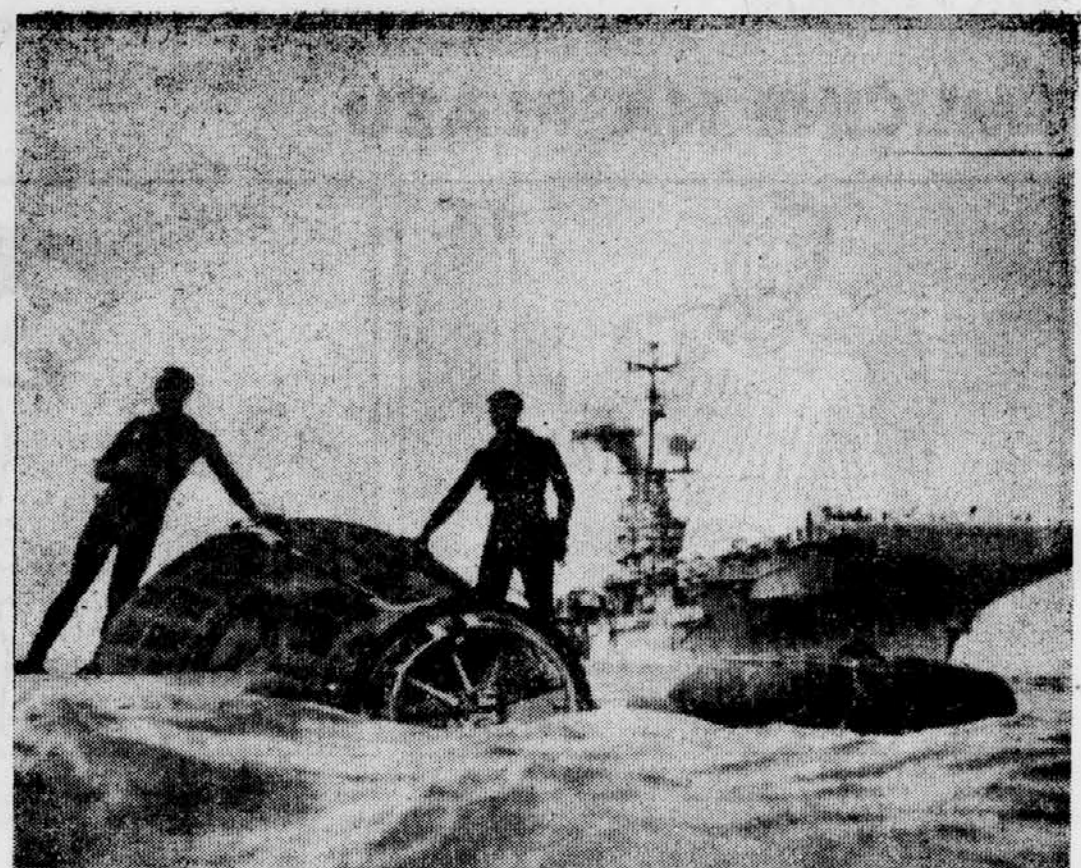
ODHOD AFRIKIH DELEGATOV — Predsednik britanske vlade Wilson se je včeraj vrnil iz obiska v Združenih državah, kjer je med drugim doživel demonstrativni odhod 24 afriških delegacij iz dvorane generalne skupščine OZN, ko je govoril o Rodeziji. Na sliki: Afričani odhajajo iz dvorane med Wilsonovim govorom.

Foto: AP

VENDARLE PREMOR? Zadnja poročila iz Vietnama povedo, da včeraj Američani niso bombardirali ozemlja DR Vietnama, kar seveda povezuje z objavo vesti o ponudbi hanojske vlade za pogajanja z Američani, vojaški strokovnjaki pa pravijo, da je vzrok le slabo vreme. Vprašanje je, če Pentagon in State Department nista z objavo vesti namenoma torpedirala poštenih prizadevanj za mir v Vietnamu. Na sliki: gostota kraterjev po eksplozijah bomb kaže, kako hudo ameriško letalstvo obdeluje Sever.

Foto: AP

PRISTANEK »GEMINI 6« — Naša slika kaže vesoljsko ladjo »Gemini 6« takoj po pristanku na valovih Atlantika. Na riji stoji »žabarja«, v ozadju se z vso paro približuje letalonosilka »Wasp«. Slik znamenitega srečanja v vesolju do tega trenutka še nismo dobili — imamo pa zagotovilo agencije Associated Press, da nam jih bodo posredovali po teletotu, brž ko jih dobijo.

Foto: AP

Nadaljevanje s prve strani

ZIS

podnajemniški spori v pristojnosti rednih sodišč. Predložene spremembe se nanašajo v glavnem na režim pogodb o uporabi stanovanj. Z osnutkom zakona o lastnosti na delih hiše so predvidene spremembe glede ureditve pravice v stanovanjske etazni lastniki. Spremembe zakona stopnjah amortizacije osnovnih sredstev gospodarskih organizacij predvidevajo, da stopnja amortizacije sredstev sklada stanovanjskih hiš organizacij za gospodarske stanovanjske hiše določijo občinska skupščina.

Ko je ZIS sprejel poročilo o izvajanju stanovanjske reforme, je ugotovil, da se stanovanjska reforma izvaja uspešno ob splošni podpori občanov. Glede načina določanja stanarine je ugotovil, da ni potrebe, da bi za zdaj karkoli spremenili, pač pa bo ZIS to vprašanje intenzivno spremljal tudi v zvezi s nadaljnjim gibanjem osebnih dohodkov. Izenačevanje stanarine kot posledice revalorizacije vrednosti stanovanjskih hiš pomeni v skladu s planiranimi ukrepi v zvezi s stanovanjsko reformo. Revalorizacija stanarin je bila sprejeta kot nujno potreben ukrep, ugovori pa se nanašajo samo na višino akontacije na stanarine, kadar ne ustrezajo kakovosti stanovanja. Slabosti te vrste bodo odstranjene, ko bodo namesto akontacije določene stanarine. Občinske skupščine bodo morale določiti najvišje zneske stanarin v skladu s sklopi in gledišči, sprejetimi ob sprejetju zakonov s stanovanjskega področja in v skupščinskih debat o gospodarskih reformi. Stanarine morajo biti namreč določene takoj, da se razen upravljanja, vzdrževanja in zamene stanovanjskega sklada omogoči stanovanjskim podjetjem odplačevanje kreditov za stanovanjsko gradnjo. Pri ugodnejših pogojih kreditiranja stanovanjske gradnje naj bi znasla globalna raven stanarine letno kake 4 odstotke vrednosti stanovanjskega sklada v zakupi.

Od 1. januarja 1966, ko se bodo sklepale pogodbe o novi stanarini, dobe stanovanjska podjetja pravico do subvencije za razliko med stanarino, ki jo plačujejo uporabniki, in novo določeno stanarino. Občani bodo torej v letu 1966 plačevali revalorizirano stanarino, določeno v letu 1966.

Za obane bo stanarina zvišana šele s 1. januarjem 1967, in sicer za 25% letno, če gre za neekonomsko stanarine, vzporedno z znižanjem subvencij stanovanjskemu podjetju.

S sprejetjem zakona s stanovanjskega področja je zagotovljeno nepretrgano izločanje neizkoriščenih namenskih sredstev za stanovanjsko gradnjo v depozit pri bankah, s čimer je v osnovi vzpostavljen poseben »krog« sredstev za stanovanjsko gradnjo. Pogoj kreditiranja bi določile banke brez zakonske intervencije federacije. S tem ni izključeno, da se po potrebi predpisejo nekateri osnovni pogoji, ali da se določi gorinja meja možne višine kreditiranja eno stanovanje ali na kvadratni meter stanovanjske površine. Dosedanje akcije zveze komunalnih bank jamarja, da bodo pogoji kreditiranja v kratkem znani in da bodo na vsem ozemlju SFRJ zelo izenačeni.

Cep rav je razširjen krog sredstev, iz katerih je mogoče kreditirati komunalno urejanje zemljišč, je ugotovljeno, da bo tudi v prihodnosti treba podrobneje proučevati delovanje mestne rente z uporabo takšnih instru-

mentov, ki bodo te stroške po ekonomskih zakonih porazdeljevali na končne uporabnike. V tej luči bodo pristojni organi ponovno preučili tudi omejitve za formiranje cen komunalnih storitev. Izraženo je bilo mnenje, naj bi občine v celoti usmerile davke na hiše v te namene, t. j., da se ne bi uporabljali za kritje rednih izdatkov občinskih proračunov. Razen tega je bilo izraženo mnenje, naj bi tudi anuitete za kredite iz republiških skladov za stanovanjsko gradnjo vlagali v kreditni sklad namenjen dolgoročnim investicijam za komunalne objekte, ker so ta sredstva tudi doslej imela pretežno ta namen.

Posebno važno bo, da Narodna banka SFRJ izda svoje predpise in da z njimi usposobi akumulirana in depozirana sredstva za dolgoročne investicijske kredite.

IS SRS

693 milijonov din ali 11% več kot v tekočem letu, sredstva za znanstveno in kulturno prosvetno dejavnost pa v višini 4 milijarde 239 milijonov din oziroma za 11% več. V okviru tega se predvideva zagotavljanje sredstev za sklad Borisa Kidriča in druge sklade. Za redno dejavnost državnih zavrov in združenj predvidenih 16 milijard 431 milijonov din. Sredstva za takoj imenovane gospodarske posejbe se nekoliko znižajo, ker je odpravljen regres za prejem. Namenska dopolnilna sredstva občin za gradnjo osnovnih šol na območju republike Slovenije naj bi znašala 1 milijardo 300 milijonov dinarjev.

Predlog proračuna za prihodnje leto je izdelan na podlagi sedanje vrednosti dinarja in vse postavke pa bodo pozneje spremenjene tudi v nove dinarje.

Izvršni svet je obravnaval tudi predlog zakona o uvedbi in stopnjah republiških prispevkov, davkov in taks, ki uveljavlja težnjo, da se povečuje delež občinskih proračunov in v skupnih proračunskih dohodkih SR Slovenije, s čimer se olajšuje družbeno-političnim skupnostim, t. j. občinam reševanje nekaterih osnovnih problemov v sedanjem obdobju. V ta namen naj bi se ob minimalnem povečanju skupnih proračunskih dohodkov povečal delež občinskih proračunov.

Hkrati je izvršni svet razpravljal o predlogu zakona o določitvi dopolnilnih sredstev in občin. Po sedanji oceni bo povečanje proračunskih dohodkov v SRS za leto 1966 v primerjavi z letosnjim letom znašalo za republiški proračun 10%, v občinah, ki ne bodo prejele dodatnih sredstev iz republiškega proračuna, 5%, v občinah, ki bodo prihodnje leto dobile dopolnilna sredstva, pa 60%. Prav tako je izvršni svet obravnaval predlog zakona o republiškem davku od prometa blaga na drobno v višini 2%, s katerim se plačevanje tega davka usklaja z določbami temeljnega zakona o prometu blaga.

Pred uveljavitvijo sedanjega zakona o mestih, ki so razdeljena na občine, se je niso dokončno izločevala stališča o tem, katere zadeve so skupnega pomena za mesto. Zato je bil na današnji seji sprejet predlog za spremembe in dopolnitve tega zakona, s katerimi se podrobneje določajo zadeve skupnega pomena na področju urbanizma, stanovanjsko-komunalnih zadev, kulture in prosvete, zdravstva in socialnega varstva, trgovine in prekrbe, prometa, notranjih zadev in narodne obrambe in na področju prispevkov, davkov in taks.

Nadalje je bil sprejet predlog zakona o spremembah zakona o zdravstvenem var-

stvu kmetov-borcev NOV in njihovih družinskih članov, ki se usklajuje z novim zakonom o zdravstvenem varovanju.

Predlog republiškega proračuna za leto 1966 in druge navedene zakonske predpise bo izvršni svet posredoval v obravnavo republiški skupščini.

Izvršni svet je razpravljal tudi o predlogu priporočila o začasnem financiranju strokovnega šolstva na območju SR Slovenije za čas, dokler ne bo sprejet zvezni zakon o financiranju vzgojno-izobraževalnih dejavnosti, ki se bo predvidoma začel uporabljati s 1. julijem prihodnjega leta. Po tem predlogu naj bi gospodarske in druge delovne organizacije, ki poskušajo kot gospodarske organizacije, prispevale zadostna sredstva za financiranje ugotovljenih potreb strokovnega šolstva. O predlogu priporočila bo sklepala še skupščina SRS.

Izvršni svet je združenemu železniškemu transportnemu podjetju Ljubljana dal soglasje za ustavitev prevoza potnikov in blaga s 1. januarjem prihodnjega leta na naslednjih progah: Jesenice — Planica, Kranj — Trzin, Trzin — Krmelj, Novo mesto — Straža — Toplice, Brezovica — Vrhnika in Črešnjec — Slovenska Bistrica.

Ukinitve nekaterih nerednih prog na območju Slovenije je bila že predmet mnogih predhodnih posvetovanj s predstavniki občinskih skupščin ter gospodarskih in družbeno-političnih organizacij. V sklopu gospodarskih ukrepov, ki se v zadnjem času uveljavljajo tudi na področju železnice, predstavlja ukinitve omenjenih prog začetak procesa ekonomizacije poslovanja in modernizacije železnice, uveljavljanja tržnih zakonitosti v njihovem poslovanju in spremenjen vlogi železnice v transportu.

Glede proge Kranj — Trzin, Trzin — Krmelj in nekaterih drugih prog je potreben gospodarskih organizacij na njihovih območjih o možnosti, da jih, če so za to zainteresirane, prevzamejo kot industrijske tir. Kar zadeva ukinitve proge Jesenice — Planica, je bilo izraženo mnenje, da je potrebno omogočiti prevoz potnikov po železnici pri večjih mednarodnih zimsko-sportnih prireditvah. Obenem se je izvršni svet zavezal za to, da je treba ustvariti pogoje za druge oblike prevoza na relacijah, kjer bodo proge ukinjene.

objava besedil naj bi pokazala nekaj poveren nasprotnega, pojasnila naj bi, zakaj je navzlic Panfanijevemu pismu z dne 20. novembra predsednik 9. decembra na vprašanje zastra panfanijski dejal, da odgovor Hanoia — in se bolj Peikanga — ostane popolnoma negativne, in zakaj je istega dne Ruski izjavil, da odgovori niso prav nič spodbudni.

Zdaj je jasno, da so dali te avtoritativne izjave »dobri veri«, kot izraz resničnih dvomov o iskrenosti hanojske ponudbe. Povedali so še eno trditev, da namreč niso hoteli objaviti, da imajo kakršnekoli stike s Hanojem, zato da Peking ne bi sprečile Hanoia nadaljnjih stikov.

Vse te izjave skupaj s ustvarile precej zmede in zbegavosti in na koncu niso mogle zabrisati vrsta, da je odgovor Washingtona negativno, ker se nadalje ostane bistvena razlika med stališči Hanoia in Washingtona — ne v tem, ali naj bi bila in koliko naj bi bila pogajanja »brezpogojna«, ampak v tem, s kakšnim koncem, glavnim smotrom naj bi se začeli pogajati: ali naj bi se pogajali o metodah in načinih, kako uveljaviti načela ženevskih sporazumov, ali pa o sporazumnih koncih, ki bi bili v skladu s takimi; ali bi vodila misel združitvi Vietnama ali pa dokončna razcepitve v dve ločeni ter politično in vojaško na različne konice usmerjeni državi. K tej splošni zmedji je pripomoglo tudi to, da so med tem posrednim in zakulisnim navezovanjem stikov, to je 15. decembra, ameriška letala prvič bombardirala električno centralo v območju Hai Phong, kar je odprlo novo stran v bombniški vojni.

Vse skupaj pa je tudi poročilo ne optimizem, pač pa nov pesimizem glede neposredne možnosti, da bi se končala ta nevarna vojna, ki ji ni videti konca.

J. VRHOVEC

Previdni komentarji

Firenc Giorgio La Pira in profesor Primicario s predsednikom DR Vietnama Ho Si Minhom in predsednikom vlade Pham Van Dongom. Predsednik Ho Si Minh je poudaril, da je pripravljen v štirindvajsetih urah začeti pogajanja, če bi ZDA opustile bombardiranje. Potem je zahteval uporabo ženevskih pogodb iz leta 1954 in odobravitve štirih točk, za katere se zavzema vlada Severnega Vietnama.

Predsednik Ho Si Minh je rekel, da bi bombardiranje Hai Phong in Hanoia zaprlo zadnja vrata, s čimer bi bila pogajanja onemogočena.

Predsednik Ho Si Minh je vztrajal pri tem, da bi predstavniki osovobodilnega gibanja Južnega Vietnama enopopravno sodelovali v vseh političnih pogajanjih o odstranitvi vietnamske krize. Predsednik Ho Si Minh je zavrnil trditve, da gre njegova dežela z ene politike na drugo, in poudaril, da je Severni Vietnam neodvisna socialistična dežela.

Kar zadeva pisma ameriškega državnega sekretarja Deana Ruskja, na sedežu ZN več diplomatov meni, da gre za izmenjavo besed, da pa o bistvu problema ni sprejemljive. Vsem ko Severni Vietnam vztraja pri uporabi ženevskih pogodb, bi ZDA želele začeti razpravo o njih. Tudi v ameriškem stališču do osvobodilnega gibanja ni sprememb.

Več dežel, članic ZN, pa meni, da so privolitev v uporabo ženevskih pogodb, so glasje o sodelovanju predstavnikov osvobodilnega gibanja v pogajanjih skupaj s prenehanjem bombardiranja bistveni elementi, brez katerih je težko predvideti kakršnokoli spremembo. Menijo tudi, da je odgovor na te bistvene elemente v Washingtonu mirovno ponudbo;

Mešani odbor se ni omejil samo na probleme šolstva

Ob XII. zasedanju mešanega italijansko-jugoslovanskega odbora za zaščito narodnostnih skupin

BEograd, 18. decembra. Uradni komunikacije o XII. zasedanju mešanega jugoslovansko-italijanskega odbora za zaščito narodnostnih skupin, ki je bil v četrtak objavljen v Beogradu, govori največ o vprašanjih šolstva s slovenskim oziroma italijanskim učnim jezikom na področju Trsta, Kopršnice in Buščine. Prav lahko bi zato kdo prišel do ugotovitve, da se je tokrat mešani odbor omejil res samo na šolsko problematiko, pri tem pa zanemaril vse drugo, kar je še nereseno. V resnici pa pomenijo dogovori in obojestranske želje o položaju šol, učnega osebja na njih in kvalitete pouka, zlasti materinščine, samo eno izmed nalog, ki se je z njimi ukvarjal odbor.

Sicer je razumljivo, da posveča komunikacije največ prostora šolstvu. V preteklem letu so bili namreč doseženi pomembni uspehi pri napori za dvig kvalitete pouka. Izmenjena sta bila dva pedagoška svetovalec, obojestransko so bili organizirani seminarji za učitelje in profesorje, pripravljene poučne ekskurzije za učence, v šole smo pričeli uvajati na obeh straneh učbenike, tiskane v drugi državi, in podobno. Odbor je moral temeljito razpravljati o teh uspehih in se dogovoriti o ukrepih za prihodnje. Prvič sta bila na zasedanju prisotna tudi dva pedagoška svetovalec, ki sta res temeljito poročala o položaju na obeh straneh. Poglobljeno razpravo pa zahteval vsakekrat tudi razna se neresena vprašanja, kakršna so prav v dnevi zasedanja izjavila tudi stavko slovenskih šolnikov na Trzaskem.

Obširno je razpravljali mešani odbor o vrsti drugih vprašanj, ki se niso zadovoljivo urejena. V razpravi je bila poudarjena ugotovitev, da je potrebna uniziranih komite ZKS. Po uvodnem referatu se je razvila zelo živahna in poglobljena diskusija o marksističnem vplivu na razvoj kulturnih dejavnosti v Italiji in o odnosu med marksizmom in kulturo nasloph. Zanimivega diskusijskega večera sta se mimo številnih študentov ljubljanske univerze udeležila tudi podpredsednik glavnega odbora SZDL Slovenije dr. Jože Vilfan in sekretar univerzitetnega komiteja ing. Marko Bulc. A. S.

LJUBLJANA, 18. dec. V dvorani Kazine je sinoči predaval urednik »Kinascita« iz Milana dr. Mario Spinella o temi »KP Italije in problemi kulture«.

Predavanje je organizirala univerzitetni komite ZKS. Po uvodnem referatu se je razvila zelo živahna in poglobljena diskusija o marksističnem vplivu na razvoj kulturnih dejavnosti v Italiji in o odnosu med marksizmom in kulturo nasloph. Zanimivega diskusijskega večera sta se mimo številnih študentov ljubljanske univerze udeležila tudi podpredsednik glavnega odbora SZDL Slovenije dr. Jože Vilfan in sekretar univerzitetnega komiteja ing. Marko Bulc. A. S.

Ustavljena dobava nafte Rodeziji

KAIRO, 18. dec. (AP) — Irak in Kuvajt sta prepovedala izvoz petroleja v Rodezijo. Ta sklep je sprejela večer tudi Libija. Predstavnik veleposlaništva Saudove Arabije pa je izjavil, da njegova dežela takega sklepa še ni sprejela, vendar je dodal, da je dolžna to storiti po resolucijah varnostnega sveta in arabske lige.

Sprejeta resolucija o Cipru

NEW YORK, 18. dec. (APF) Generalna skupščina OZN je nočjo z 47 proti 5 in ob 54 vzdržanih glasovih sprejela resolucijo o Cipru. Resolucija poziva vse članice, naj ne začne nobene intervencije proti Cipru. Proti resoluciji so glasovali: Albanija, Iran, Pakistan, Turčija in ZDA.

Čile proti načrtu »Camelot«

SANTIAGO, 18. dec. (TASS) — Spodnji dom čilškega nacionalnega kongresa je soglasno obsodil poskus, da bi v Čilu in v drugih latinskoameriških državah razpredel obveščevalno omrežje po ameriškem programu, znanem z imenom načrt »Camelot«. Čilski poslanci so enodolno obsodili intervencijsko politiko ZDA v Latinski Ameriki. Sklenili so poslati protest organizaciji ameriških držav, ker ZDA izpodkopavajo suverenost in neodvisnost ter žalijo dostojanstvo latinskoameriških držav.

Zadnje vesti

Izjava La Pire

RIM, 18. dec. Bivši florentinski župan La Pira je v nočnem intervjuju na italijanski televiziji povedal, da je njemu in profesorju Primateanu predsednik DR Vietnama Ho Si Minh izjavil, da se je DR Vietnam pripravil pogajati, če ZDA takoj ustavijo sovražnosti, na osnovi ženevskih sporazumov in štirih Pham Van Dongovih točk, kar pomeni, da ne zahteva takojšnjega umika ameriških čet iz Vietnama. To juna je Ho Si Minh povedal, ko sta bila pri njem na obisku v Hanoiu.

Priznanje ameriškim vesoljem

MOSKVA, 18. dec. (Tanjug) Ob koncu poleta vesoljskih ladij s štirimi vesoljci in uspešno srečanje v resolu o ocnjujelo v Moskvi kot pomemben prispevek k nadaljnjemu raziskovanju vesolja. Izražajo popolno priznanje ameriškim znanstvenikom in vesolju, s čim ob tem izredno resnem dosežku in tehniki pilotiranja med vesoljskim poletom.

Tami in »zastave« za Indonezijo

DZAKARTA, 18. dec. (Tanjug) — Predstavništvo jugoslovanskih podjetij »Zastava« in TAM ter indonezijskega ministrstva za bazično industrijo so podpisali včeraj sporazum o dobavi Zastavinih in tamovih vozil. Podpisali so tudi sporazum med podjetjem Ju goimport in indonezijsko družbo Imindo. Gre za to, da bi v Indoneziji organizirali proizvodnjo tamov in »zastav«.

Konec krize v Urugvaj

RIO DE JANEIRO, 18. dec. (Tanjug) — Urugvajska vlada je izpustila vse sindikalne voditelje in razveljavila kazni, ki so jih izrekli delavcem zaradi sodelovanja v stavki. Po tem enodolnem sklepu je več kot 200.000 delavcev in uslužbencev ustavilo generalno stavko. Tako je ustvarjeno ozračje za obnovo pogajanj med vlado in sindikati.

To je sprožilo krizo v Beltrani vladi. Notranji minister Adolfo Tejer in komandant policije polkovnik Ventura Rodriguez sta demonstrativno odstopila. Predsednik Beltran je že imenoval novega notranjega ministra. Na to mesto je postavil svojega sorodnika advokata Nicolasa Arroso. Baje je odstopil tudi deset visokih vojaških poveljnikov. Tega vlada ni potrdila.

Zračni most do Zambije

SALISBURY, 18. dec. (Reuter) Južnorodezijska vlada je ustavila dobavo petroleja Zambiji, ki se je doslej preskrbovala z njim prek Južne Rodezije. Uvedla je tudi racionalizirano preskrbo prebivalstva s petrolejem.

Spet barikade v Santo Domingu

CIUDAD MEXICO, 18. dec. (Tanjug) Okupacijske čete v Dominikanski republiki so včeraj dvakrat odprle ogenj na stavkajoče. Zaradi neresne intervencije ameriških in brazilskih enot so demonstranti v središču Santo Dominga znova zgradili barikade.

Vse stranke konstitucionalisti so ostro obsodile nasok okupatorskih vojakov na stavkajoče.

Telegrami

MAIDAR PRI BREZNEJEVU — MOSKVA. Prvi sekretar CK KP Sovjetske zveze Leonid Brežnev je sprejel včeraj člana politbiroja CK mongolske ljudske revolucionarne partije D. Maidarja.

AJUB KAN V TURCIJI — ANKARA. Sem je na poti v Pakistan prisel predsednik Ajub Kan. Na letališču ga je pričakal turški predsednik Gursel.

PODPORA MULAMBOVI VLADI — LEOPOLDVILLE. Nacionalno kongosko gibanje Lumuba je izreklo danes podporo vladi premiera Mulambe in izrazilo želje za uspeha režima generala Mobutuja.

JUŽNA KOREJA — JAPONSKA — SEUL. Južna Koreja je včeraj tudi formalno vzpostavila diplomatske odnose z Japonsko.

IRAKSKI DEMANTJI — BEJRUT. Predsednik iraške vlade dr. Abdel Rahman el Bazzaz je demantiral vesti o tem, da bo Irak obnovil diplomatske stike z Zahodno Nemčijo. »Prekinitev stikov bo ostala v veljavi in nič ne more spremeniti stališča Iraka do Bonna, vse dokler leta ne bo spremenil svojega do Arabcev,« je dejal iraški premier.

DAN KMETOV — BEJRUT. V Siriji so slovesno praznili dan kmetov, ki je letos prav ob prvi obletnici ustanovitve kmečke federacije Sirije. Federacija ima sedaj že 60.000 članov in 200 zadrug ter kmečkih združenj. Zastopana je tudi v nacionalnem revolucionarnem svetu. Na proslavi so kmetom razdelili 110.000 dunumov zemlje. So pretekli mesec izpustili okrog 100 opozicijskih politikov. SOVJETSKA DELEGACIJA V NIGERII — LAGOS. V petek je prisel v Lagos sovjetska delegacija, ki jo vodi član CK KPSZ in prvi sekretar CK KP Kirgizije ter polsane vrhovnega sovjeta Usulbajev. Delegacija se bo udeležila prvega kongresa socialistične delavsko-kmečke stranke Nigerije.

REKONSTRUKCIJA KANADSKÉ VLADÉ — OTTAWA. Kanadski premier Lester Pearson je preosnoval svojo vlado in zaupal pet ministrstev relativno mlajšim članom stranke. S tem je izpolnil ministrska mesta, ki so ostala izpraznjena po volitvah 8. novembra.

BERLINSKI OBISKI — BERLIN. Po sporazumu med predstavniki vzhodnega in zahodnega Berlina so včeraj odšli trih urah je šlo čez prehode iz zahodnega Berlina v vzhodni okrog 30.000 ljudi in 3.000 avtomobilov. Dovoljenja za prehod pa je dobilo 570.000 zahodnih Berlinčanov.

EGIPTOVSKI TISK V DAMASKU — BEJRUT. Prvič po juliju 1963 je Sirija dovolila prodajo egiptovskega tiska v Damasku in drugih sirskih mestih.

TRCENJE — SALAMANCA. Petindvajset kilometrov zahodno od Salamance (Španija) se je včeraj pripetila huda prometna nesreča, v kateri je bilo 21 mrtvih in 160 ranjenih. Trčila sta ekspresni vlak, ki vozi na progi Pariz-Irun — Lizbona, in potniški vlak, ki je pripeljal z našprotno strani.

SUKARNO — DZAKARTA. Predsednik Sukarno je včeraj spetiral, naj bi končali spor med LR Kitajski in Indonezijo, ter obsodil tiste Indonezijske, ki žele prekinitev odnosov s Pekingom.

Pa še to:

TEORIJA IN PRAKSA — Čeprav je na pravno-ekonomski fakulteti v Nišu vpisanih več študentov kot študentov, ni bilo med 60 kandidati pri izpitu teorija in politika cene niti ene studentke. Kaže, da se ne uveljavlja s teorijo in so bile med izpiti na praksi — na trgu.

Vreme 18. DECEMBRA 1965

Temperature			Prognoza	
	ob 07	13	VREMENSKA SLIKA:	
Ljubljana	1	4	Nad južno Evropo je področje visokega zračnega pritiska. Atlantske frontalne motnje potekajo preko srednje in severne Evrope. Na naše kraje doteka od zahoda tople in vlažne zrak.	
Planica	-2	3		
Brnik	1	3		
Maribor	2	8		
Slov. Gradec	-5	0		
Novo mesto	3	6		
Koper	7	8		
Kranj	-1	1		
Roka	9	10		
Polj	8	9		
Split	11	12	SLOVENIJA	
Dubrovnik	7	12		
Zagreb	5	10		
Beograd	5	10		
Sarajevo	0	4		
Titograd	5	9		
Skopje	-3	4		
Celovec	-5	0		
Gradec	-3	2		
Dunaj	1	3		
Milano	3	8	JUGOSLAVIJA	
Genova	13	14		
München	8	11		
Zürich	8	11		
Benetke	2	—		
			Pretežno oblačno bo, v severozahodni Sloveniji sprva vmes rahle padavine. V noči na bo zamegljeno. Najnižje nočne temperature bodo od -2 do 3, v Primorju 5, najvišje dnevne od 3 do 5, v Primorju 10 stopinj C.	